



Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Tema broja: korizma

Oprost grijeha
i novi život
po Uskrsu

Kušnjom
pobjeđujemo
napasti

Korizma –
šansa za iskrenu
promjenu života

Tko želi bolje vidjeti
svoje srce, neka
započne postom

Naše osobno
obraćenje najljepši
je dar svijetu

CILJ KRŠĆANSKOG ŽIVOTA

ZAŠTO SE BOJIM ISTINE?

MEĐUGORJE JE POSTALO
POLAZNA TOČKA

DVIJE BOJE

KOLIKA JE CIJENA MIRA

STOLJEĆE OD STOLJETNOG
ISKORAKA EDITH STEIN



Draga djeco! S vama sam i molimo zajedno. Pomozite mi dječice molitvom da Sotona ne prevlada. Njegova moć smrti, mržnje i straha, pohodila je Zemlju. Zato, dječice, vratite se Bogu i molitvi, postu i odricanju, za sve one koji su pogaženi, siromašni i nemaju glasa u ovom svijetu bez Boga. Dječice, ako se ne vratite Bogu i njegovim zapovijedima, nemate budućnosti. Zato je mene poslao vama da vas vodim. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.



Foto: Arhiv ICM

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate
Nikolina Švrtić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK i €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za svu valutu iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Preplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirmedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruke o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja



Fotografija na naslovnici: Karin Grenc, Pieta

Korizma

Oprost grijeha i novi život po Uskrslom, FRA T. PERVAN
Kušnjom pobjeđujemo napasti, FRA S. MABIĆ
Korizma – šansa za iskrenu promjenu života, M. MILETIĆ
Tko želi bolje vidjeti svoje srce, neka započne postom, FRA A. Vučković
Povijest i značenje pobožnosti križnog puta, M. Vojvodić

Gospina škola

Naše osobno obraćenje najljepši je dar svijetu, K. MILETIĆ
Cilj kršćanskog života, FRA M. ŠAKOTA
Zašto se bojim istine?, P. TOMIĆ
Hvala Gospodinu i Djevici Mariji koji su me preko Svetog Oca poslali ovdje
Međugorje je postalo polazna točka, S. PEHAR

Događanja

Dvije boje, I. ŠARAC
Papa zaziva Kraljicu Mira da zaustavi rat u Ukrajini, D. PAVIĆ
Međugorsko srce otvoreno za pomoć Ukrajini, P. TOMIĆ
Kolika je cijena mira?, B. SKOKO

Teološki podlistak

Stoljeće od stoljetnog iskoraka Edith Stein, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Riječ post u hrvatskoj tradiciji i danas, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik



UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

OČISTIMO SVOJE SRCE

U ovom strašnom času, u ratu dviju velikih kršćanskih zemalja, traje borba za komad zemlje. Najsofisticiranija oružja uništavaju ljudske živote i vidi se sva bijeda čovjeka i čovječanstva koje ostavlja Boga. Kako vjerovati čovjeku, susjedu i njegovu narodu, ako nikakve vjere nema i ako je nitko ne uči. Vjera Isusu Kristu je tako potrebna i spasenosna – vidimo sada dok bukti smrt i rat. Još gore: najžalosnije je što se pozivima na vjeru nastoji opravdati ovo jasno zlo.

Odavde iz Međugorja, epicentra novovjekog mira, ne možemo i ne želimo slati površne riječi, jer naš rječnik je sublimacija molitve i mira, želje da svijet bude po Božjem nacrtu. Moramo zavapiti Gospodinu da nam podari mir, baš onako kako je prije više od četiri desetljeća poručila Gospa Kraljica Mira. Mir, mir, mir...

Pomalo smo se tada i iščudavali tom Njenom vapaju, ali domalo mir postaje prvorazredno pitanje čovječanstva. Iskusili smo rat na vlastitoj koži pa ga ni neprijatelju ne želimo. Sunovrat je to morala i ljudskosti. Tko je u pravu, ovdje ili ondje, jučer i danas, neka Bog sudi, ali latiti se mača, rakete i nuklearne bombe ravno je ludilu – svjesno služenje zlu i gotovo opsjednuće. To kršćani ne bi smjeli raditi, ali rade kroz cijelu povijest. Doći s mačem ili raketom, pa uništitи nečiji dom đavolska je inspiracija. Puno je kršćanskih suza oplakalo ovu zemlju, pa moramo poručiti: Braćo i sestre, dosta zla, dosta nevjere! Nama i danas treba obraćenja, pokora i obnova. Upravo to je hitna potreba našeg doba, našeg ozemlja. Naš dragi papa Franjo vapi: „Neka Kraljica Mira očuva svijet od ludila ratal“ Višezačna je i duboka ova izjava, pa neka je svatko prebere u vlastitu srcu. Snažno dotiče i nas ovdje, naše Međugorje i poruke mira.

U ovim vremenima potrebno je osvojiti vlastito srce za mir, moliti i stvarati kulturu mira, sačuvati Božji Duh u nama. Od odgovornosti ne želimo pobjeći, jer ni od Boga se ne da pobjeći. Ne možemo preokrenuti svemir, ali zato možemo očistiti svoje srce i svakog se novog jutra odlučiti na život. Valja nam posvijestiti činjenicu da smo tek smrtnici koji vjeruju u besmrtnost, a kao kršćani po krštenju ujedno besmrtnici koji istodobno biju teške misli o prolaznosti i smrtnosti. Kršćanstvo je temelj Europe, a kršćanska praksa nesebične ljubavi, čovjekoljublja, mirovorstva i milosrđa je njezin trajni lik. Živiljeno i autentično kršćanstvo bit će naš najzdraviji i najimudriji doprinos novim okolnostima u kojima nam je živjeti. Ovo današnje ranjeno kršćanstvo valja snažiti molitvom i postom, sakramentonu pomirenja i vjerom.

Upravo to čine mnogi ovdje u Međugorju koji svoje kuće i hotele otvaraju ukrajinskim izbjeglicama. Gesta je to ljubavi i vjere. Što nevoljnici može, nego moliti se Majci Kraljici Mira? Preko Međugorja nudi im se nada, ali i život. Kakva prigoda za svetost u ovom vremenu! Ljubav i zahvalnost zasluzili su ukrajinski hodočasnici koji su nas kroz ove pandemijske dane držali u nadi i davali nam potporu – koliko li su samo sati čekali na granicama kršćanske Europe! Vjerovali su Kraljici Mira i dolazili u velikom broju, a sada je red na nama. Hvala Bogu – rezultati ne će izostati – na veću slavu Božju i na dobro naših bližnjih.

Oprost grijeha i novi život po Uskrslomu



Ovaj zlosretni agresivni rat Ruske Federacije protiv naroda i samostalne države Ukrajine preko noći je promijenio gotovo sve narative koji su do jučer bili udarna vijest u društvu i Crkvi. Svakodnevno smo bili zasipani izvješćima o pandemiji, broju preminulih i oboljelih, o cjeplivima i potvrđama, o testiranju i covid-putovnicama, o respiratorima, bolnicama, tisućama nanovo oboljelih itd. Toga više nema u prijelomnim vijestima. Ono što je Crkvu za Zapadu ili napose u Njemačkoj toliko zaokupljalo, postalo je sporedno i suvišno u ratnim prijetnjama. Ne govori se više o sinodalnom putu i zaključcima, o novim strukturama u Crkvi, o ređenju žena i ženidbi svećenika, o klerikalizmu i klerikalnoj moći. Nema govora ni o istospolnim zajednicama, genderizmu, transhumanizmu, LGBT populaciji ili zlostavljanjima, o zelenim akcijama itd. Sve je to u drugom planu. Svima je bjelodano jasno, čovjek je po stvaranju muško i žensko. Postoje samo dva spola. Žene i djeca puštaju se preko granice, dok muškarci ostaju doma braniti dom. To je pradavno pravilo i zakon.

Ludi se pitaju, a mnogi zaključuju kako je ovo vrijeme kad se ozbiljuju slike iz Knjige Otkrivenja. Jaganjac – Isus Krist otvara peće i pušta na zemlju kaznene ekspedicije. Ne blagoslov, nego pohare, jer to je vrijeme srdžbe i osvete. Vrijeme kad su u pohodu četvorica jahača Apokalipse (Otk 6,1-9). Prvi jahač je na bijelcu, s nategnutim lükom, s krunom na glavi, potom konjanik koji odnosi mir i donosi rat, nakon njega jahač koji donosi glad i oskudicu (pšenica na mjerice!) te četvrti smrt za kim slijedi Podzemlje.



FRA TOMISLAV
PERVAN

Slike kao metafore mogu se tumačiti na razne načine. Kod prvoga jahača na bijelom konju s lükom obično se misli da je to Isus Pobjednik. Međutim, već dvije godine hara pandemija, vidimo posvuda medicinsko osoblje u bijelom, s „nategnutim špicama“ u ruci, na latinskom za krunu stoji onđe „corona“. Slučajnost? Korona je danas pala u drugi plan, ovaj rat koji je uslijedio nakon korone u biti je sukob Istoka i Zapada, samo što nitko ne želi priznati kako je to Treći svjetski rat. Nakon toga jahača slijedi oskudica i glad. Svjedoci smo humanitarne katastrofe i gladi u zemlji koja bijaše „žitnica Europe“, te

Ljudi se pitaju, a mnogi zaključuju kako je ovo vrijeme kad se ozbiljuju slike iz Knjige Otkrivenja. Jaganjac – Isus Krist otvara peće i pušta na zemlju kaznene ekspedicije. Ne blagoslov, nego pohare, jer to je vrijeme srdžbe i osvete. Vrijeme kad su u pohodu četvorica jahača Apokalipse (Otk 6,1-9). Prvi jahač je na bijelcu, s nategnutim lükom, s krunom na glavi, potom konjanik koji odnosi mir i donosi rat, nakon njega jahač koji donosi glad i oskudicu (pšenica na mjerice!) te četvrti smrt za kim slijedi Podzemlje.

četvrti jahač Apokalipse – Smrt kojoj je pratnja Podzemlje.

I današnja je ratna retorika navlas ista kao i vazda. Uvijek su drugi krivi, oni su zli agresori, žele zapaliti svijet. U jednoj svojoj popularnoj knjizi znalač ljudske duše C. G. Jung stavio je sliku A. Hitlera i pod njom navod: „Ovaj čovjek namjerava zapaliti cijelu Europu svojim huškačkim snovima i maštanjima o gospodare-

nju nad cijelim svijetom“. Pomislili bismo, doslovce odgovara pravim Hitlerovim namjerama. Međutim, Jung ističe, upravo su to riječi koje je izgovorio Hitler protiv Winstona Churchilla. Projicirati vlastitu krivnju u druge davna je praksa. Krivnja je kod drugih, drugi su krivi, mi smo nevini. Nevjerojatno, ali istinito. Tako i u ovim prepucavanjima između Moskve i Zapada. Uvijek iste optužnice, drugi je kriv.

NIJE SAM TKO VJERUJE I MOLI

Svi su zaokupljeni mislima, kako izbjegići najgore, sukob svjetskih razmjera. Sveti Otac poziva sve na post i molitvu. U danima kad se nad Europom spuštao sumrak, god. 1936., pisac i obraćenik R. Schneider napisao je potresnu pjesmu „*Jedino su molitelji kadri odvratiti mač od naših glava*“ te spasiti svijet svojim svetim i posvećenim životom od konačne osude. Zlikovci nikada nisu kadri prisiliti Nebo da ih sluša i usliša. Što sastave, ponovno se raspada; što obnove, preko noći zastarijeva; što podignu, donosi nevolju i nesreću. Ovo je vrijeme u kome je skriveno spasenje, a ljudska oholost trijumfira na tržnicama svijeta, u crkvama molitelji se skupljaju te u polumraku vapiju prema nebu. Pred sami kraj rata Schneider je uhićen kao veleizdajnik, slom režima spriječio je njegovu smrt.

Toliko puta kažemo, samo nam Bog može pomoći. Papa Benedikt uporno je ponavljao, tko vjeruje i moli, nije sam. Kršćanska vjera pobjeđuje mržnju ljubavlju, pa i prema neprijateljima. To je snaga Evandela. To je snaga Raspetoga iz ljubavi. Jakov i Ivan, sinovi Žebedejevi, molili su da budu Isusu zdesna i slijeva, u kraljevstvu. Isus im jasno zbori: „Ne znate što ištete!“ (Mt 10,38).

Htjeli bi da Isus povede vojnu protiv Rimljana te mu budu doministi. Isus svršava na križu, a ondje su mu zdesna i slijeva dvojica razbojnika, ustanika protiv rimske vlasti. Isus na sebe preuzima krivnju, Jaganjac koji oduzima grijehe svijeta. To čeka i njih, ali nakon Duhova, kad ih Duh preobrazi.

HOD OD PRAHA PREMAZBILJISUOSKRSNUĆA

Na početku korizme podsjetnik: „Sjeti se čovječe, prah si i u prahu ćes se i vratiti“ (usp. Post 3,19). Cijela je

Strašno je grijesiti i biti u grijehu, ali je kobno ostati u grijehu.

Od svega je najgore nijekati zbiljnost grijeha, što se danas uvelike čini. Grijeh je tajna koja nam se nameće, ali istodobno izmiče našemu umu i spoznaji. Otkriće i svijest grijeha - nekada čak i nakon dugih godina zanemarivanja isповједi - očituje jedno: Čovjek je upućen na Boga, čovjek se ne može sam osloboditi tereta svoje savjesti i svoga života, čovjekov je život poput velikoga zasijana polja u kome je uz žito mnogo korova.

Biblja veliki podsjetnik, *memoria*, na ono što je Bog kroz povijest činio za čovjeka. Govoriti osjećanju znači govoriti o vlastitom identitetu. Sjećamo se onoga što smo bili, što nas je učinilo ovim što jesmo. Istodobno postajemo onim čega se sjećamo. Naše sjećanje nikada nije ograničeno na osobno iskustvo nego i na čimbenike koji se slijevaju u naš osobni životopis.

Biblja je knjiga koja govori o Bogu i čovjeku, Bogu i njegovu narodu, od početne riječi Adamu „Prah si i u prahu ćes se vratiti“, do „Evo sve činim novo“ (Otk 21,5). Korizmeni hod jest hod od praha prema zbilji Isusova uskrsnuća, zemni prah će iskusiti uskrsnuće tijela i život vječni. U tome pepelu još uvijek žeravice koju prenosimo s koljena na koljeno. Predaja. Novi zavjet svjedoči o „novom stvorenju“ koje se rada s Isusovom osobom, njegovim djelom i konačno uskrsnućem.

Pitamo se, postoje li, je li vidljivo, opipljivo to „novi“, iskustvo novoga, uskrisavanje iz pepela. Da, u trenutku kad čovjek zbaci sa sebe okove staroga, robovanja, grijeha. Slobodu daleko snažnije može iskusiti rob, koji je sa sebe zbacio okove ropstva, nego netko tko nikada nije bio u tamnici, tko nije iskusio što znači sjediti u „tami i sjeni smrtnoj“. Konkretno se to može iskusiti kod pokajnika koji obavlja životnu isповijed, koji na dlanu podastire Gospodinu svoj život te žudi novinu života, uskrs iz grijeha.

SAMO NAS BOG MOŽE SA SOBOM POMIRITI

Veliki francuski pisac i akademik, ministar kulture dok je predsjednik bio veliki de Gaulle, André Malraux, uvjereni agnostik, našao se 1940. u ratnom zarobljeništu s nekim katoličkim svećenikom. Premda se očitovao kao agnostik, htio je od svećenika saznati nešto o njegovim iskustvima u sakramentu isповijedi. Naupit svećenik je kratko odgovorio: „Ispovijed je samo Božje djelo, izvorna Božja stvar“. Zatim je, raširivši svoje goleme ruke prema

Uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih vjera nam ulijeva nadu da smrt nema posljednju riječ u čovjekovu životu i svemiru. Uskrsnućem je Isus uništio žalac smrti, prokrčio te oslobođio čovjeku i čovječanstvu put u život bez mržnje, osvete, za život u miru i ljubavi. Ispovijed se i tu pokazala te još uvijek očituje najboljim lijekom.



nebu, nadodao: „Ali ja sam iz toga naučio i jednu veliku životnu lekciju: Nema, zbilja nema velikih ljudi. Svi su ljudi šaka bijede i nevolje, obični bijedni smrtnici“.

Strašno je grijesiti i biti u grijehu, ali je kobno ostati u grijehu. Od svega je najgore nije kati zbilnost grijeha, što se danas uvelike čini. Grijeh je tajna koja nam se nameće, ali istodobno izmiče našemu umu i spoznaji. Otkriće i svijest grijeha - nekada čak i nakon dugih godina zanemarivanja isповijedi - očituje jedno: Čovjek je upućen na Boga, čovjek se ne može sam oslobođiti

tereta svoje savjesti i svoga života, čovjekov je život poput velikoga zasijana polja u kome je uz žito mnogo korova. Već je starozavjetni molitelj imao duboku spoznaju grijeha: „Svaki čovjek dolazi k tebi pod teretom grijeha. Naši nas prijestupi pritišću – ti ih pomiruješ“ (Ps 65,3.4). Samo nas Bog može sa sobom pomiriti, čovjek je sa svoje strane nemoćan iščupati se iz kala zla i grijeha.

Ne postoji polje na kome je samo pšenica. Iskustvo grijeha nosili su u sebi svi veliki umovi i o tome zborili.

Svi svećenici na našim prostorima upravo se u vremenu prije Uskrsa suočavaju s grijehom, isповijedajući dnevno satima vjernike i pokajnike. Svi mogu potvrditi gornje navode onoga svećenika iz razgovora s velikim piscem i akademikom. U isповjedaonici nema velikana, svi smo ondje raskajana šaka jada i bijede pred svojim Bogom. Prah i pepeo.

Ma koliko se naši suvremenici trudili zamijeniti isповijed i isповjedaonicu odlaskom psihiyatru, na psihiatrijske kauče i razgovore, njihovi plodovi nikad se ne mogu mjeriti s onima iz isповjedaonice, gdje sami Bog od raskajana grješnika stvara novo biće, preobražena čovjeka, gdje od bezbožnika postaje pobožnik i svetac. Lječnici i psihiyatari svojim riječima kušaju olakšati psihičke i fizičke, psihofizičke patnje. Danas postoji više od petsto vidika psihoterapije. Nisu sve dokazano učinkovite u svojim postupcima.

Nema dvojbe, pokušaj je to čovjekova ovladavanja duhovnim, duševnim i fizičkim bolima i patnjama. Sami pape višekratno naglašeno ističu kako Crkva cijeni razum i znanost kao Božje darove. Sve treba služiti sveopćem dobru, čovjekovu životu, onomu na što Isus misli kad kaže, kako je došao da Njegovi imaju život, život u izobilju, punini (Iv 10,10).

Što zna psihijatrija o grijehu? Ona grijeh zapravo nijeće, a grijeh je svakodnevna strahovita zbiljnost čovjekova života! Grijeh je izrazito religijska kategorija, odvrat od Boga. Napose je Ivan Pavao II. u svojim obraćanjima svećenicima govorio o *mysterium iniquitatis*, misteriju zloče, grijeha. Za svetoga Pavla u uskoj su poveznici grijeh i smrt. Štoviše, oni se međusobno uvjetuju. Po grijehu je došla smrt u svijet. Apostol veli

U ISPOVJEDAONICI NEMA VELIKANA

Prvi Isusov čin na dan Uskrsa bijaše da je učenicima, prestrašenima i u zatvorenu prostoru, zaželio mir, udahnuo Duha Svetoga te im podario punomoć, ovlast, u njegovu ime opraštati grijeha. Na Veliki četvrtak ustanova euharistije u kojoj Isus nudi tumač zbivanja na Veliki petak, smisao žrtve na križu, a na Uskrs ustanova sakramenta isповijedi-pomirenja, po kome čovjek postaje novi stvor. Uskrs je novo stvaranje, a u sakramentu isповijedi čovjek postaje novi stvor, obučen u bijelu, krsnu haljinu milosti.

da je smrt plaća, cijena grijeha, a dar je Božji život vječni u Isusu Kristu. Milost se izljeva u sakramentu isповijedi. Ispovijed i oprost grijeha kao zaokret, obrat, hod u suprotnom smjeru.

Na drugome mjestu isti apostol zanosno uzvikuje: „Smrti, gdje je tvoja pobjeda? Smrti, gdje je tvoj žalac? Žalac je smrti grijeh“ (1 Kor 15,55). Smrt nas podbada na grijeh. Čovjek postaje zao i grijesi

očajan što mora umrijeti. I s time ne miri. Stoga pokušava sa sobom povući i druge u smrt. Nakon poraza na istočnoj, ruskoj fronti, kamo je poslao svoje najelitnije trupe, Hitler je imao jedno na umu: Kako sa sobom povući cijeli njemački narod u samoubojstvo, u kolektivnu smrt? Zlo sa sobom neminovno vuče u propast i smrt. Nemoguće je bilo što graditi na zločinu i ubijenima te suzama djece. Tako i u ovome ratu na istoku Europe. Sve će se urušiti kao Babilonska kula ili pak bezbožni komunizam.

NEMOGUĆE JE BOGA BILO ČIME NADOMJESTITI

Uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih vjera nam ulijeva nadu da smrt nema posljednju riječ u čovjekovu životu i svemiru. Uskrsnućem je Isus uništio žalac smrti, prokrčio te oslobođio čovjeku i čovječanstvu put u život bez mržnje, osvete, za život u miru i ljubavi. Ispovijed se i tu pokazala te još uvijek očituje najboljim lijekom.

Grijeh otupljuje svijest o Bogu. Danas je Bog pao u zaborav. Nijeće ga se glasno ili prešutno. Međutim, što se više gubi Bog iz svijesti ljudi, to se više čovjek utječe nadomjestcima, okreće se prirodi, raznim praksama, okultizmu itd., te očekuje od toga pomoći i spas.

Stvorena je cijela industrija koja pokušava omogućiti čovjeku razbijbrigu, ugodu, romantiku, doživljaj i blaženstvo stvorenja, napose u ovo proljetno doba. Uvelike se promiču alternativni načini života i liječenja. U biti se čovjek bavi i zaokuplja pretposljednjim, odvraća ga se od posljednjih

stvari i zbilje. Očekuje spas od stvorenoga, dok na čovjekovu čežnju za životom i spasenjem odgovor može dati samo Bog.

Upravo nad grobom i grobovima gubi se čar prirode i njezinih ljepota. Tu prestaju sva ovozemna obećanja sreće i blaženstva. Ništa na svijetu ne može utažiti žudnju za Beskonačnim, koju ju je sam Bog položio i usadio u čovjekovo srce.

Isus Krist - Uskrsli i Proslavljeni - Prvorodenac i Kruna svega stvorenja - daje nam se kao odgovor i pruža nam u ruke ključeve života i smrti. Svojim uskrsnućem unosi on nadu u čovječanstvo, a vjera u Usksloga pomaže i nama da se suočimo i prihvativimo život te ubrizgamo u sve pore svoga žiča nadu u konačnu proslavu svega prema onome koji je *Alfa i Omega* svega svemira. Mi znamo čija je posljednja - pa i u ovome zlohudom ratu.

Poglavitno su u Međugorju od samih početaka ukazanja 1981. isповijed i pokora vezani uz životni zaokret i obraćenje, čvrstu vjeru te novi procvat sakralne prakse. Međugorje je u cijelome svijetu poznato upravo po isповijedima, obraćenjima, duhovnim zvanjima, dokazalo se kao najbolje duševne i duhovne toplice, kao kupke duše i cijelog čovjekova bića, gdje se ljudi preporuđaju u kupelji Duha Svetoga, što ga na nas u izobilju izli sami Gospodin po Spasitelju našemu Isusu Kristu da bismo, u nadi, bili baštinici vječnoga života (usp. Tit 3,6.7).

Gospodinovo se djelovanje tako snažno dade iskusiti na svakome koraku i danomicu u Međugorju. Pa i u ove zimske dane za haranja ove pošasti. Uvjereni smo da će i ovoga proljeća i ljeta, nakon slabljenja pandemije, ponovno krenuti snažne rijeke obnove svijeta prema Međugorju i iz Međugorja, privučene majčinskim srcem one koja je donijela svijetu Spasitelja i Otkupitelja. Međugorje se ne treba plašiti za svoje sutra jer je i pod moćnim crkvenim zaštitnim kišobranom.

Post je u najširem značenju odricanje od suvišnih stvari. Ne odnosi se na osnovne stvari i potrebe koje pripadaju čovjekovoj strukturi i pravilnom funkcioniranju duševnih i tjelesnih sposobnosti; njih se čovjek niti može niti smije odreći jer bi time ugrozio sebe i zgrijesio protiv ljubavi prema sebi, što je njegova osnovna dužnost i istodobno kriterij ljubavi prema bližnjemu. Iz toga okvira čovjek ne smije nikad izići. Post i potreba da se posti polazi od činjenice da je upravo višak nekih stvari ponekad veći problem negoli nedostatak potrebnih stvari. U tome je slučaju potreba i praksa posta pravi i nezamjenjiv lijek.

fra Ljudevit Rupčić



Ova knjiga puna je dokaza za opravdanost posta, ona je i molitva da se oživi praksa posta i u Crkvi i u cijelome svijetu. Inače će čovjek biti nesposoban održati sebe i svijet u potrebnome redu i skladu.



Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store



Knjigu možete naći u Suvremeni Informativnog centra MIR Međugorje.



FRA STANKO
MABIĆ

KUŠNJA DOLAZI OD BOGA. U Bibliji čitamo da Bog kuša čovjeka da bi ispitao čvrstoću njegove vjere. Andeo Rafael kaže Tobiji: „Poslan sam da ti kušam vjeru.“ (Tob 12,13) Bog kušnjom također čisti čovjekovo srce. Čitamo u Knjizi Mudrosti kako je Bog pravednike stavio u kušnju. „Iskušavao ih je kao zlato u talijku i našao da su ga dostojni.“ (Mudr 3,8)

Za razliku od kušnje, napast dolazi od Sotona koji nas želi zavesti i uvesti u grijeh. Sotona to čini preko lukavih zasjeda, prijevara i zamki. Kušnja je uvijek usmjerena životu, dok je napast uvijek u službi smrti. Prva razlika koja se uočava između kušnje i napasti jest ta da je kušnja na prvi pogled odbojna, neprivlačna, teška, opora i bolna kao križ. Za razliku od kušnje, napast je, u prvom susretu, uvijek privlačna, zamamna, poželjna i slatka: „Za oči zamamljivo, a za mudrost poželjno.“ (Post 3,6) Imamo puno primjera u Bibliji; kušnju vidimo kod Abrahama kod žrtvovanja svoga sina Izaka, a napast je kod Eve kad uzima i jede zabranjeno voće.

Isus će reći: „Prostrana široka vrata vode u propast, a uska u Kraljevstvo Božje.“ (usp. Mt 7,12) Uska, neprivlačna i odbojna vrata su kušnja, dok su široka, prostrana i privlačna vrata napast. Kad prodemo kroz jedna ili druga vrata, Isus je jasno rekao što nas čeka iza. Stoga ne gledajmo u ljetoput vrata, nego u ono što nas čeka iza vrata.

Kad Bog kuša svoj narod u pustinji, onda u toj kušnji ispituje njihovu vjeru i ljubav. Oni nisu morali govoriti Bogu kako su gladni i žedni. Bog je znao da je narod i gladan i žedan i umoran. Ali im ne daje odmah hranu i vodu, nego dopušta glad i žed da bi kušao njihovu vjernost. Mojsije je također bio i gladan i žedan, ali nije gubio pouzdanje u Boga. Nije mrmljao jer je njegovo srce imalo potpuno povjerenje u Božje vodstvo pa i onda kad je jako gladan i jako žedan.

Sveti Josip je također bio kušan. Kako uzeti za ženu Mariju kad dijete



KUŠNJOM POBJEĐUJEMO NAPASTI

Kušnje i napasti su kruh naš svagdašnji. Što se više približavamo Gospodinu, kušnje, kao i napasti, postaju sve veće i vidljivije. „Sinko, ako želiš služiti Gospodinu, spremi se na kušnju.“ (Sir 2,1)

u njezinoj utrobi nije njegovo?! Zašto bježati pred nekim Herodom kad je Bog svesilan i može jednom riječju uništiti čitav Herodov dvor?! ... Josip, jer je bio pravedan, sluša Božju riječ bez ikakva mrmljanja i prgovora pa makar ta riječ bila nelogična. Dakle, molitva i slušanje Božje riječi srcem, najmoćnije je oružje u kušnjama i napastima.

Kod Eve i Adama imamo u isto vrijeme i kušnju i napast. Kušnja je u Božjoj riječi: „Da niste jeli s ovoga stabla!“ (usp. Post 3,4) A napast je u zmijinoj riječi: „Ako budete jeli s ovoga stabla, postat ćete kao bogovi.“ (usp. Post 3,5)

Kušnja je teška jer mi nešto brani, moram se nečega odreći, a nadohvat mi je ruke kao što je nadohvat ruke zabranjeno voće pored kojeg svakoga dana prolazim.

Kod Stepinca zapažamo i kušnju i napast. Kušnja je u tome što mu je život donio mučeništvo koje prihvata jer je ostao vjeran Bogu i Crkvi, a napast je bila u tome što su mu nudili razne privlačne privilegije samo da se odvoji od Katoličke Crkve.

Velika je kušnja za obitelj, posebno za majku, kad sazna na ultrazvuku da nosi u svojoj utrobi dijete s posebnim potrebama. Kušnja je to velika koja postavlja tisuću pitanja: „Zašto mi Bog nije dao zdravo dijete kao drugim majkama? Što sam ja Bogu skrivila? Kako ću izaći na kraj s djetetom koji traži brigu dvadeset četiri sata?“ Cinjenica je da su mnogi posvjedočili da im je baš takvo dijete, koje su prihvatali, spasilo i brak i obitelj i da je to dijete bilo velika radost obitelji, usprkos trpljenjima i naporima koji su usko vezani uz to dijete.

Predbračna čistoća je također velika kušnja i u isto vrijeme, velika napast za svakog čovjeka. Ništa nema slađe od zabranjenog voća niti išta teže od odricanja nečega što ti je nadohvat ruke, a imaš veliku potrebu za tim.

U Međugorju vidim također u isto vrijeme i kušnju i napast. Kušnja je u tome što trebamo poslušati riječi koje nam dolaze od Gospe. Opare riječi poput pustinje koja nas vodi Isusu preko žrtve i odricanja. Riječi koje pozivaju da molimo, dvaput tjedno postimo o kruhu i vodi, mjesечно se isповijedamo, čitamo Svetu pismo i idemo na svetu misu. I sve to činiti iz srca, a ne samo izvana. Popeti

se na oba Brda za vrijeme velikih ljetnih žega, također je kušnja jer nije lako penjati se uzbrdo, znojiti se i moliti. Covjek bi radije ostao u hladovini uz hladno pivo jer nema ništa loše u hladovini i hladnom piću.

Napast je u tome što vidim priliku da se za kratko vrijeme obogatim (varajući državu i hodočasnike, zanemarujući duhovni život jer se nema vremena otići na misu od „velikoga posla“) i steknem nepošteno bogatstvo koji mi je bilo nadohvat ruke.

Dvije su stvari sigurne. Bog će svakome od nas poslati kušnju i dopustiti napast. Nitko ne će biti pošteđen jer ni Njegov Sin nije bio pošteđen. Drugo što je posve sigurne jest to da nam Bog nikada ne će dati kušnju koju ne možemo nositi. Pavao je tu posve jasan kad kaže da je „Bog vjeran i ne će pustiti da budete kušani preko svojih sila, nego će s kušnjom dati i ishod, te moguće izdržati.“ (1 Kor 10,13)

Bog nam šalje kušnju i dopušta napast jer želi da se borimo, a ne da spavamo. Život je borba, a ne bezbrižno i lagodno uživanje. Borba je znak ljubavi. Ako se ne borimo za ono što ljubimo, onda ljubimo mlako i polovično. Samo u borbi čovjek pokazuje svoju ljubav prema Bogu i razvija svoju osobnost.

Isusa je Duh Sveti odveo u pustinju i snagom Duha Svetoga upušta se u borbu protiv Sotone. Isus ne ide u pustinju po nekom svom nadohnutju ili po privatnoj ambiciji, već nadahnut Duhom kako bi kušao svoje tijelo kroz post i molitvu, te kako bi pokazao put i nama.

Napast pobjeđujemo Božjom riječu kao što je to i Isus učinio. Isus je odgovarao Sotoni uvijek Božjom riječju, citirajući Stari zavjeti, Mojsiju i proroke. Zatim pokorom i postom.

Kad je napast u pitanju, valja nam znati da nas Sotona ne bi mogao napastovati da mu to Bog ne dopušta. Kad je Sotona napastovao Evu, Bog je samo šutio. Nije se usprotvio. Javila se tek naknadno. Kad je David bio u napasti gledajući Bat Šebu, Bog je šutio. Javila se tek naknadno preko proroka Natana.

Sveti Augustin: „U svetome krštenju vi ćete ostaviti grijeh, ali ne požudu; protiv nje i poslije preporodenja morate se boriti. Borba između dobra i zla ostaje u vama. I glavni vaš neprijatelj je u vama, a ne izvan vas.“

Bog nam šalje kušnju i dopušta napast jer želi da se borimo, a ne da spavamo. Život je borba, a ne bezbrižno i lagodno uživanje. Borba je znak ljubavi. Ako se ne borimo za ono što ljubimo, onda ljubimo mlako i polovično. Samo u borbi čovjek pokazuje svoju ljubav prema Bogu i razvija svoju osobnost.

Trudimo se na vrijeme prepoznati napast koja uvijek nastupa u lijepom i zavodljivom ruhu, a tek poslije pokaže razaračući snagu koja uništava i dušu i tijelo. Napast je lijepa i privlačna poput anđela, a kad joj podlegnemo, onda vidimo i osjetimo strahotu palog anđela. Pod krinkom lijepih i dobrih riječi kao što su tolerancija, ljudska prava, slobode, ujedinjeni narodi, uključivost, događa se nešto što je protivno Božjoj riječi. Iza tih lijepih riječi često se skriva pali anđeo. Imamo lijep primjer Petra kad odvraća Isusa od Njegova spasenjskog puta. Petar pokazuje brigu, skrb i ljubav prema Isusu u predivnim riječima: „Učitelju, to se Tebi ne smije dogoditi, Ti nam još itekako trebaš, ja ću Te braniti ...“. Dakle pod krinkom skribi i ljubavi djeluje Sotona da bi nas kasnije odveo u smrt. Isus to prepoznaće i kaže: „Odlazi od mene, Soton!“ (Mt 16,23)

U svom romanu *Pod suncem Sotone* George Bernanos lijepo kaže: „Grijeh nikad ne ulazi u čovjeka nasilu nego polako, poput zraka. Kao što je zrak bez boje, mirisa i okusa, tako se i grijeh na početku čini sasvim bezazlenim. Ali kad počne čovjeka razarati iznutra, onda poprima i boju i miris i okus...“

Molimo se Isusu ne da nas oslobođi svake kušnje ili napasti nego da bude s nama u našim kušnjama. Prokušani bit ćemo još jači. Slušamo u psalmu kako je kušnja dobra za čovjeka: „Pronikni me svega, Bože, srce mi upoznaj, iskušaj me i upoznaj misli moje; pogledaj me idem li putem pogubnim i povedi me putem vječnim!“ (Ps 139, 23-24) Kušnja, koju prihvativimo, daje nam snagu i otvara oči da možemo prepoznati napasti i pobijediti ih snagom Duha Kristova.

**POD KRINKOM
LIJEPIH I DOBRIH
RIJEĆI KAO ŠTO
SU TOLERANCIJA,
LUDJSKA PRAVA,
SLOBODE,
UJEDINJENI
NARODI,
UKLUČIVOST,
DOGAĐA SE NEŠTO
ŠTO JE PROTIVNO
BOŽJOJ RIJEĆI. IZA
TIH LIJEPIH RIJEĆI
ČESTO SE SKRIVA
PALI ANĐEO.**

Korizma – šansa za iskrenu promjenu života



Foto: Arhiv ICMM

Korizmo vrijeme pred nas stavlja ona konačna pitanja o našim vlastitim životima, smislu svega što živimo i konačno, našem kraju. To su egzistencijalna pitanja koja traže naše odgovore. Ili pak rezignaciju i bijeg! Tražiti odgovor znači najprije upoznati sebe i suočiti se sa samim sobom. To je ponekad bolno, ali donosi dubinu i ozbiljnost tvom i mom životu. Korizma nas jednostavno „tjera“ na ozbiljnost života koji nam je dan. Naši životi nisu slučajni i nisu banalni. Dragocjeni su. Imamo jedan jedini život, imamo jedinstvene zadaće koje su povjerene samo nama i imamo odgovornost prema tom životu. Da-kle valja nam onda najprije zahvaliti na povlaštenom vremenu korizme i uzeti ga ozbiljno s nakanom da promijenimo stare, krive obrasce naše vjere i našeg odnosa prema Gospodinu. Potrebno je vapiti Gospodinu da nam skine ljske s očiju i pokaže nam našu bijedu. Teka tada počinje promjena. Iskrena promjena života.

Ono što je sigurno u životu svakog pojedinca je njegova sadašnjost i njegova smrt. Te činjenice nas određuju i od njih nema bijega. One su tu. Napast današnjeg, modernog i užurbanog čovjeka je bijeg od sadašnjosti i smrti. Volimo živjeti u prošlosti,

kopati po prošlim događajima, vrtjeti se oko samosažaljenja i depresije. Vraćanje u prošlost u nama stvara efekt žrtve i tuge. Nevjerojatno je koliko uživamo u tom „kopanju“ po prošlosti. Hranimo se samosažljnjem i optužbama. Zapravo tražimo razlog i izliku da trenutno ništa ne činimo. Budućnost je također sklonište u koje volimo bježati. Razmišljamo o nekim budućim događajima koji uopće ne postoje. Bojimo se budućnosti koje uopće nema. Maštamo o nekim budućim situacijama koje se sigurno ne će dogoditi. Opet zapravo ne živimo sadašnjost jer ne želimo preuzeti odgovornost za nju, propuštam dragocjene trenutke koji se više ne ponavljaju. I to u nama rađa nezadovoljstvo i nemir.

Bijeg u budućnost u nama stvara strah. Paradoksalno je da se bojimo nečega čega zapravo niti nema. Boga može sresti jedino u sadašnjosti. Nema ga u prošlosti i budućnosti. Bog ti progovara po tvojim sadašnjim prilikama života, po ljudima koji te okružuju **danasm** i po situacijama u kojima se nalaziš **danasm**. Ispada da gotovo cijeli život živimo kao bje-gunci. Đavao voli kada bježiš u prošlost ili budućnost. On voli kada ne živiš sadašnji trenutak jer onda niti nisi u odnosu sa svojim Stvoriteljem,

BIJEG U BUDUĆNOST U NAMA STVARA STRAH. PARADOKSALNO JE DA SE BOJIMO NEČEGA ČEGA ZAPRAVO NITI NEMA. BOGA MOŽE SRESTI JEDINO U SADAŠNOSTI. NEMA GA U PROŠLOSTI I BUDUĆNOSTI. BOG TI PROGOVARA PO TVOJIM SADAŠNJIM PRILIKAMA ŽIVOTA, PO LJUDIMA KOJI TE OKRUŽUJU DANAS I PO SITUACIJAMA U KOJIMA SE NALAZIŠ DANAS.



MIRTA MILETIĆ

iti možeš prepoznati kairos. Kairos označava milosni trenutak, Božje vrijeme. To je vrijeme sadašnjosti, trenutak u kojem prepoznajem Božji govor. To je jedino vrijeme, drugo ne postoji.

Stari Grci su riječ kairos koristili kako bi opisali kvalitativnu narav vremena. To nije kronološko vrijeme, već danas, sada! Sotona voli interpretirati događaje našeg života na svoj način i pritom uvijek optužuje i baca u očaj. Borba za život u sadašnjosti traje cijeli naš život, no sama činjenica da znamo gdje nam je neprijatelj u nama stvara oprez i budnost. Bdijmo u ovoj korizmi nad našim danas!

Voljela bih da sada razmisliš o cilju svog života. Kamo vodi sav tvoj trud, novac koji zarađuješ, vrijeme koje negdje ulazeš, odnosi za koje smatraš da su važni? Koja je tvoja budućnost i gdje će tvoj život dobiti potpuni smisao i odgovor? Kada znamo cilj života, onda znamo koje su nam vrijednosti i prioriteti. Cilj određuje način tvoj života. Kada znamo kamo idemo onda lakše određujemo naš kako.

Smrt nam jasno poručuje našu krvljinu i često ostavlja bez odgovora. Svakim slijedećim danom svog života bliže smo tom trenutku. Dakle ne postoji način da izbjegnemo stvarnost smrti, ali postoji odluka na koji ćemo način živjeti vrijeme prije smrti. Koje ćemo tragove ostavitiiza sebe? Što trebam još napraviti i načemu poraditi prije tog trenutka? Takvim stavom i načinom života smrt za nas postaje samo jedan prijelaz. Smrću se naš život ne oduzima, ne postaje ništavilo, nego samo mijenja. Sva dobra djela, sva bezuyjetna ljubav prema drugome ostaje i te kako nepropadljiva. Ne nestaje! Ljubav je neuništiva vrijednost koja ostaje vječna. Za Vječnost! Ovo nam je poziv da onda ulažemo u ono što je nepropadljivo i što sigurno nosimo u Vječnost. *Doista, gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce.* (Mt 16,21)



FRA ANTE VUČKOVIĆ

U srcu nema drugoga zla osim moga zla. Nikoga ne mogu okriviti za zlo u svojem srcu. Ono je samo moje. Ja sam jedini izvor zla koji izlazi iz mojega srca. Tko ne vidi dobro svoje srce, ne vidi dobro ni svijet.

„Poslušajte me svi i razumijte!“ Ovako Isus na ovom mjestu traži pozornost i razumijevanje od svojih slušatelja. Nikada to nije trebao tražiti. Nikada nije imao poteškoća probuditi i dobiti pozornost slušatelja. Sada je traži. Kao da usred naše pozornosti opaža zid koji nam ne dopušta razumijevanje. Kao da se između našega slušanja riječi i njezina razumijevanja ispriječila prepreka koja stvara privid i nesporazume.

„Poslušate me svi i razumijte!“ Slušati Isusa nije bilo teško. Govorio je tako da je privlačio i prijatelje i neprijatelje. Razumjeti ga, međutim, nije bilo lako. Premda je govorio posve jednostavnim i razumljivim jezikom, najčešće je doživljavao nerazumijevanje. Nisu ga razumjeli mnogi koji su ga slušali. Ni njegovi najbliži ga nisu baš razumjeli. Uvijek iznova bi im, kada bi ostali sami, trebalo ponovo tumačiti ono što je ranije govorio mnoštvo. I u ovom tekstu Marko kaže da ga njegovi nisu razumjeli. A ne razumijemo ga ni mi, njegovi kasniji učenici. Do dana današnjega mnoštvo Isusovih slušatelja samo raste, a tako je malo onih koji ga razumiju.

Očito je riječ o nečem iznimno teškom. I doista, riječ je o nečem zahtjevnom. O nama samima. Sami smo sebi najbliži i najdaljnji. U isto vrijeme. Nitko nam nije toliko blizu kao mi sami sebi i ništa nam nije tako zagonetno kao mi sami sebi. Obmanjujemo se. Uspješno se obmanjujemo. Stvaramo privide o samima sebi i strah nas je vidjeti se u istini.

Isus u samo jednoj rečenici kaže što nas to čini nesposobnima vidjeti se u istini. „Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego što iz čovjeka izlazi — to ga onečišćuje.“

Tko želi bolje vidjeti svoje srce, neka započne postom

Otkud nečistoća u nama? Kroz cijelu povijest vidimo kako svijet vjerujemo da nečistoća koju nalazimo u sebi dolazi izvana. Iz svijeta, iz naših ljudskih odnosa, iz povreda, iz izloženosti zlobnosti drugih ljudi i tako redom. Točno je da u nama ima nečistoće. To nam nije teško priznati. No mi sebe ne vidimo kao autore svojih nečistoća. Imamo krivce. Optužujemo svijet, druge, a nekada i Boga samoga za nečistoće koje se

lakomstva, opakosti, prijevara, razuzdanost, zlo oko, psovka, uznositost, bezumlje“. Sve to truje najprije nas, a onda i svijet oko nas. Umjesto da to vidimo i razumijemo, mi tražimo dobre razloge zašto je to tako i prikladne krvice zbog kojih je to tako. „Poslušajte mi svi i razumijte!“ U srcu nema drugoga zla osim moga zla. Nikoga ne mogu okriviti za zlo u svojem srcu. Ono je samo moje. Ja sam jedini izvor zla koji izlazi iz



Foto: Arhiv ICMM
nalaze u nama i koje iz nas izlaze. Ako smo nečisti, nismo sami krivi. Drugi su krivi.

Tko želi bolje vidjeti svoje srce, može započeti postom. Post ima čudesnu moć pročišćenja pogleda za vlastito srce. Jer u tenu kada počnem postiti i prestanem uzimati ono što dolazi iz svijeta, otkrijem da me to nije oslobođilo od zala. Tako mi post pruža jedincatu prigodu da razumijem zašto je Isusu toliko stalno da čujem i razumijem ovu jednostavnu rečenicu: „Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego što iz čovjeka izlazi — to ga onečišćuje.“ Tko se odvaja na post može, osim čišćeg pogleda na svoje srce, pronaći i kako svoje srce učiniti i održati čistim.

Križni put – pet zanimljivih informacija koje možda niste znali

POVIJEST I ZNAČENJE POBOŽNOSTI KRIŽNOG PUTA

U korizmeno vrijeme, a posebno u Velikom tjednu, vjernici vrlo rado obavljaju pobožnost križnog puta i pomoću ove pobožne vježbe sučutno prolaze posljednji dio puta kojim je prošao Isus tijekom zemaljskog života: od Maslinskog brda gdje je Gospodin bio u smrtnoj muci sve do brda Kalvarije, gdje je bio razapet između dvaju razbojnika, te do vrta gdje je bio položen u nov grob iskopan u stijeni. Upravo stoga ova je pobožnost dobila naziv križni put (lat. via crucis ili via dolorosa=put boli). Tijekom 18. st. postaje križnog puta podižu se u kapelicama, obično na obronku brežuljka, a takva se mjesta nazivaju Kalvarija.

Ova riječ potječe od latinskog naziva mjesta na kojem je Isus bio razapet – Calvariae locus, aramejski Golgota, odnosno – Mjesto lubanje. Pretpostavlja se kako je Kalvarija svoj naziv dobila zbog oblika sličnog lubanji. Jedna židovska predaja kaže kako je na tom mjestu bio pokopan Adam, zbog čega se u umjetnosti ispod prizora raspeća često prikazuje Adamova lubanja.

POVIJEST

Korijeni ove pobožnosti sežu u vremena prve Crkve kada su kršćani događaju iz Isusova života obilježavali na mjestima gdje su se oni doista i zbili. Tako su se na Veliki petak okupljali na Kalvariji, a na uskrsno jutro kod Isusova groba.

Najstarije svjedočanstvo nalazimo u spisima hodočasnice Egerije iz 4. stoljeća, koja je opisala slavljive Isusove muke u Jeruzalemu. Veliki petak bio je dan putujuće molitve. U četvrtak navečer kršćani su se okupljali u dvorani Posljednje večere, zatim u Maslinskom vrtu. U petak opet u dvorani Posljednje večere (gdje se čuvalo stup Isusovog bičevanja), a zatim na Golgoti. Ondje bi biskup izložio relikviju svetoga Križa na poklon vjernicima. Na svakoj postaji čitali bi se odlomci iz Svetog pisma i pjevali psalmi. Tako je nastala pobožnost Križnog puta. Pojedine postaje u Jeruzalemu bile su označene kamenjem ili su kasnije podignute spomen-kapelice. Po povratku iz Jeruzalema brojni hodočasnici u svojim su krajevinama oponašali ono što se zbivalo u Jeruzalemu. Kako je među vjernicima postojala žarka želja da i sami hodočaste u Jeruzalem i ondje prođu Isusovim križnim putem, rodila se ideja da se i izvan Jeruzalema vjernicima omogući ova pobožnost.

Pasiomska duhovnost srednjeg vijeka urođila je gradnjom Isusova križnog puta na Zapadu. Takvo se mjesto prozvalo kalvarija, te se uvijek nalazilo na uzvisini kako bi bilo što sličnije Isusovom križnom putu.

Križni put posebno gorljivo promicali su franjevcii, među kojima prvo mjesto pripada svetom Leonardu iz Porta Maurizijsa (1676. – 1751.) kojega možemo smatrati osnivačem križnoga puta u obliku u kojem

postoji zadnja tri stoljeća i koji je sve do smrti bio posvećen širenju te pobožnosti. Za nju je napisao više razmatranja, a diljem Italije podigao je 572 križna puta od kojih je najpoznatiji onaj postavljen po nalogu Benedikta XIV. 27. prosinca 1750. godine u rimskom Koloseju, nekad masovnom stratištu kršćana. Godine 1964. bl. Pavao VI. obnovio je običaj da pape ondje predvode križni put na Veliki petak, a od 1985. razmatranje za njega pišu suvremenici, ponekad i nekatolici.

SMISAO

Vrijednost i smisao ove pobožne vježbe najbolje izražava Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji u kojem čitamo:

U pobožnoj vježbi Križnoga puta slijevaju se različiti karakteristični izražaji kršćanske duhovnosti: poimanje života kao puta ili hodočašća; kao prelaska, pomoću otajstva Križa iz zemaljskog progona u nebesku domovinu; želja za dubokim suoblikovanjem Kristovoj muci; zahtjevi naslijedovanja Krista, zbog čega učenik treba ići za Učiteljem, svakodnevno noseći svoj križ (usp. Lk 9, 23). (br. 133)

BROJ POSTAJA

Križni je put najprije imao sedam, zatim dvanaest, te konačno četrnaest postaja koje je potvrdio papa Klement XII. 1731. godine. U posljednje vrijeme postoji i petnaesta postaja, kod koje se razmišlja o Isusovu uskrsnuću. O prikladnosti ovakvog završetka Križnog puta govori i Direktorij o pučkoj pobožnosti i liturgiji:

Prikladno je da ona (pobožna vježba) bude zaključena na takav način da se vjernici otvore iščekivanju Uskrsnuća, iščekiva-

nju ispunjenu vjerom i nadom; po primjeru zaustavljanja u Anastasis na kraju križnog puta u Jeruzalemu, pobožna se vježba može završiti spomenom Gospodinova uskrsnuća. (br.134)

Vjernici su s posebnom ljubavlju prihvati pobožnost kojom se spominju Isusove muke kroz pojedine postaje od kojih se većina temelji na evanđeoskim izvještajima (suđenje, uzimanje križa, Šimun Cirenat, susret sa ženama, svlačenje odjeće, razapinjanje, smrt na križu, skidanje s križa i ukop), dok su neke plod pučke pobožnosti (tri Isusova pada, susret s Marijom, Veronikom). O toj ljubavi svjedoče bezbrojni križni putovi podignuti u crkvama, svetištima, klaustrima i na otvorenom, na poljima ili padinama brežuljaka.

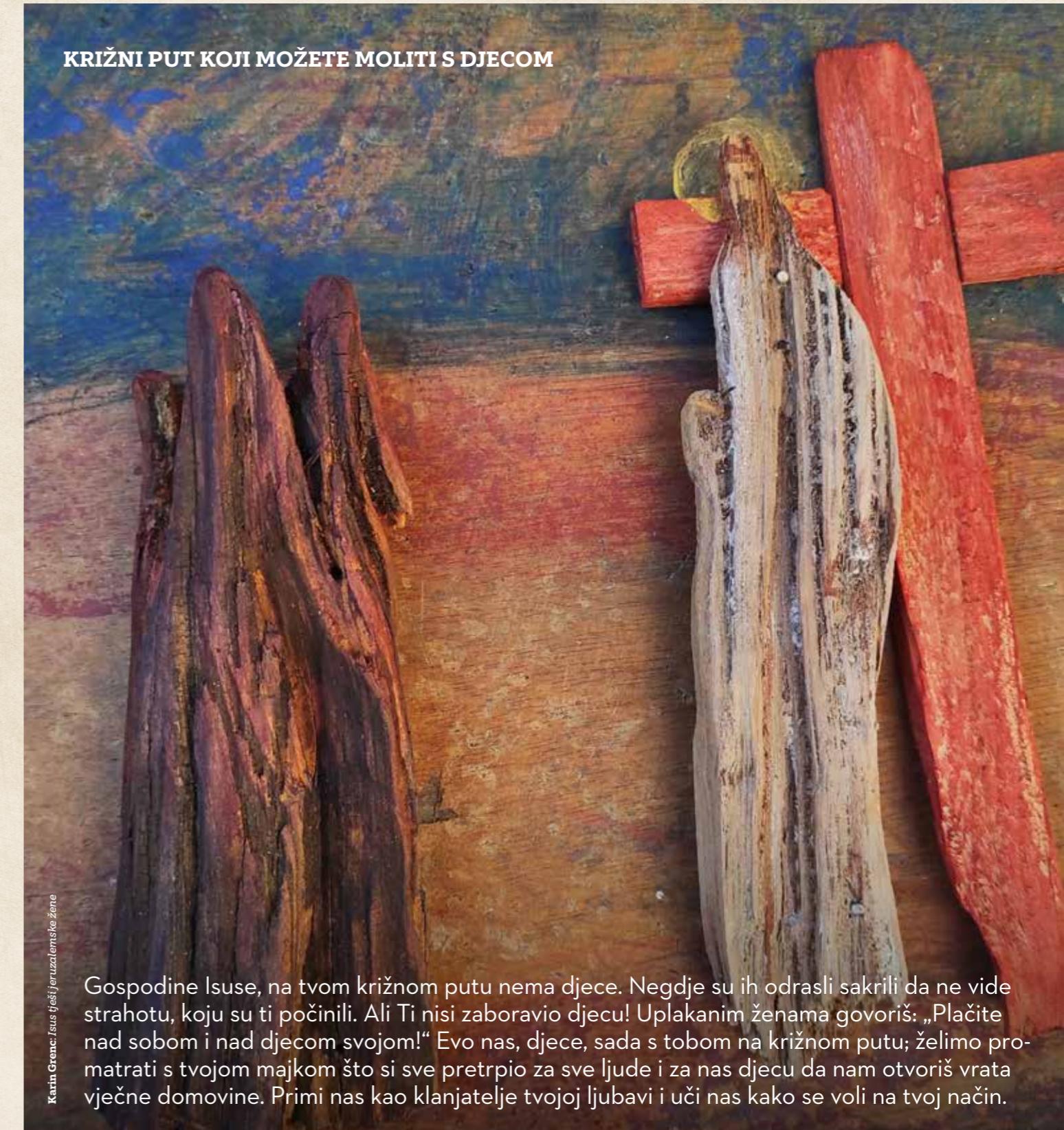
POTPUNI OPROST

Odlukom Crkve, uz pobožnost Križnog puta vezana je i milost potpunog oprosta. On se zadobiva uz prethodno ispunjene uvjete: osoba prije svega mora biti vjernik u potpunom zajedništvu s Crkvom, mora biti u stanju milosti, potpuno isključiti svaku neurednu navezanost na grijeh, sakramentalno se ispoljediti, pričestiti se (makar i izvan mise), izreći molitvu na nakanu Svetog Oca.

Dodajmo na kraju kako se tijekom križnog puta pjeva poznata marijanska sekvenca Stabat Mater dolorosa (Stala plačući tužna mati) koju je u 13. stoljeću napisao blaženi fra Jacopone da Todi. Poslušajte posljednju strofu ove dirljive sekvence koju je, između ostalih, uglazio i Giovanni Battista Pergolesi 1736. godine.

Priredio: Miodrag Vojvodić

KRIŽNI PUT KOJI MOŽETE MOLITI S DJECOM



I. POSTAJA - ISUSA OSUĐUJU NA SMRT

Kako si ti miran, kao da se ne radi o Tebi! Šutke slušaš smrtnu osudu iz usta Pilata upravitelja. Izgledaš kao uplašeno dijete koje je zatečeno u nekakvom lošem djelu i sad mu izriču kaznu. Ti si uvijek dijete Oca koji je na nebu. Isuse, tolika su djeca osuđena na teški rad, gladovanje, na

smrt u zemljama rata. Sada se sjećamo njih i molimo te da ih osnažiš da i oni vjeruju da ih Bog, Otac naš, ljubi. Molimo te!

II. POSTAJA - ISUS PRIMA NA SE KRIŽ

Te dvije grede veće su od Tebe. Pred njima si ti tako sićušan. Te grede znak su zla koje se na te strovalilo.

Kako će ih nositi? Ti znadeš da ćeš to nositi za nas. Mi smo zapravo tvoj križ koji ti grliš.

Nemoj nas ispustiti, jer ćemo propasti. I sada se sjećamo svojih vršnjaka koji nose križ svojih obitelji i molimo te, ponesi i njih i njihov Križ. Molimo te!

III. POSTAJA - ISUS PADA PRVI PUT POD KRIŽEM

Zaista je težak taj tvoj križ, cijeli svijet. Pao si na zemlju i tu nemoćan ležiš. Ti najbolje znaš da je moguće pasti pod teretom života. Koliko je djece koja padaju opterećena životom. Zbog neimaštine kradu, varaju, lažu pa i ubijaju. Ima nas koji padamo u grijeh iako nismo pod teretom života. Isuse, ustani! Pokaži nam primjer da se treba dići. Ustao si. Hvala Ti. Sve nas podigni da ne ostanemo u zlu, molimo te!



Karin Genc: Isus susreće svoju majku

IV. POSTAJA - ISUS SUSREĆE SVOJU MAJKU

Opet si dijete. Dijete svoje majke Marije. U svojoj si patnji tražio njezino lice. Samo ste se šutke gledali i oboje trpjeli. U njezinim je očima nada da će sve proći, a u tvojima ljubav i sigurnost: Tako Otac hoće!

Isuse, hvala ti za naše mame, za njihove poglede i utjehe. Hvala ti što si nam Mariju dao za majku, da bude majka sve djece, osobito one koja su na zemlji bez mame. Daj nam osjetiti da nas Marija voli, molimo te!

V. POSTAJA - ŠIMUN CIRENAC POMAŽE ISUSU NOSITI KRIŽ

Ovaj seljak htio je pobjeći od tebe, Isuse, ali ga prisiliše da ti pomogne. No ipak postao ti je prijatelj. I u nju mu vidim sebe. "Imam svoga posla, što me briga za druge." A toliko ih je kojima treba pomoći. Ako hoću biti tvoj prijatelj, moram se prisiliti gledati druge kojima je potrebna pomoć.

Isuse, i sada si veliki učitelj, a ne samo patnik. Učiš i mene da je potrebno pomagati. Učini nas spremnim pomagati našim prijateljima, molimo te!



Karin Genc: Šimun Cirenac pomaze Isusu nositi križ

VI. POSTAJA - VERONIKA PRUŽA ISUSU RUBAC

Baš je bila hrabra! Između tih vojnika i rulje došla je k Tebi. Pružila ti rubac da se obrišeš. Mali znak pažnje, a toliko ljubavi. Bogato si je nagradio. Ima ih kraj kojih nitko ne želi sjediti u klupi, s kojima se nitko ne želi igrati, kojima nitko ne želi ništa pružiti, a oni imaju lice, lice koje smo mi osramotili ili netko drugi.

Isuse, s Veronikom i nas učini onima koji će osramoćene i ponižene pogledati i ohrabriti. Daj nam Veronikino srce, molimo te!

IX. POSTAJA - ISUS PADA TREĆI PUT POD KRIŽEM

Mnogi bi rekli da si slabici, a ti si iscrpljen, zapravo si i ovdje dijete koje se brzo umara, ali uporno dijete koje želi izvršiti ono što mu je povjerenio. Iako ti je tijelo slabo, volja ti je jaka. Kad bih ja imao takvu volju... A volja mi je slaba jer malo volim sebe, svoj život, Boga, svoje bližnje. Kad bih više volio, znao bih se dizati iz svojih pogrešaka!

Isuse, daj nam žarču ljubav da se uvijek dignemo i vratimo povjerenje u sebe i u bliznje. Molimo te!



Karin Genc: Isus pada treći put pod križem

X. POSTAJA - ISUSA SVLAČE

Kako su te osramotili. Svukli su ti odijelo. Pred svima si gol. Zar nemaju dušu i samilost prema tebi? Užasni su ti Židovi i Rimljani. A ja? Nisam ni Židov ni Rimljani, a sve sam izbrbljao što su mi prijatelj ili prijateljica povjerili. Razotkrio sam ih, a nitko to od mene nije tražio. Ostali su ponizeći zbog moje bezobzirnosti.

Isuse, i ja sam pomogao s tebe skidati odijelo. Oprosti mi. Nauči nas, Isuse, čuvati dostojanstvo naših prijatelja, molimo te!

Ti si u onom mladiču i djevojci kojima su dali drogu, ti si u onom djetu koje je neizlječiva bolest prikovala uz postelju i aparate.

Ti si u onoj djeći koja su rođena nepokretna, a sada su zanemarena od svih. Ali ti znaš da te vidi Otac nebeski. Isuse, prikovani na križ, pogledaj na sve koji su prikovani na svom križu, molimo te!

XII. POSTAJA - ISUS UMIRE NA KRIŽU

Strašno se bojim smrti. I kad sanjam o smrti sav se oznojim, a jednom ću morati umrijeti. Pod tvojim je križem Marija, tvoja mama. Isuse, zašto se mora umrijeti? „Tko izgubi život dobit će ga!“ tako si rekao. Ako umrem kao ti, moj život ima smisla. A umirat ću polako. Živjet ću za druge i umirat ću. Bit ću na svom križu. Isuse, sada te molimo da znamo umirati kao ti, molimo te!

XIII. POSTAJA - ISUSA SKIDAJU S KRIŽA

Ti više ništa ne osjećaš! Umro si! S križa su te skinuli u krilo tvoje majke! Ona osjeća! Plače! Vidio sam puno roditelja koji plaču za svojom djecom. Vidio sam i svoje roditelje kako plaču zbog mene.

Za svu njihovu ljubav suze su im plača. Marija, Isusova i moja majka, ti znaš kako je teško plakati nad djetetom, pogotovo mrtvim. Utješi sve roditelje. Isuse, utjeho žalosnih, tješi roditelje koje djeca rasplaču, molimo te!

XIV. POSTAJA - ISUSA POLAŽU U GROB

Položili su te u grob. Neprnjatelji misle da je sve gotovo. Beznadni apostoli strahuju, a twoja Majka čeka. Čeka obećanje da ćeš uskrsnuti. Dočekala je. Nedjeljno jutro, jutro je pobjede, jutro je života. Isuse, to jutro traje, svi ćemo uskrsnuti. Kada dođe taj dan povedi nas kao djecu pred svoga i našeg Oca na nebo i pokaži nas uskrsnule. Pohvali se, Isuse, nama, svojom braćom i sestrama, pred Ocem nebeskim, molimo te!

Isuse, evo nas na kraju tvoga križnog puta, ali na početku našeg životnog puta. Govorio si: „Pustite malene k meni!“ Evo nas! Vjerujemo da ćeš nas voditi na našem životnom križnom putu. Ako odlutamo, potraži nas, ako te zaboravimo, nemoj ti nas zaboraviti, ako umremo grijehom, oživi nas svojom milošću i opravdanjem. Želimo biti s tobom u nebu. Hvala ti što si nam otvorio nebo! Amen.



Karin Genc: Isusa sulače

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.



Duboko sam uvjeren da će svaki dobronamjeran čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično da doista može poslužiti kao udžbenik u toj školi, ali i kao primjerice vrlo prikladno gradivo za duhovne vježbe ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježenje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)



Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Naše osobno obraćenje najljepši je dar svijetu



Foto: Arhiv ICM

KREŠIMIR
MILETIĆ

PA, BOŽE, DOKLE ĆE SE POJAVLJIVATI NOVE I NOVE POŠASTI? Ovo pitanje se vjerojatno pojavilo kod mnogih ljudi danas već umornih od svih poteškoća, neizvjesnosti i straha izazvanih pandemijom. No, još se nismo do kraja riješili pandemije COVID-19, a na vrata je zakucala nova poštast. Rat u Ukrajini stavlja je pred nas nova pitanja i strepne. Jesmo li na pragu Trećeg svjetskog rata? Gledano metaforički, kao da smo se

zatekli u nekakvom dijalogu između faraona s jedne strane i Mojsija s druge strane, u kojem Bog dopušta poštasti kako bi omešao srce faraonovo i pustio njegov izabrani narod u slobodu. I u ta vremena čovjek koji je živio u faraonovu kraljevstvu trpio je posljedice svih tih poštasti. I njemu su skakavci izjedali ljetinu, napadale ga muhe, trpio je bolove radi čireva itd. No, sve je to bio proces iscjeljenja i dion plana spasenja.

No, jedno je sigurno. Ništa se od ovoga što se događa ne događa bez da je Gospodin dopustio da se dogodi. Cijeli je svijet i svemir, sve stvoreno i nestvoreno u njegovim rukama. No, mi trpimo. Trpimo zbog posljedica grijeha. I ako malo bolje promotrimo anti-vrijednosti na kojima se počela graditi civilizacija, ne bi me čudilo da su svi ovi događaji zaista prepričeni poradi pedagoškog preodgoja današnjeg čovjeka koji se pogubio u svome bijegu i otuđenju od Boga. Došlo je

do dubokog urušavanja svih temeljnih vrijednosti. Svaki rat kreće kao posljedica grijeha. Oholost, pohlepa, mržnja, zavist... I zaista ne čudi da je ovo međusobno prepucavanje svjetskih sila i natjecanje u moći, prestižu, kontroli nad svjetskim resursima i utjecajem moralno jednom doći do ovakvog raspleta događanja.

Na svjetskoj razini više ne prepoznam onaj žar koji se dogodio po završetku Drugog svjetskog rata kada su se tražila pravedna rješenja, donosile deklaracije o ljudskim pravima, kada su sve države tražile put k mirnom suživotu i međusobnom poštivanju. Tako je to valjda nakon što pretrpiš mnogo, pa shvatš koliko je dragocjen mir. No, valja nam se prisjetiti kako Sotona ne miruje. I u posljednjim porukama u Međugorju Gospa nas opominje da je Sotona izuzetno aktivan baš u ovom vremenu i kako mnoge želi privući. Osjećamo to po brojnim podjelama, koje smo iskusili i tijekom pandemijske krize. I sada se, na račun rata u Ukrajini, traži brzinsko zauzimanje strana, ali ne po pitanju podrške ukrajinskom narodu, već po pitanju stajanja na strani tzv. 'zapada' i tzv. 'istoka'. Pa se mogu vidjeti mnoge žustre rasprave po društvenim mrežama ili među prijateljima

je jedini izlaz iz ove zamke. Činiti konkretna djela ljubavi. I prema ukrajinskom narodu, ali i moliti za ruski narod. Moliti za sve koji su pogodeni ovim zlom rata. Jer svakim ratom pogoden je čovjek. A svaki ljudski život, baš svaki je jedinstven i neponovljiv, svet i beskrajno vrijedan u očima Božjim. I za svakog čovjeka koji je ikada živio ili će ikada živjeti Isus je prinošio žrtvu na križu. S ovim mislima želim ući u ovu korizmu. O ovome želim razgovarati s mojom djecom. O ovim zamkama i lijekovima koje nam daje i nudi Crkva. Prije svega – euharistija i sakrament pokore. Post. Post koji nije puko odricanje bez sadržaja, već vježbanje u odricanju kako bih oslobođio nutarnji prostor i kondiciju za ljubav. Za konkretnu ljubav! Post koji mi pomaže da fokus maknem sa sebe i svojih želja, potreba i usmjerim se na potrebe drugih oko mene. Post koji će omekšati moje srce. Korizma je zato iznimno milosno vrijeme u kojem imamo šansu obnoviti našu vjeru, nadu i ljubav. Zato iskoristimo ovo sveto vrijeme i budimo konkretni, jednostavni i ustrajni. U našim

I u posljednjim porukama u Međugorju Gospa nas opominje da je Sotona izuzetno aktivan baš u ovom vremenu i kako mnoge želi privući. Osjećamo to po brojnim podjelama, koje smo iskusili i tijekom pandemijske krize. I sada se, na račun rata u Ukrajini, traži brzinsko zauzimanje strana, ali ne po pitanju podrške ukrajinskom narodu, već po pitanju stajanja na strani tzv. 'zapada' i tzv. 'istoka'. Pa se mogu vidjeti mnoge žustre rasprave po društvenim mrežama ili među prijateljima

stajanja na strani tzv. 'zapada' i tzv. 'istoka'. Pa se mogu vidjeti mnoge žustre rasprave po društvenim mrežama ili među prijateljima.

No kršćanin u svemu ovome treba stajati na čvrstom tlu. A koje je to čvrsto tlo? Evangelje. Ne smijemo pasti u zamku Sotone i mrežu mržnje koju plete kroz ovakve događaje. U toj istoj mreži mogu biti i napadači i žrtva i promatrač. Ako dopuste da se u srce uvuče mržnja. 'Ljubite svoje neprijatelje', govori Isus. Ljubav

obiteljima stavimo fokus na zajedničku obiteljsku molitvu. Razgovarajmo o konkretnim činima ljubavi, što konkretno možemo činiti kroz ovo vrijeme. Ali na način da to može postati sastavni dio našeg života, a ne nekakvo 'vikend' kršćanstvo koje prakticiramo u neka određena vremena. Potičimo jedni druge na svetost, na cjelovit i vjerodostojan život kršćanske vjere. U našim župnim zajednicama pokažimo jedni drugima konkretnu podršku i pomoći na

Plać hrvatskoga Jeremije

Duša je naroda mojega razapeta, Gospodine, Krvnici smijehom njezin nadvikuju krik. Umire zemљa moja već dvije godine, Bolovi su njezin izmijenili lik.

A bila je priprosta k'o stado na proplancima, Zadovoljno s malo trave i s vodom potoka, Plesala je kola, bosa i u opancima Na čistini šuma i obalama otoka.

Na raskršću svakom križu je svetom spomenik stvorila. Na rukama je njegovim vješala cvijeće i sudbinu. Pred Majkom je Božjom u kući uljanica gorila, Da se sreća svrati, a bolovi minu.

Mladež je njena lijepa i nasmijana, U zanosu srca ognjišta stvarala. More je njezino igralo pod pritiskom Tvojega dlana, Beskrajna se polja, s teretom žita, uz rijeke odmarala.

Domovi su naši danas razvalina, Premda još mnogi imaju krovove: Ubili su otca, kćer ili sina, Zatrpani ih kletvom u neznane rovove.

Križevi Tvoji poruge na raskršćima podnose: Slomiše im ruke pa im se sotonski smiju. Lumini više ne gore, jer nam masline odnose Još dok na stablima zriju.

Djecu našu robovima stvaraju, Majke im nad srcima strepe. Dokinuše pjesmu, a strance varaju Da smo sretni jer plešemo po divljem ritmu stepa.

Duša je naroda moga razapeta već dvije godine. Kako dugo, Gospodine? Kako dugo, Gospodine?

Rajmund Kupareo, Prag, Veliki Petak [4. IV], 1947.

Kraljica Mira nas poziva da molimo, postimo, slavimo svetu misu, da se isповijedamo, da se klanjam Isusu... Koji je cilj kršćanskog života? Moliti, postiti, bdjeti, činiti dobra djela? Je li smisao molitve, posta, bdjenja i činjenja dobrih djela u njima samima ili oni upućuju na nešto drugo?

Reče Isus svojim učenicima ovu prispolobu: „Tada će kraljevstvo nebesko biti kao kad deset djevica uzeše svoje svjetiljke i iziđe u susret zaručniku. Pet ih bijaše lude, a pet mudrih. Lude uzeše svjetiljke, ali ne uzeše sa sobom ulja. Mudre pak zajedno sa svjetilkama uzeše u posudama ulja. Budući da je zaručnik okasnio, sve one zadrijemaše i pozaspase. O ponoći nastala vika: 'Evo zaručnika! Izidite mu u susret!' Tada ustadoše sve one djevice i urediše svoje svjetiljke. Lude tada rekoše mudrima: 'Dajte nam od svoga ulja, gase nam se svjetiljke!' Mudre im odgovore: 'Nipošto! Ne bi dotecklo nama i vama. Podite radije k prodavačima i kupite!' Dok one odoše kupiti, dođe zaručnik: koje bijahu pripravne, udioše s njim na svadbu i zatvore se vrata. Poslije dođu i ostale djevice pa stanu dozivati: 'Gospodine! Gospodine! Otvori nam!' A on im odgovori: 'Zaista kažem vam, ne poznam vas! Bdjite dakle jer ne znate dana ni časa!' (Mt 25,1-13)

Kad Isus svojim slušateljima govori o kraljevstvu Božjem, onda se služi slikama iz života. Jedna od tih slika je o deset djevica koje čekaju zaručnika. Kraljevstvo Božje je kao iščekivanje zaručnika. Bog je kao zaručnik, a mi smo kao djevice koje ga čekaju.

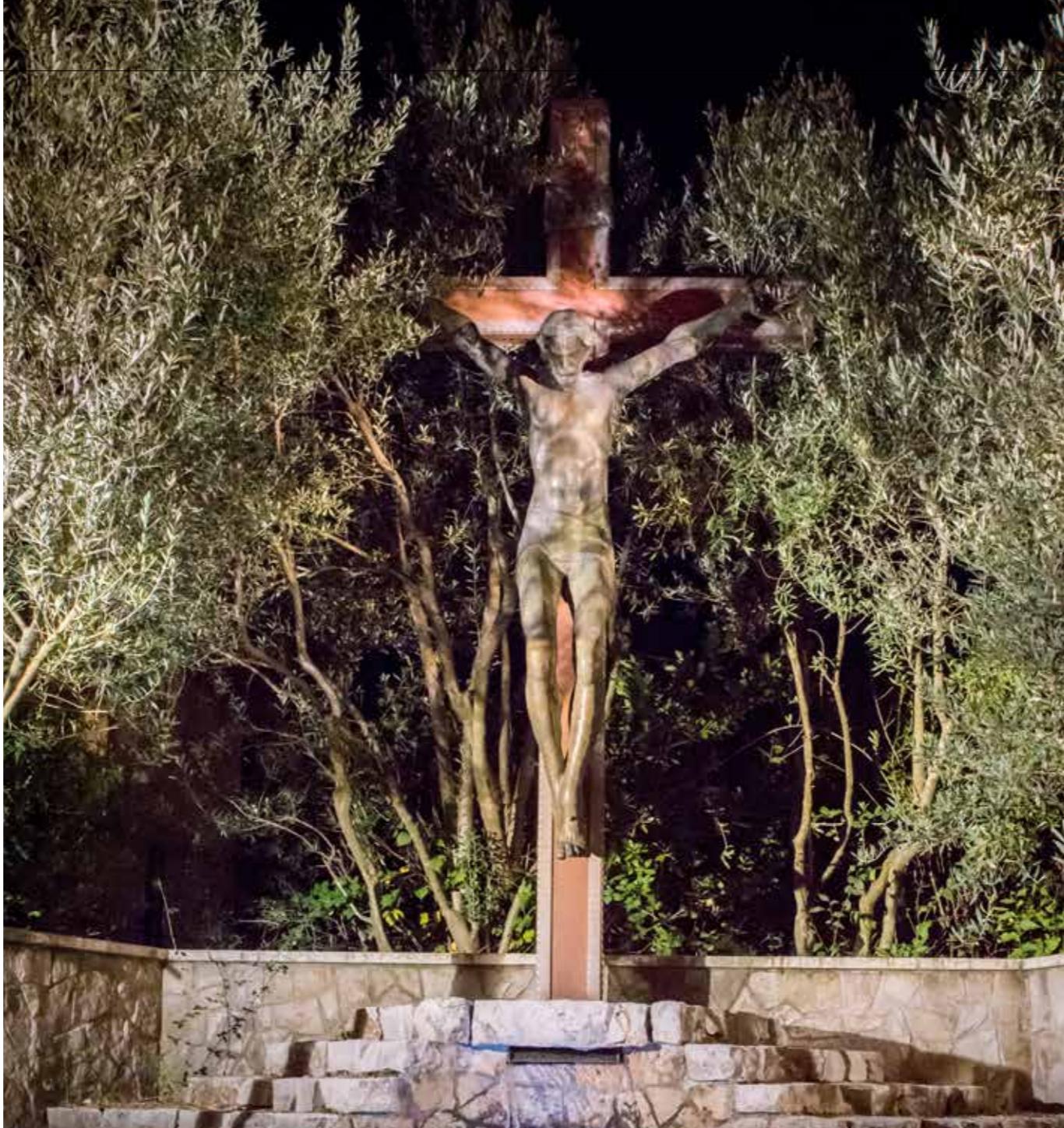
U čemu se razlikuju mudre i lude djevice? I jedne i druge su djevice. Jedne i druge žive krjeposnim životom. Nadalje, i jedne i druge imaju svjetiljke i ulje. Razlika je u ulju. Mudre su uzele dovoljno ulja za svjetiljke a lude nisu. O ulju sve ovisi. Ulje je presudno. Bez ulja svjetiljke se gase. Kad ima ulja, svjetiljke gore i osvjetljavaju prostor. U slici o ulju možemo shvatiti ono što Isus kaže Marti:

Jedno je potrebno.

Što je ulje koje imaju mudre djevice, a koje nedostaje ludima? Serafim Sarovski smatra da je ulje stjecanje milosti Duha Svetoga. Upravo to, milost Duha Svetoga, nedostajalo je lude djevicama. I lude djevice su bile



FRA MARINKO
ŠAKOTA



CILJ KRŠĆANSKOG ŽIVOTA

Foto: Arhiv ICMM

djevice, što je po sebi velika krjepost. No one su misile da je smisao djevičanstva u samom vršenju krjeposti. Vršile su krjeposti, ostale su djevice, i misile da su samim time ostvarile Božje djelo, a ispustile su otvarati se Duhu Svetome.

Gledе molitve, posta, bdjenja i činjenja dobrih djela Serafim Sarovski zaključuje: „Koliko god molitva, post, bdjenje i sva druga kršćanska djela bila sama po sebi dobra i koliko god služila kao nužna sredstava radi ostvarenja toga cilja, svejedno se u njihovu izvršavanju ne nalazi cilj kršćanskoga života.

Istinski pak cilj našega kršćanskog života sastoji se u stjecanju Duha Svetoga.“

Za Serafima Sarovskog je važno još nešto: sve što se čini da se čini poradi Krista. „Post, bdjenje, molitva, milostinja i svako dobro djelo učinjeno poradi Krista sredstva su za stjecanje Svetoga Duha Božjega. Obratite pozornost, dragi moj, na to da nam dobra djela učinjena samo poradi Krista donose plodove Svetoga Duha. A sve ono što se ne čini poradi Krista, premda je i dobro, ne predstavlja nam nagradu u životu budućega vijeka, a i u ovozemaljskoj životu također nam ne daje Božje milosti.“

Molitvu i post ponekad shvaćamo samo izvanjski pa mislimo: Dovoljno je moliti. Dovoljno je postiti. Dovoljno je činiti dobra djela. Dovoljno je imati samo svjetiljku. Dovoljna je vanjština. No Isus kaže da to nije dovoljno. Lude djevice su vikale: „Gospodine! Gospodine! Otvori nam!“ Sjetimo se Isusovih riječi: „U kraljevstvo Božje ne će ući svaki koji govori: Gospodine, Gospodine!“ I farizej je molio u Hramu i postio dvaput u tjednu, ali Bog nije prihvatio njegovu molitvu i post. Ulje služi svjetiljci, da može svijetliti. Ulje je stjecanje Duha Svetoga. A to je upravo nedostajalo ludim djevicama. Zato su i nazvane ludima jer su zaboravile na nužan plod krjeposti, na milost Duha Svetoga, bez koje nema spasenja.

Sv. Antun Pustinjak govori o trima voljama: Prva je Božja volja. Uči nas činiti dobro jedino radi stjecanja Duha Svetoga. To je ono ulje koje su imale mudre djevice. Druga je ludska, vlastita volja. Uči nas činiti sve radi udovoljavanja našim požudama i činiti dobro poradi samoga dobra.

Treća je volja demonska. Uči čovjeka ili da ne vrši nikakve krepstvi ili da ih vrši iz častohlepja ili poradi nečega drugoga, ali ne radi Krista.

Ulje u svjetilkama su darovi Duha Svetoga. A jedan od najvažnijih darova Duha Svetoga je ljubav. Kad nema ljubavi, svjetiljka se gasi. Kad ima ljubavi, u meni gori čežnja za Bogom, za Božjim kraljevstvom. Kad ima ljubavi, ima mira, imam snage, mogu pozdraviti drugu osobu, pa i onu koja mi nije po volji. Kad ima ljubavi, mogu ići na svetu misu, mogu uzeti vremena za molitvu, mogu oprostiti.

Naravno, ovdje se misli na ljubav o kojoj govori sveti Pavao: „Kad bih sve jezike ljudske govorio i anđeoske, a

U čemu se razlikuju mudre i lude djevice? I jedne i druge su djevice. Jedne i druge žive krjeposnim životom. Nadalje, i jedne i druge imaju svjetiljke i ulje. Razlika je u ulju. Mudre su uzele dovoljno ulja za svjetiljke a lude nisu. O ulju sve ovisi. Ulje je presudno. Bez ulja svjetiljke se gase. Kad ima ulja, svjetiljke gore i osvjetljavaju prostor. U slici o ulju možemo shvatiti ono što Isus kaže Marti: Jedno je potrebno.

ljubavi ne bih imao, bio bih mјed što ječi ili cimbali što zveči. Kad bih imao dar prorokovanja i znao sva otajstva i sve spoznanje; i kad bih imao svu vjeru da bih i gore premještao, a ljubavi ne bih imao – ništa sam! I kad bih razdao sav svoj imutak i kad bih predao tijelo svoje da se sažež, a ljubavi ne bih imao – ništa mi ne bi koristilo.“ (1Kor 13,1-3)

Dakle, cilj kršćanskog života je otvarati se i primati Duha Svetoga i njegove darove, a najveći od svih darova je ljubav. Smisao molitve, posta, bdjenja i činjenja dobrih djela nije u njima samima nego oni nam pomažu da se otvaramo Duhu Svetome i da sve što činimo, činimo radi Krista u nesobičnoj ljubavi.

ZAŠTO SE BOJIM ISTINE?

TEMELJNA POTREBA SVAKOG ČOVJEKA JE OSJEĆATI SE SIGURNO.

Kad si egzistencijalno i emocionalno siguran, možeš se posvetiti stvarima koje voliš i o kojima sanjaš! Stoga razumijem koliko je ljudima teško prihvati kako bi lako mogli izgubiti tu svoju teško stvaranu životnu sigurnost. Naravno da odmah skaču sve psihološke obrambene reakcije: od nijekanja, prijetnje, sumnje u novosti do napada na donositelja poruke.

Božja riječ nas oduvijek uči kako na Zemlji ništa sigurno nije i kako naše pouzdanje možemo staviti jedino u Boga koji nas, za razliku od svih ostalih i svega ostalog, nikada ne će napustiti. Ako taj prvi korak vjere nismo savladali, naravno da će nam svaka i mala trešnja naše ljudske sigurnosti teško pasti.

Gospa nas ovdje u Međugorju već godinama odgaja za ovu bezuvjetnu vjeru u Boga. Sve njezine poruke, primjeri, pa čak i njezina prisutnost služe tome da nas nauče biti spremni ne zanjekati svoju vjeru u Boga, unatoč prijetnji da sve možemo izgubiti. Jer samo je Bog naša baština!

MARIJA, KRALJICA PROROKA

Puno puta Gospa nam je u svojim porukama prokazivala stvarnost. Žadatak proroka i dara proroštva je između ostalog i pomoći ljudima da izaberu pravi smjer u životu, da ih potiču na promjenu i obraćenje i na kraju na spasenje njihovih duša.

U Bibliji vidimo kako se proroci razlikuju po snazi i jačini svoga dara. Možemo zamisliti koliko je od njih različita Ona koju zovemo Kraljicom apostola i proroka, naša Gospa. Mogli bi reći da nam ona već više od 40 godina „prorokuje“ po svojim porukama ovdje u Međugorju, pokazujući nam korake prema Vječnosti.

U svojoj zadnjoj poruci od 25. 2. 2022. Gospa jasno kazuje tvrdu proročku riječ: „Dječice, ako se ne vratite Bogu i njegovim zapovijedima, nemate budućnosti.“ Nemamo budućnosti bez povratak Bogu, bez povrata na naravne – Božje zakone, bez obraćenja srca... Ne može se dobar plod dobiti iz pokvarenog sjemeњa. Ne može usahlo drvo prolistati, ne može pokvarena hrana biti ukušna... U ovom Gospinom proroštvu je toliko istine, da je previše tužno vidjeti kako je neki ljudi, unatoč tome što su vjernici, nisu sposobni čuti. U želji opravdavanja svoje mlakosti, svog kukavičluka u tome da naprave konačan izbor između DA i NE, u nesposobnosti priznavanja da su u krivu, da žive u grijehu, da su relativizirali vjeru... oni kažu: „Bog je ljubav, i ovakva tvrda riječ sigurno ne može doći od Boga!“

Upravo zato što je Bog ljubav, on se ne boji reći golu Istinu, ako je ona potrebna za naše spasenje. Na nama je odluka želimo li slušati lažne proroke koji umiruju našu grješnu savjest ili prave Božje proroke koji se ne boje nazvati grijeh pravim imenom.



PAULA TOMIĆ

LAŽNI ILI PRAVI PROROCI

Borba pravih i lažnih proroka traje kroz cijelu povijest. Jedan takav primjer nalazimo u prvoj knjizi o Kraljevima u kojoj čitamo o izraelskom kralju Ahabu koji se ujedinio s judejskim kraljem Jošafatom kako bi zajedno napali aramejski grad Ramot Gilead.

Prije ratnog pohoda sazvali su sve proroke kako bi čuli što Jahve misli o ishodu tog rata. I svi lažni proroci prorokovaše: „Idi, jer će ga Jahve predati kralju u ruke!“ (1 Kr 7) Sumnjičavi kralj Jošafat tražio je mišljenje još pojed proroka, i tada mu pozvaše Miheja, sina Jimlina, koji je navodno uvijek prorokovao drugačije od kraljevih proroka. A tako bi i ovaj put; Mihej je kralju prorekao poraz i još mu je objasnio dinamičku obmanu: „Zato čuj riječ Jahvinu: Vidio sam Jahvu gdje sjedi na svome prijestolju, a sva mu vojska nebeska

stajaše zdesna i slijeva. Jahve upita: ‘Tko će zavesti Ahaba da otide i padne u Ramot Gilead?’ Jedan reče ovo, drugi ono. Tada uđe jedan duh i stade pred Jahvu. ‘Ja ču ga’, reče, ‘zavesti.’ Jahve ga upita: ‘Kako?’ On odgovori: ‘Izači ču i bit ču lažljiv duh u ustima svih njegovih proroka.’ Jahve reče: ‘Ti ćeš ga zavesti. I uspijet ćeš. Idi i učini tako!’ Tako je, evo, Jahve stavio lažljiva duha u usta svih ovih tvojih proroka, ali ti Jahve navješće zlo.“ (1Kr 19-23)

Zadatak pravog proroka je navještiti i ono što nam se neće svidjeti, jer nas to poziva na izlazak iz naše sigurne zone. Poziva na promjenu i na naš unutarnji hod koji se sastoji u tome da svu svoju sigurnost stavimo u Gospodina.

PROROCI SU POZVANI REĆI ISTINU

Drugi primjer nalazimo u knjizi Samuelovoj (2 Sam 1-7a.10-17) u

GOSPINA ORUŽJA SU DAKLE UISTINU NAJUČINKOVITIJA. NE ZNAŠ IM NI DANA NI ČASA, NE ZNAŠ ODAKLE PUŠU NI KAMO IDU, ALI POSTIŽU CILJ BAŠ TAMO GDJE TREBA. U TO TREBAMO VJEROVATI I TAKO SE BORITI UZ BOK S KRALJICOM MIRU „ZA SVE ONE KOJI SU POGAŽENI, SIROMAŠNI I NEMAJU GLASA U OVOM SVIJETU BEZ BOGA“.

postaje tako normalno reći osobama koje u sebi nose tumor grijeha: ma sve je ok, ti si jedna lijepa duša, nastavi tako... Ali to je zapravo zavaravanje duša... koje ne vodi do njihova obraćenja niti spasenja.

Natanova pljuska u lice Davidu s izrečenom istinom dovodi do Davidova pokajanja i okajavanja grijeha. Davidovo i Bat Šebino dijete ipak umire, ali ne zato što Bog kažnjava nevine, nego da se pokaže kako normalan život nije moguć nakon što se čini grijeh, nepravda ili zlo. Ovo je snažna Božja poruka koja nam i danas objašnjava kako je mogla Sotonina moć smrti, mržnje i straha, pohoditi Zemlju. (usp. 25.2.2022.). Otvorili smo joj put preko naših grijeha.

PROROCI SU LJUDI BORBE

Svi biblijski proroci bili su ljudi molitve, pokore, vođe i ratnici koji su se s Gospodinom borili za svoj narod. I Gospa se ponaša kao prorok. Ona je s nama, ona nas vodi, ona nas poziva da joj pomognemo protiv jedinog pravog neprijatelja: „S vama sam i molimo zajedno. Pomozite mi dječice molitvom da Sotona ne prevlada. Zato je mene poslao vama da vas vodim.“ (25. 2. 2022.)

Ako mislimo da su slaba oružja koja nam je Gospa dala: povratak Bogu, molitva, post i odricanje - pročitajte svjedočanstvo jednog ukrajinskog vojnika o snazi molitvene zaštite koju osjeća u borbi: „Osjećamo vašu molitvenu podršku. Ponekad se dogodi nešto stvarno nejasno, kao da nečija nevidljiva ruka stvarno preusmjeri metke i gelere namijenjene nama i oni samo prolete pored nas. Iz vrlo teških situacija izlazimo kao da nas netko vodi. Neprijatelju postajemo nevidljivi, vidimo sami sebe i u mraku, i znamo što nam je činiti i kako. Ovo nas nadahnjuje i daje snagu. Vjerujemo da je sam Gospodin Isus za Ukrajinu. Molimo vas da ne stajete, podržite nas i nastavite moliti. Očajnički vas trebamo!“

Gospina oružja su dakle uistinu najučinkovitija. Ne znaš im ni dana ni časa, ne znaš odakle pušu ni kamo idu, ali postižu cilj baš tamо gdje treba. U to trebamo vjerovati i tako se boriti uz bok s Kraljicom Mira „za sve one koji su pogaženi, siromašni i nemaju glasu u ovom svijetu bez Boga“. (usp. 25. 2. 2022.)



Foto: Arhiv ICMM

Nadbiskup Aldo Cavalli stigao u Međugorje

Na blagdan Gospe Lurdske (11. veljače 2022.) u Međugorje je stigao novi apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje na neodređeno vrijeme i ad nutum Sanctae Sedis, nadbiskup mons. Aldo Cavalli, naslovni nadbiskup Vibo Valentie, i dosadašnji apostolski nuncij u Nizozemskoj. Prvu svetu misu sa župljanimi i hodočasnicima nadbiskup Cavalli slavio je 13. veljače 2022. u 11 sati u crkvi sv. Jakova u Međugorju.

HVALA GOSPODINU I DJEVICI MARIJI KOJI SU ME PREKO SVETOG OCA POSLALI OVDJE



Tiskovni ured Svetе Stolice objavio je 27. studenoga 2021. vijest kako je papa Franjo imenovao nadbiskupa mons. Aldu Cavalliju, naslovnoga nadbiskupa Vibo Valentie (Vibo Valentia - lat. Dioecesis Vibonensis), dosadašnjega apostolskog nuncija u Nizozemskoj, apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje, na neodređeno vrijeme i ad nutum Sanctae Sedis. Riječ je o nastavku misije koju je u Međugorju vršio nadbiskup Henryk Hoser, S.A.C., koji je preminuo 13. kolovoza 2021. godine u Varšavi.

Svečano euharistijsko slavlje (13. veljače 2022.) u crkvi sv. Jakova predslavio je nadbiskup Cavalli uz koncelebraciju fra Marinka Šakote, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Šteke i brojnih drugih svećenika.

Na početku svoje propovijedi na svojoj prvoj misi sa župljanimi i hodočasnicima u Međugorju, i nadbiskup Cavalli izrekao je svoje zahvale.

„Hvala vam svima. Hvala vam što ste došli. Hvala zboru što su pripremili ovo slavlje. Hvala ocu provincijalu, ocu župniku... svima onima koji su ovo pripremili, hvala puno, ...ali nadasve hvala Gospodinu i Djevici Mariji koji su me preko Svetog Oca poslali ovdje. Kada sam video Svetog Oca prije nekoliko tjedana, rekao mi je: 'Ideš u Međugorje, budi tamo i to je to!' Ja sam siguran da će me Gospodin Isus pratiti u ovim mojim posljednjim godinama, kao što je to činio cijelogoga moga života“, rekao je mons. Cavalli, koji se potom osvrnuo na misna čitanja, Božju riječ.

„U prvom čitanju vidimo proroka koji govori. Proroci su uvijek bili, ali uvijek, ljudi kao i mi. Oni su kupovali, prodavali, ženili se rađali djecu..., ali su uvijek bili Božji ljudi. U svom životu imali su dvije temeljne točke. Ljubili su Boga i služili mu! Ljubili su narod i služili mu! Te dvije stvari. Proroci su razgovarali s Bogom i Bog im je govorio. Govorio im je, ne ovako kako ja govorim, nego ih je iznutra nadahnjivao.“

Živjeli su sa svojim narodom u svome vremenu. Proroci su živjeli u svom narodu unutar njihovog načina života, kulture i vremena, sve se to mijenjalo, ali oni su živjeli unutar svoga naroda. Bili su proroci jer su govorili narodu o njihovu Bogu i Bogu o njegovom narodu“, rekao je nadbiskup Cavalli, objašnjavajući nam da i mi ako želimo biti kao proroci, trebamo živjeti kao proroci „trebamo imati isti način života, da-kle isti stav – živjeti među ljudima“.

Osvrćući se na drugo čitanje u kojem nam sveti Pavao govori o vječnom životu, nadbiskup Cavalli dotaknuo se i svoga prethodnika na službi apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje.

„Primjerice, gdje je sada moj prethodnik mons. Hoser? Mi kažemo da on živi, ali kako živi? Gdje živi? Njegovo tijelo je u grobu i nestaje. Za dva-tri naraštaja zaboravit ćemo ga,

...nadasve hvala Gospodinu i Djevici Mariji koji su me preko Svetog Oca željeli poslati ovdje. Kada sam video Svetog Oca prije nekoliko tjedana, rekao mi je: 'Ideš u Međugorje, budi tamo i to je to!' Ja sam siguran da će me Gospodin Isus pratiti u ovim mojim posljednjim godinama, kao što je to činio cijelogoga moga života.“

kao i sve mrtve, ali na njemu i na nama imamo dva odgovora koja nam daje Gospodin Isus.

Prva stvar kad netko umre, a mons. Hoser je umro, Isus kaže da pred Bogom postaje kao anđeli nebeski, a mi o anđelima znamo malo, ali znamo jednu stvar. Stalno stope pred Bogom koji je Ljubav i stalno žive Ljubav. Moj prethodnik koji je umro živi u Bogu koji je Ljubav, ali drugo čitanje nam govorí i o tijelu.“

Isus ima jasan odgovor: Kao što sam ja uskrsnuo, tako ćete i vi uskrsnuti. Korinćani su pitali sv. Pavla: Kako ćemo uskrsnuti? Sveti Pavao koji je imao na umu kako je Isus uskrsnuo i svojim tijelom, odgovara: Materijalno tijelo odlazi u grob i uskrisava duhovno tijelo. Stoga moj prethodnik živi u Bogu kao i anđeli i njegovo će tijelo uskrsnuti u posljednjem dan. Marija je već tijelom i dušom

Mons. Aldo Cavalli rođen je 18. listopada 1946. godine u Leccu (Italija). Za svećenika biskupije Bergamo zaređen je 18. ožujka 1971. godine. Nakon svećeničkoga ređenja predaje književnost u sjemeništu te za to vrijeme završava studij političkih znanosti na katoličkome sveučilištu. Od 1975. godine je u Papinskoj crkvenoj akademiji u Rimu, okrunivši boravak završenim postdiplomskim studijem teologije i crkvenoga prava.

Služio je u nekoliko nunciatura kao tajnik te u Državnom tajništvu Svetе Stolice. Biskupsko posvećenje primio je 26. kolovoza 1996. godine u katedrali u Bergamu. Bio je apostolski nuncij u Čileu, Kolumbiji, Malti i Libiji, a od 21. ožujka 2015. godine nuncij je u Nizozemskoj i Stalni predstavnik Svetе Stolice pri Organizaciji za zabranu kemijskoga oružja (OPCW).

„Velika je radost pozdraviti Vas, preuzvišeni oče nadbiskupe Aldo, kao novoga apostolskog vizitatora za župu Međugorje. Dobro nam došli! Srcem vas primamo u župi, gdje se osjeća posebna Gospina blizina. Radujemo se suradnji s Vama. Hvala Vam što ste nakon službe nuncija u Nizozemskoj prihvatali poziv pape Franje biti apostolski vizitator za župu Međugorje. Hvala vam“, zahvalio je međugorski župnik fra Marinko Šakota, na početku svete mise, u riječima dobrodošlice novom apostolskom vizitatoru s posebnom ulogom za župu Međugorju nadbiskupu Aldi Cavalliju.



Foto: Arhiv ICMM

Intervju s apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Aldom Cavallijem

MEDUGORJE JE POSTALO POLAZNA TOČKA



Foto: Arhiv ICM

■ **Oče nadbiskupe, hvaljen Isus i Marija i dobro nam došli!**

Hvala, hvala vama što ste me pozvali na ovaj razgovor. Hvala Gospodinu i Djevici Mariji, Svetome Ocu koji su me imenovali ovdje. Ovdje nisam nikada bio, ali je mnogo ljudi iz moje zemlje i iz moje župe hodočastilo ovdje. Po njihovu povratku, uvijek sam primjećivao da su se vraćali puni dobre volje, ispunjeni vjerom, ispunjeni željom živjeti dobro, primati Gospodina, ispunjeni dobrom za Gospu, sa željom moliti krunicu. Primjećivao sam mnoge pozitivne stvari. Kada me Papa imenovao, u mojoj dobi od 75 godina, bio sam zadovoljan. Došao sam ovdje rado, vrlo rado.

■ **Kakvi su Vaši prvi dojmovi po dolasku u Međugorje?**

Želio sam razgovarati s ocima franjevcima koji su ovdje već dugo vremena i koji su učinili mnogo dobra. I nastavljaju raditi jako dobro. Oni su ti koje sam prve susreuo. I video sam koliko vole ovo mjesto. Rado isповijedaju, rado propovijedaju, na raspolaganju su milosti Božjoj i to je vrlo pozitivno. Obišao sam crkvu i mjesta na koja ljudi dolaze na molitvu. I svugdje mi se nametalo jedno duboko pitanje: Zašto toliko ljudi dolazi ovdje? Ne dolaze zbog zabave, zbog drugih razloga... Uvijek sam primjećivao da dolaze sa željom susresti Gospodina, moliti i biti u društvu Djevice Marije. Dvije stvari zajedno: susresti Gospodina, moliti, mijenjati život i biti u društvu Djevice Marije. Kada su se moji ljudi odavde vraćali, ovo su bile dvije temeljne točke. A sada slijedi posljedica: Što ja trebam činiti? Činiti isto ono što jako dobro čine oci franjevc - surađivati s milošću da bi na najbolji mogući način pomogli osobe koje dolaze susresti Gospodina i biti u društvu Djevice Marije. To je naš cilj. Zajedno s fratrima, mostarskim biskupom, i s brojnim laicima koji ovdje rade surađivati s ovim ljudima koji dolaze zbog jednog jedinog cilja: susresti Gospodina u jednom svetom mjestu, a ovo je postalo sveto mjesto, susresti Gospodina u euharistiji, susresti ga u evanđelju, susresti ga u klanjanju, susresti ga u isповijedi i boraviti u društvu Djevice Marije. Trebamo surađivati u tome, ne u nečemu drugom. Surađivati s Duhom Svetim da bi pomogli vjernicima u tom smjeru.

■ **Rekli ste da niste nikada prije bili u Međugorju, ali imali ste priliku susresti ljudi koji su ovamo hodočastili. Koliko ste Vi zapravo upoznati s međugorskim fenomenom i svime što se ovdje događalo u proteklih 40 godina?**

U mojoj zemlji Međugorje je postalo polazna točka. I kada ljudi imaju jednu polaznu točku, shvaćaju da će tamo susresti ono što žele susresti, a to je Gospodin i Djevica Marija. I u tome ih nitko ne može zaustaviti. Ljudi su dolazili, dolaze i dolazit će još više. Ali mi moramo sačuvati ovo mjesto kao duboko duhovno mjesto. Prirodno je ako ljudi dolaze da trebaju postojati objekti za prihvatanje, što znači kada ljudi dolaze, trebaju tu živjeti. Gdje će živjeti? Trebaju dakle biti i objekti gdje će jesti, objekti u kojima će kupiti darove povezane sa svojim iskustvom... To su normalne ljudske stvari, potrebne da bi se ovdje živjelo. U svakome svetom mjestu ljudi imaju potrebu za time i to je uvijek tako. U Rimu je isto. Ljudi dolaze u Rim, jer je u Rimu Papa. I kada dođu, gdje će obitavati? U hotelima, institutima... I oni su potrebeni. Žele kupiti suvenire, kupit će ih i oni su korisni da bi ih podsjećali na duhovno okruženje u kojem su bili. To isto važi i za Međugorje.

■ **Veliki dio svoga života ste proveli u diplomaciji. Krajem siječnjanste završili službu apostolskog nuncija?**

Gledajte, otkada sam svećenik, za mene je pastoralna služba sve. Podjela između diplomacije i pastoralne za mene ne postoji. Zašto? Jer osoba ima pastoralnu sposobnost, a ne funkciju. Funkcija dolazi naknadno. U nutrini imamo pastoralnu sposobnost tako da svaka stvar koju činimo postaje pastoral. I to je jako važno. U susretima s veleposlanicima, a to su ljudi koji imaju važnost jer predstavljaju jednu čitavu zemlju uvijek sam prilazio kao apostolski nunciji, veleposlanik, ali i kao svećenici. Bilo gdje da idem, u bilo koji dio svijeta, kada se susrećemo na večerama, na sastancima, nacionalnim slavljišma, ja dolazim odjeven kao i sada. Govorim kao i ostali, jedem i pijem kao i ostali, razgovaram sa svima, ali oni uvijek, baš uvijek, uvijek počinju govor o Gospodinu, Papi, Crkvi... uvijek. Jer to su duhovne teme koje svi mi imamo u nutrini. I oni ih imaju

u nutrini. Koriste prigodu što je tu osoba koja predstavlja tako nevidljiv i tako dubok svijet. Razvija se razgovor koji je uvijek dubok i duhovan. I to je pastoral.

■ **Oče nadbiskupe, što za Međugorje znači nastavak službe apostolskog vizitatora?**

Papa predstavlja sveopću Crkvu i stoga šalje izaslanika, a izaslanik s Papom predstavlja sveopću Crkvu. To znači da je sveopća Crkva pozorna na ovaj fenomen, jako pozorna. Vidi sam u župnoj kući jednu sliku, prekrasnu sliku, vrlo duboku, nalazi se u uredu apostolskog vizitatora. Prikazuje Međugorje, crkvu, ova crkva je znak u cijelome svijetu... Na njoj je Međugorje, prikazuje Mariju, prikazuje cijeli svijet blizu Marije, i zrake koje iz Međugorja idu u cijeli svijet. Takvi trebamo postati: zrake Gospodinove, zrake Djevice Marije u cijelome svijetu. A Papa predstavlja cijeli svijet, duhovni svijet, pohod Sina Božjega među nama. To je značenje apostolskog vizitatora. Cijela Crkva koja gleda Međugorje. Međugorje treba gledati cijelu Crkvu. Sredstvo koje sam ovdje primijetio je vrlo važno: doći do cijelog svijeta. Ova sredstva su danas normalna, koristiti ih na najbolji mogući način i sa najboljom mogućom tehnikom da bi stigli do cijelog svijeta. To je nešto jako pozitivno.

ŽELIO SAM RAZGOVARATI S OCIMA FRANJEVCIMA KOJI SU OVDJE VEĆ DUGO VREMENA I KOJI SU UČINILI MNOGO DOBRA. I NASTAVLJAJU RADITI JAKO DOBRO. ONI SU TI KOJE SAM PRVE SUSREO. I VIDIO SAM KOLIKO VOLE OVO MJESTO. RADO ISPOVIJEDAJU, RADO PROPOVIJEDAJU, NA RASPOLAGANJU SU MILOSTI BOŽJOJ I TO JE VRLO POZITIVNO

■ **Vi ste se susreli sa Svetim Ocem nakon imenovanja apostolskim vizitatorom. Čim vas je Papa poslao u Međugorje, znamo da mu je stalo do Međugorja i svega što se ovdje događa. Pa kako Papa na to gleda i što je rekao?**

Papa me jako lijepo primio. Rekao mi je malo riječi o Međugorju. Rekao mi je: 'Ideš tamo, budi tamo, mirno, spokojno i uravnoteženo, budi tamo i prati ljudi. I to je to.' Uvijek je Papa takav sa mnom, razgovaramo kako donositi evanđelje. Društvo ima svoju kulturu, a kultura se mijenja. U promjenama kulture mi ne smijemo osuđivati, ni kritizirati, ni suditi, moramo biti unutar toga, jer je to naša kultura. Kako navijestiti evanđelje unutar te kulture? Kako je to činio Gospodin koji je ušao u jednu kulturu i naviještao je evanđelje unutar te kulture: jezikom, načinom ophođenja, Gospodin je bio Židov, načinom

ponašanja svojstvenom toj kulturi. Kako doći do te kulture? U ovom dijelu našeg svijeta, zapadnom svijetu, ta je kultura prije bila sva kršćanska, sva, na različite načine: protestanti, anglikanci, stogod želite, ali je moral bio potpuno kršćanski. Europa je bila kršćanska. Imamo nevjerojatnu promjenu kulture. Kada sam bio u Nizozemskoj, a Nizozemska je danas obilježe jedne drugačije kulture. To je jedna snažna zemlja, to vam sa sigurnošću mogu reći. Snažna znači da su to ljudi koji stvaraju inovacije. Svake godine sam u nuncijaturi primao mlade, skupine mlađih, mlađe studente iz svih krajeva svijeta. Sva su, naime, nizozemska sveučilišta dvojezična, a evo i vi ovdje prevodite za cijeli svijet. Sva sveučilišta govore flamanski i engleski, sva. Dakle mlađi iz cijelog svijeta dolazili su u skupinama iz cijelog svijeta. Što su znali o Isusu? Skoro ništa. U ovoj kulturi, Isus je jedan od mnogih. O Bogu? To je nešto posve nejasno. O Crkvi? Ali su poznivali Vatikan. Jer Vatikan je Vatikan. Poznaju Papu, jer Papa je Papa i odlazi u mnoge krajeve. Željeli su znati zašto Papa ima veleposlanstva. I dolazili su k meni. I ja sam im započinjao objašnjavati, polazeći od Isusa Krista.

Ako od Njega ne podemo, ne će se ništa objasniti. Bili su jako pozorni! Govorio bih pola sata, tumačeći im stvari od Isusa Krista do danas. Dobro sam im to tumačio i bili su vrlo pozorni. A koliko bi pitanja poslje uslijedilo! Koliko zanimanja bi pokazali! Nitko nije bio protiv nas, nitko! Ali nisu nas poznivali, jer naša poruka je slabo dopirala do te kulture. Što treba činiti? Primiti ih, živjeti s njima, to je jako važno, živjeti s njima i biti s njima. S Papom sam razgovarao o jednom vrlo važnom pismu iz prvog stoljeća oko godine 100-110 Diognetovo pismo. Kako žive i tko su kršćani? Pisali su o tome još u Apostolskim vremenima. Mi živimo kao i ostali: odijevamo se kao ostali, jedemo kao ostali, radimo kao ostali, plaćamo poreze kao ostali, ženimo se kao ostali, ali živimo kao kršćani. Evo to je ono što trebamo činiti. Živjeti sa svima, ne kritizirati, ne osuđivati, ali živjeti kao kršćani. Prenositi život Isusa na druge. Ali u tome moramo promjeniti držanje. Ne treba mijenjati metode, jer metode



Foto: Arhiv ICMM

Nija nisam očekivao da ću biti poslan ovdje. Ako su me poslali, Gospodin, Djevica Marija, Papa, Crkva, postoji razlog, a koji ja ne poznam. Prva stvar je surađivati. Surađivati s ocima franjevcima koji su ovdje i puno rade, surađivati s mostarskim biskupom koji je biskup cijelog ovoga dijela Crkve, surađivati s laicima koji ovdje dobro rade... Surađivati. To je prva stvar koju trebam učiniti.

ne stvaraju kršćanski život. Držanje mijenja kršćanski život. A držanje znači ono nešto unutra što mijenja, što vidi osobe onako kako ih Gospodin vidi. Ljudske osobe koje treba ljubiti i služiti im i živjeti nutarnji život bez unutarnjeg straha za život u zajedništvu s njima. Bez straha, ali kao kršćani.

Iako je služba apostolskog vizitatora prije svega pastoralna, nadbiskup Hoser pozitivno je govorio o međugorskom fenomenu, vidiocima, marijanskoj

pobožnosti, posebno naglašavajući kristocentričnost i slavljenje sakramenata. Koliko ste upoznati s radom svoga prethodnika, po-kognog nadbiskupa Hosera?

Nikada ga nisam susreo. Ali sam jedno o njemu shvatio: volio je Međugorje. Volio ga je. To je držanje, voljeti Međugorje i biti sretan što u njemu živiš. To je ono što sam prepoznao.

ubijeno. To je povijest. Ne možemo nikada zaboraviti da smo plod te povijesti. Ja sam došao ovdje nakon što je mons. Hoser dobro radio tri, četiri, pet godina. Dobro je radio, u smislu da je dao život za Međugorje.

■ Početkom kolovoza i ove godine u Međugorju će se održati Mladifest koji okuplja desetke tisuća mlađih iz cijelog svijeta. Mlađi naglašavaju da im je posebno dojmljiva pobožnost klanjanja, svete mise na kojima koncelebrira više od 500 svećenika iz cijelog svijeta. Posljednjih godina s mlađima su u Međugorju na Mladifestu bili crkveni velikodostojnici i uputili su mlađima svoju poruku. Hoće li tako biti i na ovogodišnjem Mladifestu?

Ovdje postoje organizacijska tijela koja znaju raditi posao. Govorili smo o tom susretu mlađih u kolovozu i čini mi se da je prije dvije godine, kada nije bilo Covida, bilo više od 50 tisuća mlađih tijekom cijelog jednog tjedna. I uvijek se pitamo: Zašto su došli? Molili su, mnogi su postili, slušali su izlaganja, sudjelovali u klanjanju, dan i noć. Zašto se to događa? I to su mlađi iz cijelog svijeta. Zašto se to zbiva? Zašto mlađi dolaze ovdje? Što to očekuju susresti? Gospodina Isusa, bez sumnje. I Djericu Mariju, bez sumnje. A mi, kako mi možemo surađivati s Isusom i s Djericom Marijom da bi ovim mlađima pomogli susresti Isusa i Djericu Mariju? Arški župnik je shvatio jednu duboku stvarnost: tisuće ljudi su mu dolazile na ispunjavajući, ispunjavajući je petnaest, osamnaest sati dnevno i uvijek je to činio dobro, mirno, spokojno, slušajući svakoga i sve, lijepo ih je primao. Shvatio je da Onaj koji je pozivao sve te osobe, nije bio on, bio je to Gospodin Isus. Ali on je bio sredstvo u kojem su sve te osobe susretale Gospodina Isusa. Dakle, tu je bio Gospodin Isus, sve te osobe i on kao sredstvo. Shvatio je da je bio vrijedno sredstvo, jako vrijedno sredstvo, i duhovno i na ljudski način. Uvijek je svakoga lijepo primao. Tako i mi moramo činiti. Tko poziva te mlađe? To nismo mi. Tko ih poziva? To je Gospodin Isus, koristeći se Djericom Marijom, što je jako važno. A što smo mi? Mi smo sredstva. Trebamo imati sposobnost otvorenosti, prihvatanja,

vedrine. Na način da smo vrijedna i korisna sredstva da bi drugi susreli Gospodina Isusa

■ Sada kada ste stigli ovdje u Međugorje, kakvi su Vaši planovi i što će biti Vaši prvi potezi?

Gledajte, vrlo je jednostavno. Ni ja nisam očekivao da ću biti poslan ovdje. Ako su me poslali, Gospodin, Djevica Marija, Papa, Crkva, postoji razlog, a koji ja ne poznam. Prva stvar je surađivati. Surađivati s ocima franjevcima koji su ovdje i puno rade, surađivati s mostarskim biskupom koji je biskup cijelog ovoga dijela Crkve, surađivati s laicima koji ovdje dobro rade... Surađivati. To je prva stvar koju trebam učiniti. Ali surađivati znači raditi zajedno, trebam raditi s njima. Jer zajedno, udruženi, može se učiniti i puno i dobro. Nadalje, moliti, moliti, moliti, jer smo mi bez molitve prazni. Moj otac koji je znao samo pisati i čitati, siromašan čovjek, nikada mi nije ništa govorio. Ali jednom kada sam postao svećenik, rekao mi je: 'Znaš li zašto svećenici danas nisu toliko dobri? Jer ne mole.' Moj otac koji mi nikada ništa nije govorio, rekao je: 'Jer ne mole.' Shvatio sam nešto u njegovoj poniznosti i siromaštvo: Naša snaga je molitva. Jer mi, kao što sam već rekao, samo predstavljamo Gospodina Isusa, ali je naša temeljna točka, naš temelj je Gospodin Isus. Bez molitve postajemo prazni. Stoga trebamo moliti. I onda činiti ono što trebamo činiti. Bez straha od ičega.

■ Oče nadbiskupe, hvala Vam lijepe na ovom razgovoru i svim porukama koje ste uputili našim gledateljima i slušateljima.

Iskreno se nadam da će ovo biti početak jedne lijepе suradnje zajedno s Vama. Neka Vam snaga budu molitve svih župljana župe Medjugorje i naših hodočasnika. Hvala, hvala puno. Hvala svima vama, hvala vam za ono što činite za cijeli svijet. Dolazite do mnogih ljudi do kojih mi ne dolazimo, ali se ipak na ovaj način dode do njih. Mnogi vas slušaju. Hvala vam puno, hvala na vašoj sposobnosti, jer mi se čini da dobro radite. Ono što sam vidio, radite vrlo stručno, i tako treba raditi. Hvala vam i neka vas Gospodin i Djericica Marija blagoslove. Hvala.

Razgovarala: Sanja Pehar

Pomoćni biskup Barcelone u Španjolskoj blagoslovio Gospin kip iz Međugorja

U nedjelju 20. veljače u Španjolskoj je blagosavljen kip Kraljice Mira u kući za prihvat i duhovnu obnovu „Villa Gospa“, u posjedu kulturne udruge Amor de Déu u San Vicente de Montaltu, nadomak Barcelone.

Događaj je započeo u 12 sati svetom misom, a zatim je uslijedio ručak i agape s više od 500 vjernika. Od 16 sati molila se krunica i na koncu je blagosavljen kip Djevice Marije, događaj koji su svi dugo iščekivali. Preuzvijeni Mons.

Sergi Gordo Rodríguez, pomoćni biskup Barcelone predvodio je ovu svečanost u zajedništvu s lokalnim vijećnikom, velečasnim Pereom Montagutom, te još 11 svećenika i brojnim mladima.

Vjernici iz Španjolske napravili su vjernu kopiju zvijezde i postolja s međugorskog Brda ukazanja, dok je Gospin kip iz Međugorja donesen u Barcelonu u kolovozu prošle godine, kada su neki od članova Amor de Déu bili ovdje na hodočašću.



Oriol Vives, predsjednik Zaklade Centro Medjugorje, na koncu se oduševljeno obratio nazočnima s nekolicinom riječi zahvale, iskoristivši trenutak da biskupu i vijećniku pokloni darove s ljubavlju pripremljene za tu prigodu.

„Gospin poziv je bio presnažan“

Johanna Purrer dolazi iz Austrije. Već dugi niz godina hodočasti u Međugorje, a od 2004. godine običava dva puta godišnje organizirati i grupu hodočasnika s kojima dolazi u Međugorje. Zbog pandemije u 2020. godini bila je na jednom hodočašću u veljači, a 2021. godine uspjela je organizirati jedno hodočašće u kolovozu.

Ponovno je u Međugorje s grupom od 23 austrijska hodočasnika uspjela doći na prvo ovogodišnje hodočašće od ponedjeljka 21. do subote 26. veljače 2022.

Kako su se, unatoč svim strogim epidemiološkim mjerama koje vladaju u Austriji, odvažili doći na hodočašće, Johanna kaže: „Jednostavno je Gospin poziv bio presnažan i znala sam da će nas Ona štititi.“

Dogodilo se i još jedno malo „čudo“ s brojem hodočasnika. Četiri dana prije putovanja imala je prijavljenih 18 ljudi, a za puni autobus nedostajala su joj još petorica putnika. Počela je svaki dan moliti pred Gospinim kipom, i zapalila je pet svijeta te molila da joj Gospa pošalje još 5 hodočasnika. I uistinu, baš petero ljudi se još prijavilo za put.

Što se tiče programa hodočašća, najvažnija im je molitva na međugorskim brdima i svakodnevna sveta misa na njemačkom jeziku koju mogu slaviti jer je s njima u grupi i svećenik i dobar slavljenički tim. Mole i pjevaju u svom pansionu, napisali su Gospu i svoja zagovornička pisma, posjetili su Zajednicu



„Blaženstava“ gdje su napravili čin posvete Mariji, a ostavljaju i puno vremena za osobnu molitvu, ispovijed i za večernji molitveni program u župi. Uz sve to posebno uživaju u prekrasnim, vedrim i toplim proljetnim danima.

Među hodočasnicima svi su cijepljeni ili su preboljeli koronu. Unatoč tome što se i u Austriji dosta epidemioloških mjera ukida ili popušta, nisu mogli sa sobom povesti nikog necijepljenog jer bi i njima, i putničkoj agenciji, pri ulasku u zemlju granična policija pravila probleme.

U Međugorje se nisu bojali doći, dapače ovdje se osjećaju vrlo slobodno i ugodno ne morajući nositi maske. „Osjećamo kao da su Međugorje i Gospa sada samo naši i da smo opet došli kući!“ – presretna lica zaključila je Johanna.

Mladi iz Riječke nadbiskupije na hodočašću u Međugorje

Mladi iz Riječke nadbiskupije uz duhovnu pratnju povjerenika za mlade, vlč. Josipa Pende i časnih sestara s. Mirjam Jerković i s. M. Filotee Hajek posljednji vikend veljače (od 25. do 27. veljače) proveli su u Međugorju, u zajedništvu, molitvi, pjesmi...

Nakana njihova putovanja bila je molitva za mir. U središtu im je bila Kristova prisutnost u euharistiji i Presvetom oltarskom sakramenu.

Nezaobilazno Brdo ukazanja i Križevac mladima su pomogli obnoviti snagu, prisjetiti se vrijednosti trpljenja i Božje ljubavi koja je uvijek iznad svih poteškoća života i prikazati vlastite živote i živote bližnjih Gospodinu, onako kako je to činila Blažena Djevica Marija. Slobodno vrijeme iskoristili su za međusobno druženje kao i svjedočanstva mladića iz zajednice Cenacolo. „Zahvalni smo milosrdnom Bogu koji nas je pratio na ovom putovanju i brižno pazio na sve naše potrebe!“ – poručili su mladi hodočasnici.



U Međugorju održan predkorizmeni Pokladni koncert

Nakon dvije pandemijske godine koje su donijele zastoj pojedinih župnih aktivnosti, u ponedjeljak 28. veljače 2022. s početkom u 19.30 sati u žutoj dvorani sv. Ivana Pavla II. u Međugorju ponovno je održan predkorizmeni pokladni koncert.

Na koncertu su župljani mogli uživati u veselim i raspjevanim izvedbama maskiranih izvođača župnih glazbenih sekcija. Nastupili su Tamburaški orkestar Misericordia Šurmanci, dječji zbor Golubići mira, Frama Međugorje, ženska klapa Mir, muška klapa Concordia, muško-ženski ansambl Laetitia, gitaristi, te solisti Mario Berišić, Darija Ramljak i Monija Jarak-Mikulić. Svaki od izvođača izveo je po više pjesama, tako da je koncert trajao sve do 22 sata.

U Međugorju su tako na dostojarstven način obilježeni karnevalski dani i maškare. Prisutni su bili i pojedini fratri te časne sestre, a koncerti su pozdravnim govorom otvorili međugorski župnik fra Marinko Šakota i apostolski vizitator za župu Međugorje mons. Aldo Cavalli. Fra Marinko je pozvao sve prisutne na molitvu za mir u Ukrajini, a Mons. Cavalli je posebno izrazio svoju radost i zadovoljstvo što se nalazi ovdje, te zahvalnost papi Franji koji ga je unatoč poznim godinama (76) poslao na ovu novu službu u Međugorje.



Sveta misa i obred pepeljanja u crkvi sv. Jakova u Međugorju

U srijedu 2. ožujka 2022. na ČISTU SRIJEDU ili PEPELNICU započelo je korizmeno vrijeme liturgijske godine. Slavi se 40 dana prije Uskrsa (ne računajući nedjelje). To je dan pokore, razmišljanja, nemrsa i posta. Na blagdan Pepelnice svećenik posipa kršćane pepelom uz riječi: „Spomeni se čovječe da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti.“ (lat: Memento homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris) ili „Obratite se i vjerujte Evandželju!“

U međugorskoj župnoj crkvi sv. Jakova svečana sveta misa slavljena je ujutro u 7.30 s obredom pepeljanja koji je vidljivi znak našeg prihvatanja posta i pokore. Svetu misu je predvodio fra Zvonimir Pavićić uz koncelebraciju još 12 svećenika, među kojima je bio i apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Aldo Cavalli.

Fra Zvonimir Pavićić, pri blagoslovu pepela, na početku mise podsjetio je sve prisutne kako je istog dana, na poziv pape Franje, proglašen DAN POSTA I MOLITVE za mir u Ukrajini i cijelom svijetu.

Obred pepeljanja u Međugorju bio je i na večernjoj svetoj misi koju je u 18 sati predslavio fra Stipan Klarić.

Podsjetimo i na pobožnost križnog puta koja čini posebnost korizmenog vremena. Raspored pobožnosti u međugorskoj župi je petkom:

- Na Križevcu u 14 sati
- U područnim crkvama u 16 sati
- U župnoj crkvi nakon večernje svete mise.

Statistike za veljaču 2022.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 31 000

Broj svećenika koncelebranata: 946 (33 dnevno)



Molitva kod 'Plavog križa' za mir u Ukrajini

Na Čistu srijedu ili Pepevincu 2. ožujka 2022. na dan koji je Papa odredio kao DAN POSTA I MOLITVE ZA MIR U UKRAJINI i u Međugorju se molilo na tu nakanu.

„Dolazimo svakog drugog u mjesecu zahvaliti Gospu za sve primljene milosti, za toliko darova, ozdravljenja, Božje milosti, blagoslova koje smo primili po njezinu zagovoru. Danas na Čistu srijedu Papa nas je pozvao da molimo i postimo za mir u Ukrajini. Gospa nam je povjerala hodočasnike iz ovih područja“, rekla je Tereza Gažiova iz zajednice „Svetlo Marijino“ na čiji je poticaj organizirana ova molitva za mir.

Inače zajednica „Svetlo Marijino“ djeluje u Međugorju i ima posebno poslanje širenja Gospinih poruka

među istočno-europskim zemljama.

Ove srijede od 8.30 pa sve do 10.30 sati, molila su se četiri otajstva Gospine krunice za prestanak rata i mir u Ukrajini, te za sve „one koji još nisu upoznali Božju ljubav.“ Kao i inače, molitvu krunice s čitanjem Gospinih poruka prije svakog otajstva predvodio je Miljenko Musa, a u molitvi desetica pridružili su mu se prisutni vjernici. Tako se molilo na ukrajinskom, ruskom, hrvatskom, španjolskom, talijanskom, slovenskom, korejskom, engleskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom i češkom jeziku..., odnosno na jezicima svih hodočasnika koji se ovog trenutka nalaze u Međugorju. Pjesme između otajstava pjevali su mladići iz talijanske zajednice za



lječenje ovisnika u Međugorju. Unatoč suncu, hladna bura nije omela stotinjak župljana i hodočasnika koji su se okupili na molitvu koju su uživo prenosele Mary TV i Maria Vision TV za sve one koji fizički nisu mogli biti prisutni u Međugorju, ali su se ujedinili u molitvi iz svojih domova širom svijeta.

Ukrajinski svećenici mole za mir u Međugorju

Na redovitoj općoj audijenciji u srijedu, 23. veljače 2022. Papa je uputio apel da se svи vjernici na Čistu srijedu uključe u Dan molitve i posta za mir u Ukrajini i zazvao je Kraljicu Mira da sačuva svijet od bezumlja rata!

A upravo Kraljici Mira u Međugorje, u utorak 22. veljače 2022., došlo je 48 hodočasnika, grkokatoličkih svećenika iz Mukachevske grkokatoličke eparhije iz zapadne Ukrajine. Na ovom hodočašću koje je za njih i svojevrsna duhovna obnova za svećenike, ostat će do petka, 25. veljače. Svi 48 svećenika pripadaju Rusinskoj grkokatoličkoj crkvi. Ova crkva je podijeljena na tri odvojene jurisdikcije: jednu američku i dvije evropske. Na području SAD, organizirana je kao samoupravna (sui iuris) metropolija, na čelu s arhiepiskopom-metropolitom koji stoluje u Pittsburghu. U centralnoj Evropi postoje dvije specifične, međusobno nepovezane jedinice, koje su neposredno podložne rimskom papi. Prvu čini Mukachevska grkokatolička eparhija (u današnjoj Ukrajini), a drugu čini Grkokatolički apostolski egzarchat u Češkoj.

Voditelj hodočašća je otac Myroslav Sypko koji je sam već više od deset puta hodočasio u Međugorje. Poticaj za hodočašće je došao od jednog bračnog para iz njegove župe koji su veliki zaljubljenici u Međugorje i inače organiziraju hodočašća Kraljici Mira. Oni su mu predložili da organizira jedno ovako hodočašće samo za duhovnu obnovu svećenika.

O tome otac Myroslav kaže: „Ovo je prvi put da je jedna ovako velika grupa svećenika zajedno došla na hodočašće. Većina njih (26) ih je već dolazila ponaosob sa svojim hodočašničkim grupama, dok je za ostale ovo prvi



put da su u Međugorju, ali ovako svi zajedno, samo svećenici, za sve nas je prvi put.“ Program hodočašća temelji se na tipičnom hodočašničkom programu Međugorja, što znači posjetu svim molitvenim mjestima Župe i zajednicama. Uz to, svaki dan imaju i jednu ili dvije posebne kateheze koje vodi jedan od svećenika – monaha koji je s njima na hodočašću. Od njih ukupno 48 svećenika, 44 svećenika su vjenčani, dvojica su monasi (redovnici) i dvojica su u celibatu. Na upit što je za njega Međugorje, otac Myroslav

je odgovorio: „To je mjesto u kojem uvijek nalazim tišinu i u kojem se svaki put ponovno obnovim. I kada se vratim kući, moja žena mi svaki put kaže kako sam opet pun energije, pun radosti i poleta!“

Na hodočašću uživaju u molitvenom duhu i zajedništvu. Posebno mole i za svoju Crkvu koja se boriti s izazovima sekularizacije koje je snažno donijela ova pandemija, pa su svi oni koji nisu bili jaki u vjeri, polako otpali iz Crkve. A mole se i za mir u Ukrajini, pouzdajući se u Gospodina, a ne u ljudska rješenja.



DVije boje



IVICA ŠARAC

S vijet preko noći postade još mračnijim i strašnjim mjestom, pa tako dodosmo dole da u *Glasniku mira* pišemo o ratu. U četvrtak ujutro 24. veljače 2022. probudili smo se i saznali da je krenula ruska invazija na Ukrajinu, da je započeo novi rat na našemu kontinentu i to jedan od onih koji u sebi nosi opasan potencijal postati novim svjetskim (a time i zadnjim) ratom. Sve se odvija takvom brzinom da je nemoguće predvidjeti kako će Europa i svijet izgledati u sljedećih nekoliko tjedana i mjeseci, a kamoli za nekoliko

godina. Sa sigurnošću se može reći tek toliko da se definitivno mijenja svjetski poredak i da ovime, kako ističu geopolitički analitičari, sukob dva imperijalna bloka, *atlantizma* i *euroazijanizma*, s njihovim glavnim akterima SAD-om i Ruskom Federacijom (uz Kinu), ulazi u jednu novu fazu. Taj se sukob zasada još uvijek vodi i prelama, uostalom kao i svaki put do sada, preko leđa drugih država i naroda. Ovaj put žrtva je Ukrajina, u kojoj građanski rat traje još od 2014., a koja bi zbog svoga zemljopisnog položaja i geopolitičkog značaja za vodeće svjetske sile mogla postati

inicijalnom kapslom za paljenje najgorega od svih ratova u povijesti čovječanstva.

Ta je nesretna zemlja od svoga osamostaljenja u žrvnju geopolitičkih igara Zapada (oko širenja NATO-a u rusko „dvorište“) i agresije ruskoga režima i njegova autoritarnog vode koji joj odriće i pravo na vlastiti nacionalni identitet, uzimajući joj u međuvremenu komad po komad teritorija. Veljača je bila i te 2014. kada su ruske snage zauzele ukrajinski poluotok Krim, koji je potom priključen Ruskoj Federaciji. Time je prvi put nakon Drugoga svjetskog

rata jedna europska (zapravo euroazijska) država anektirala teritorij jedne druge europske države i na eklatantan način prekršila međunarodno pravo te više bilateralnih i međunarodnih sporazuma, kojima je Ruska Federacija garantirala teritorijalni integritet Ukrajine. Potom su u ožujku i travnju 2014. proruske oružane postrojbe u industrijski bogatom jugoistočnom dijelu Ukrajine (Donbas) proglašili dvije „narodne

ne), odnose dvaju naroda opteretilo je i odvajanje Ukrajinske pravoslavne crkve od Moskovske patrijaršije i priznanje njezine autokefalnosti, što je izazvalo pravi potres u pravoslavnom svijetu. Odnosi dvaju naroda opterećeni su i različitim tumačenjima prošlosti Ukrajine, jer i Rusi svojataju srednjovjekovnu *Kijevsku kneževinu* („Kijevska Rus“) i vide u njoj začetak vlastite države, dok Ukrajincima odriču pravo na vlastiti identitet i na pozivanje na ovu srednjovjekovnu državnu tvorbu. Ukrajina se pak, koja je neovisnost stekla 1991., poziva na tisućletnu povijest i *Kijevku kneževinu* smatra kolijevkom svoje državnosti. Bez obzira na to kada je postala neovisnom, povijest jedne zemlje je duga i kompleksna. Zemlja Ukrajina ima dugu i dinamičnu povijest u kojoj dominiraju pitanja identiteta, pripadnosti, potčinjenosti i prelamanja utjecaja ondašnjih velikih carstava i kraljevstava (poljsko-litavskog, austrijskog, ruskog). Neki njezini današnji dijelovi bili su u okvirima 14 različitih država. Iako se u izvorima još u srednjem vijeku spominje pod tim imenom, od 19. stoljeća se ustalo naziv „Ukrajina“, što pojmovno znači granično područje, zemlja na rubu, jer su je pojedini vladari držali rubnim područjem vlastitih država: nekad zbog zemljopisnih, a gdjekad zbog političkih razloga. U 19. stoljeću, kada je područje današnje Ukrajine najvećim dijelom bilo u sastavu ili Austrijskog ili Ruskog Carstva, nastaje ukrajinski nacionalni pokret, na što ruski car zabranjuje publikacije na ukrajinskom jeziku, držeći ih dijalektom ukrajinskih seljaka. Zabranjuje se korištenje pojma „Ukrajina“ i umjesto toga propagira naziv „mala Rusija“. Za razliku od Ruskoga, Austrijsko Carstvo koje

je u svom sastavu imalo i dijelove današnje Ukrajine, priznaje etničku zasebnost Ukrajinaca. Do svoje kratkotrajne neovisnosti Ukrajinci prvi put dolaze u vrijeme revolucionarnih previranja u Ruskom Carstvu, kada je 1917. proglašena Ukrajinska Narodna Republika s vlastitim parlamentom koji 1918. proglašava neovisnost, ali boljševici ovladavaju Ukrajinom i uvrštavaju je 1922. u Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika (SSR). Tijekom provedbe Staljinovih naredbi o nasilnoj kolektivizaciji, komunisti su 1932./33. u Ukrajini izazvali veliku glad („golodomor“).

Moćnici današnjega svijeta su bešćutni, hladni i cinični prema pitanjima patnje i žrtava, istine i morala, pravde i nepravde. Dovoljno se samo sjetiti cinizma ruskoga vođe nekoliko dana prije napada, kada je uz dijaboličan cerek „poručivao“ Ukrajincima kada će biti napad i da do tada „mirno spavaju“. Laž, cerek, sijanje smrti, mržnje i straha – znaci su sotonskoga djelovanja, to su obilježja Zla. Ovo je svijet u kojem „jaki rade što hoće, a slabí trpe ono što moraju“ (Tukidid) i po tomu se puno ne razlikuje od starih svjetova.

Od gladi je umrlo više od četiri milijuna Ukrajinaca. Tijekom Drugoga svjetskog rata Ukrajina je bila devastirana, ratom najpogodenija sovjetska republika, pretrpjevši ogromne ljudske i materijalne gubitke. Nesreće nisu zaobilazile Ukrajince ni u mirnim vremenima, kao što pokazuje kriza izazvana eksplozijom u nuklearnoj elektrani u Černobilu (1986.). Zaista, teška i nesretna povijest jedne zemlje.

I sada opet, trideset godina nakon proglašenja njezine samostalnosti, imamo razorenu i unesrećenu Ukrajinu. Ovih dana gledamo užasne prizore razorenih dijelova ukrajinskih gradova, stambene blokove u plamenu, mrtva tijela, kolone izbjeglih ljudi, vidimo strah na licima odraslih, uplašenu i uplakanu djecu. Strepeći nad sudbinom više od sedam milijuna djece u Ukrajini, čovjeku pada na pamet upozorenje velikoga Dostojevskoga da „svi ideali svijeta ne vrijede suže jednoga djeteta“. Moćnici današnjega svijeta su bešćutni, hladni i cinični prema pitanjima patnje i žrtava, istine i morala, pravde i nepravde. Dovoljno se samo sjetiti cinizma ruskoga vođe nekoliko dana prije napada, kada je uz dijaboličan cerek „poručivao“ Ukrajincima kada će biti napad i da do tada „mirno spavaju“. Laž, cerek, sijanje smrti, mržnje i straha – znaci su sotonskoga djelovanja, to su obilježja Zla. Ovo je svijet u kojem „jaki rade što hoće, a slabí trpe ono što moraju“ (Tukidid) i po tomu se puno ne razlikuje od starih svjetova. Nešto veći problem je, međutim, što živimo u svijetu koji više ne razlikuje „uništenje od samouništenja“, u kojemu nema više „obvezne legitimacije vaših postupaka“. (H. M. Enzensberger). No, najveći je problem to što je ovaj svijet odabrao živjeti bez Boga. Ovo što vidimo oko sebe i u sebi, zacijelo su posljedice te odluke. Što nam je sada činiti? Mijenjati sebe u svijetu. Vraćati Boga u svijet. Moliti i postiti. I ne samo u korizmi. Činiti, zapravo, ono na što nas Nebeska Majka, Kraljica Mira, poziva svih ovih godina, upozoravajući nas da inače srlijamo u propast.

Svatko danas poznaće dvije boje ukrajinske zastave: jedna simbolizira nebo, a druga zemlju (žitna ukrajinska polja). Danas bi ukrajinsku zastavu s bojama neba i žita trebao prihvatići čitav svijet kao vlastiti simbol zaokreta prema Stvoritelju, kao vizualan podsjetnik na aktualnu potrebu ponavljanja ovih riječi: „Oče naš koji jesi na nebesima... Kruh naš svagdanji daj nam danas...“

Svatko danas poznaće dvije boje ukrajinske zastave: jedna simbolizira nebo, a druga zemlju (žitna ukrajinska polja). Danas bi ukrajinsku zastavu s bojama neba i žita trebao prihvatići čitav svijet kao vlastiti simbol zaokreta prema Stvoritelju, kao vizualan podsjetnik na aktualnu potrebu ponavljanja ovih riječi: „Oče naš koji jesi na nebesima... Kruh naš svagdanji daj nam danas...“

PAPA ZAZIVA KRALJICU MIRA DA ZAUSTAVI RAT U UKRAJINI

„Neka Kraljica Mira očuva svijet od ludila rata“, zavatio je papa Franjo na kraju svoje opće audijencije uoči ovogodišnje korizme, kada je pozvao na post i molitvu za zaustavljanje rata u Ukrajini na Čistu srijedu. Litanjski je to zaziv Blaženoj Djevici Mariji sa samoga kraja Lauretanskih litanija, ali i naziv kojim se Blažena Djevica Marija predstavila djeci vidiocima u Međugorju u ljeto 1981. i otad cijeli svijet spomen Kraljice Mira asocira na Međugorje i međugorski fenomen. Asocijacija je još snažnija kod onih koji povezuju ukazanja u Fatimi prije jednog stoljeća i sadašnja u Međugorju, jer prenositelji Gospinih poruka kažu da će ono što je započeto u Fatimi biti dovršeno u Međugorju.

Dakako, papa Franjo nije se dotaknuo izravno tih tema. Kršćanskoj svijetu i Katoličkoj Crkvi dovoljna je njegova duboka zabrinutost, koja ga je potaknula da ovu korizmu započne dramatičnim pozivom na post i molitvu. Jer nas je, kako veli, „Isus naučio da se na đavolsku bezumnost nasilja odgovara Božjim oružjem, molitvom i postom“. Dakle, s jedne strane Papa vidi đavolsku bezumnost tj. prokazuje Sotonu kao kreatora rata, a kao obrambeno oružje suprotstavlja mu molitvu i post.

Rat koji je Rusija pokrenula protiv Ukrajine šokirao je svijet, a još su šokantnije najave da bi mogao prerasti u treći svjetski tj. nuklearni rat. Vjernici u takvim situacijama refleksno odgovaraju molitvom, a posebice kada su na to potaknuti ovakvim primjerima poput Papina, koji je čak napravio presedan i zanemario diplomatske manire i uzuse te sam otišao u rusko veleposlanstvo u Rimu kako bi se informirao iz prve ruke.

Papa Franjo i na općoj audijenciji na Pepelinu u fokus je stavio Ukrajinu i njezinu sudbinu, rekavši kako je „molitva plodna brazda u koju valjati duh mira čak i usred ratnih užasa“. Moćna je to poruka! Premda se nekome može činiti uzaludnom u ovome trenutku, kada grmi oružje, baš kao što je bilo onih koji nisu blagonakloni gledali Franjin spomenuti odlazak u rusko veleposlanstvo, jer je tobože tako otišao njima „pred noge“, a Rusi su to iskoristili kasnije za svoj PR.

Zanimljivo je kako se na općoj audijenciji papa Franjo, osim podrške ukrajinskom narodu, obratio i onima kojima pomažu izbjeglice. Naime,



DARKO PAVIĆIĆ

POMOĆ UKRAJINSKIM IZBJEGLICAMA ODMAH JE PONUDILO I MEĐUGORJE, U KOJE POSLEDNJIH GODINA UPRAVO UKRAJINSKI VJERNICI HODOČASTE U DESETIMA TISUĆA I BILI SU MEĐU JEDINIM ORGANIZIRANIM HODOČASNIČKIM GRUPAMA KOJE SU U PANDEMIJI REDOVITO DOLAZILE U MEĐUGORJE. DOK SU SE MNOGE DRUGE NACIJE TRESLE U STRAHU OD PANDEMIJE, UKRAJINCI BI SE TRI DANA VOZILI AUTOBUSIMA DO MEĐUGORJA I TRI DANA NATRAG.



Papa se izravno obratio poljskim hodočasnicima, rekavši kako su oni prvi pružili pomoć Ukrajini otvorivši „svoje granice, svoja srca i vrata svojega doma“ Ukrajincima koji bježe od rata. „Velikodušno im pružate sve što im je potrebno kako bi živjeli dostoјno, unatoč ovom dramatičnom trenutku. Duboko sam vam zahvalan i od srca vas blagosloviljam“, poručio im je papa Franjo, napomenuvši kako je njegov pozdrav na poljskom pročitao franjevac iz Ukrajine, kojega je izabrao upravo zbog toga te da se njegovi roditelji u ovome trenutku nalaze u jednom mjestu u blizini Kijeva, u podzemnim skloništima kako bi se obranili od bombi. „Ali, taj je franjevac ovdje s nama“, rekao je Papa, prateći njega, pratimo čitav narod koji trpi zbog bombardiranja, njegove stare roditelje i brojne starije osobe koje su u podzemlju kako bi se zaštitili. Nosimo u svojem srcu sjećanje na taj narod.“

Međutim, Papa se nije zaustavio na obraćanju Poljacima, nego je o Ukrajini progovorio i vjernicima francuskog govornog područja, kojima je rekao kako svima želi da će „naša molitva i post biti molitva za mir u Ukrajini“. A obratio se i hodočasnicima engleskog govornog područja: „Svima želim da nam korizmeni hod koji danas započinjemo molitvom i postom za mir u Ukrajini donese radost Uskrsa sa srcem pročišćenim i obnovljenim milošću Duha Svetoga“. „Započinjemo ovu korizmu u duhu pokore i molitve kako bismo izmobilili Božje milosrđe nad sve nas i mir za cijeli svijet“,

NIŠTA IH NIJE SPRJEČAVALO DA SE DOĐU POKLONITI KRALJICI MIRI. KAO DA SU PREDOSJEĆALI NEVOLJU KOJA SE SPREMA. I SVATKO TKO BI IH SUSREO U MEĐUGORJU, OSTAO BI ZADIVLJEN NJIHOVOM PONIZNOSĆU, SKROMNOŠĆU I JEDNOSTAVNOSTU, A POSEBICE PREDANOSTI I MOLITVI U CRKVI, NA PODBRDU I NA KRIŽEVCU. MEĐUGORJE JE PREPOZNALO TU NJIHOVU PREDANOST I ODMAH JE PORUČILO DA OTVARA SVRA VRATA IZBJEGLICAMA, PA SE U VRLO KRATKO VRIJEME JAVILO 20-AK HOTELJERA KOJI SU PONUDILI SVOJE HOTELE ZA SMJEŠTAJ UGROŽENIH, A SVE KOORDINIRANO PREKO UDRUGE HOTELJERSTVA, TURIZMA I IZNAMJLJIVAČA SOBA MEĐUGORJE.

rekao je pozdravljajući vjernike njemačkoga jezika, dok je portugalske vjernike potaknuo da od Gospodina snažno mole dar mira. Papa kao da je jučerašnjim obraćanjem na različitim jezicima, a istom porukom, snažno želio obuhvatiti cijeli svijet.

U isto je vrijeme Vijeće europskih biskupske konferencije (CCEE) objavilo kako će sve crkve u europskim državama tijekom cijele korizme slaviti po jednu misu za mir, poginule u ratu i umrle od Covida-19. U Hrvatskoj je to 14. travnja, a u BiH 7. ožujka.

No, Crkva u ovoj teškoj krizi pomaže i konkretno. Vatican News tako jučer citira poljske izvore i navodi da je više od 450 000 ljudi je do sada ušlo u Poljsku iz Ukrajine, a uz Poljsku su se zauzele u pomoći izbjeglicama i Rumunjska, Moldavija, Slovačka i Mađarska. Caritas tih zemalja u prvom su redu u organizaciji prihvata. Dolaze uglavnom žene, djeca i starije osobe, kako se navodi. U Poljskoj su biskupijski Caritasi stavili na raspolaganje 2 500 kreveta i aktivirali volontere za pružanje pomoći obiteljima primljenima u centrima koje su pripremile javne vlasti. Katolička Crkva i Pravoslavna Crkva u Rumunjskoj pritekle su u pomoći izbjeglicama od prvoga dana rata. Za smještaj izbjeglica u Republici Moldaviji Caritas je otvorio tri centra s 500 kreveta. I Slovačka je primila tisuće izbjeglica. U Slovačku uglavnom dolaze žene i djeca, jer muškarci od 18 do 60 godina podliježu općoj mobilizaciji, te su obvezni ostati u Ukrajini kako bi se borili. Mađarska vlada je pak najavila da će primiti sve izbjeglice koji dolaze iz Ukrajine.

Pomoći ukrajinskim izbjeglicama odmah je ponudilo i Međugorje, u koje posljednjih godina upravo ukrajinski vjernici hodočaste u desetima tisuća i bili su među jedinim organiziranim hodočasničkim grupama koje su u pandemiji redovito dolazile u Međugorje. Dok su se mnoge druge nacije tresle u strahu od pandemije, Ukrajinci bi se tri dana vozili autobusima do Međugorje i tri dana natrag. Vele da su ih samo na mađarskoj granici namjerno zadržavali po desetak ili dvanaest sati. No ništa ih nije sprječavalo da se dođu pokloniti Kraljici Mira. Kao da su predosećali nevolju koja se sprema. I svatko tko bi ih susreo u Međugorju, ostao bi zadivljen njihovom poniznošću, skromnošću i jednostavnostu, a posebice predanosti i molitvi u crkvi, na Podbrdu i na Križevcu. Međugorje je prepoznalo tu njihovu predanost i odmah je poručilo da otvara svoja vrata izbjeglicama, pa se u vrlo kratko vrijeme javilo 20-ak hoteljera koji su ponudili svoje hotele za smještaj ugroženih, a sve koordinirano preko Udruge hoteljerstva, turizma i iznajmljivača soba Međugorje.

Ukrajinske hodočasnike u Međugorje predvodili su njihovi svećenici, pa i biskupi. Na početku korizme objavljen je poziv ukrajinskih katoličkih biskupa latinskog obreda koji su pozvali papu Franju da njihovu zemlju i Rusiju posveti Bezgrješnom Srcu Marijinu. Svatko se čitajući te retke prisjetio Gospine poruke iz Fatime i zahtjeva papi da Rusiju posveti Bezgrješnom Srcu Marijinu, s čime se otezalo i nikada nije učinjeno u onoj formi koja je izrečena prije jednog stoljeća u Fatimi.

„Ponizno molimo Vašu Svetost da javno izvrsi čin posvećenja Ukrajine i Rusije Bezgrješnom Srcu Marijinu, kako je zatražila Blažena Djevica u Fatimi. Neka Majka Božja, Kraljica Mira, primi našu molitvu. Regina pacis, ora pro nobis!“, stoji u kratkoj poruci upućenoj Svetom Ocu, koju je prenio portal Bitno.net, koji istodobno podsjeća

kako se Blažena Djevica Marija 1917. ukazala troje malih pastira (Luciji, Jacinti i Franji) te kako je posebno poznata fatimska tajna koju je Gospa predala vidiocima za jednog od ukazanja, a odnosni se na spomenuto posvetu i obraćenje Rusije:

„Vidjeli ste pakao, kamo idu duše jadnih grješnika. Kako bi ih spasio, Bog želi uspostaviti pobožnost prema mom Bezgrješnom Srcu. Ako se učini što vam kažem, mnoge će duše biti spašene i vladat će mir. Rat ide svome kraju, ali ako ljudi ne prestanu vrijedati Boga, još gori će izbiti za vrijeme pontifikata Pija XI. Kada ugledate noć osvijetljenu nepoznatim svjetlom, znajte da je ovo velik Božji znak kojim najavljuje kaznu za zlodjela čovječanstva, u obliku rata, gladi i progona Crkve te Svetoga Oca. Kako bih to spriječila, tražit ću posvećivanje Rusije svome Bezgrješnom Srcu i iskuljeničku pričest tijekom pet prvih subota u mjesecu. Ako se moji zahtjevi ispunе, Rusija će se preobratiti i vladat će mir; ako ne, ona će širiti svoje zablude širom svijeta, uzrokujući ratove i progone Crkve. Dobri će biti mučeni, Sveti Otac će mnogo patiti, različite nacije bit će uništene. Na kraju, moje Bezgrješno srce će pobijediti. Sveti Otac posvetit će mi Rusiju, koja će se obratiti te će svijetu biti darovano razdoblje mira.“

„Prilikom objavljuvanja trećeg dijela fatimske tajne 26. lipnja 2000. Vatikan je ustvrdio kako je čin posvete obavljen 25. ožujka 1984. kada je sveti Ivana Pavao II. na Trgu sv. Petra, u duhovnom zajedništvu s biskupima svijeta, Bezgrješnom Srcu posvetio cijeli svijet. U priloženom dokumentu istaknuto je kako je sama sestra Lujica, jedna od troje fatimskih vidjelica, potvrdila da taj čin posvete udovoljava zahtjevu Blažene Djevice Marije“, navodi Bitno.net.

Na stranu sad pitanje demantiraju li najnoviji događaji i krvavi rat koji je Rusija povela protiv Ukrajine te navode. Ono što hrabri je želja poglavara Katoličke Crkve pape Franje da zazivajući Kraljicu Mira i pozivajući na post i molitvu, zaustavi đavolsku bezumnost, koja razara sve pred sobom. I da se cijela Crkva odazvala njegovu pozivu i moli i post te zaziva Kraljicu Mira da zaustavi rat i obrati ubojice. Upravo u duhu i fatimskih i međugorskih poruka Blažene Djevice Marije.

P ostoji dobro i zlo. U pris-
podobi o žitu i kukolju Isus
nas uči kako je u svijetu
posijao dobro, ali je došao
zli koji je u njega posijao
kukolj. Zajedno rastu, naizgled neod-
vojivi. Odvoje se onda kad se trebaju
po plodovima pokazati. Ovaj ukrajin-
ski ratni užas, jedna je od situacija
u kojoj se otkrivaju plodovi svačijih
života. Pa tako i u Međugorju. I opet
se otkriva ona dobra jezgra, ono me-
đugorsko srce koje je već više puta
pokazalo kako ne gleda na vlastite
interese, nego se otvara za potrebe
drugoga. Tako je bilo kad je trebalo
besplatno primiti tisuće hodočasnika
iz istočnih zemalja ili također tisuće
hodočasnika na hodočašćima djece s
teškoćama i osoba sa invaliditetom.
Ta srca izbrušena četrdesetogodiš-
njim življenjem Gospinih poruka,
otvoreno i velikodušno kucaju u
ljudima koji su se uvijek spremni
odazvati pozivu u pomoć.

Odzvali su se i ovaj put primivši
izbjeglice iz Ukrajine. Trenutno ih u
Međugorju boravi oko dvjestotinjak
(službeno ih je registrirano 120), koji
su za sada raspoređeni u 15 među-
garskih obitelji, kako doznajemo od
Davora Ljubića, predsjednika Udruze-
nja turizma, hotelijerstva i iznajmljiva-
ča iz Međugorja. Udruga koja se
aktivno uključila u pomaganje ovim
ljudima u nevolji.

Tokom pandemije, upravo su ukra-
jinski i poljski hodočasnici bili oni
koji su „održali“ Međugorje pa su se
ovim činom „prve pomoći“ izbjeglim
ženama i djeci, Međugorčani željni
odužiti ukrajinskom narodu. Bez
medijske pompe, skrovito, onako iz
molitve koja ih duhovno hrani svako
jutro na Brdu ukazanja.

U nedjelju je nakon 35 sati pu-
tovanja stigla zadnja grupa od 42
ukrajinske izbjeglice. Svi su testirani,
svi su negativni i niko nema nika-
kvih vidljivih povreda, ali kako su
izbjeglice većinom mlađe žene koje u
projektu imaju po dvoje djece, u sebi
nose puno straha, pitanja i zabrinu-
tosti za svoje punoljetne sinove ili
muževe koji su morali ostati, zbog
trenutnog ukrajinskog zakona o za-
brani izlaska iz zemlje muškarcima
od 18 – 60 godine. Svakoga dana u
13 sati okupljaju se na svetoj misi u
crkvi sv. Jakova.

Davoru Ljubiću smo u vezi cijele
ove situacije postavili još nekoliko
pitanja:



Medugorsko srce otvoreno za pomoć Ukrajini

Foto: Arhiv ICMM

■ Je li rat u Ukrajini poremetio
najave koje ste imali za nadolaze-
ću hodočašnicu godinu?

Da, svi smo imali dobra očekiva-
anja, i ova godina je trebala biti
'godina povratka' – što još uvijek
nije rečeno da neće biti. Ovo što se
dešava u Ukrajini je nešto najgore
što se može dogoditi negdje u svijetu,
a pogotovo nama ovdje u Međugorju
koji smo toliko vezani za ukrajins-
ki narod. Tokom ove dvije godine
pandemije, stalno smo isticali da su
ukrajinski hodočasnici iznijeli teret
pandemije za Međugorje, i da su oni
bili ta jedna nada za Međugorje, da
će opet sve jednom krenuti u nekom
normalnom toku. Ovo je za nas sada
prilika da mi tim ljudima vratimo
ono što su oni nama dali kroz sve
ove godine.

■ Jeste li prije radili sa ukrajin-
skim hodočascnicima, odnosno
kako se ostvarila Vaša veza s
njima?

Ne, ja nikad osobno nisam radio s
hodočascnicima iz Ukrajine, ali sam
radio više-manje sa svim njiho-
vim agencijama i svećenicima kroz
garantna pisma i vaučere koje smo
im slali. Ukrainci su još uvijek u
viznom režimu sa BiH i njima za
ulazak u BiH treba garantno pismo
ili vaučer za BiH. Naše Ministarstvo
vanjskih poslova ima određeni broj
putničkih agencija koje surađuju sa
Ministarstvom vanjskih poslova i
konzularnim predstavništvima – pa
sam ja jedna od tih agencija. Tako da
je većina ukrajinskih hodočasnika
od mene dobijala svoja garantna
pisma iako se nikad uživo nismo

vidjeli. Znači, znam ljude imenom
i prezimenom, a nikada se uživo
nismo vidjeli.

■ Kako ste se uključili u pomaga-
nje izbjeglicama?

Na poticaj nekih članova, naša
Udruga UTHIS (Udruženje turiz-
ma, hotelijerstva i iznajmljivača
iz Međugorja) spontano se u našoj
cirkularnoj grupi na whatsappu
počela propitkivati kako bi mogli
konkretno pomoći ukrajinskom
narodu. Usaglasili smo se kako
želimo pomoći preko kontakata koje
smo ostvarili iz poslovnih suradnji
sa njihovim organizatorima hodo-
čašća. Javili smo im se i predložili
da im nudimo pomoć i ukoliko se
žeče organizirati i neka povedu one
najpotrebitije i ugrožene. Jedini naš
uvijek je bio da to budu žene, stariji
i nemoćni i djeca. To je zato jer ni-
smo željeli da nas itko prozove kako
nešto radimo iz političkih razloga.
Vodili smo se jednom niti: prisjećali
smo se kako je bilo našim majkama
i ženama kada su iz cijele ratom
zahvaćene BiH išle u neizvjesno
izbjeglištvo. Mi smo željeli da ove
žene i majke dodu u mjesto kao što
je Međugorje koje im može ponuditi
duhovni mir. Žene koje su ovdje
došle su u projektu između 30-40
godina i sa sobom vode 1 do 4 djece,
te u sebi nose osjećaje koji su dale-
ko od spokoja: naime, iza sebe su u
ratnom vihoru ostavili svoje muže-
ve, sinove, braću, rođake... Tako da
je većina ukrajinskih hodočasnika
od mene dobijala svoja garantna
pisma iako se nikad uživo nismo



Foto: Arhiv ICMM



Osim psihološke pomoći koja im je potrebna, mislim da im je još potrebnija duhovna pomoć svećenika. Zato sam od našeg župnika fra Marinka zatražio da se preko naše Provincije ili Biskupije zatraži od Ukrajinske biskupske konferencije, bilo grkokatoličke ili rimokatoličke, da se ovdje u Međugorju trajno postavi jedan dušobrižnik koji će imati status isповједника u Međugorju kakvog imaju ovdje i druga jezična područja.

■ Kakva je trenutno onda njihova situacija ovdje?

Mogli bi reći da je njihovo najvažnije neriješeno pitanje pravni status izbjeglica u BiH. Naime, stranci koji dođu u BiH mogu biti ovdje neprijavljeni 30 dana na temelju tzv. turističke vize. I nakon toga moraju izići iz BiH. Tako bi morali i oni. Sada Ministarstvo civilnih poslova i komunikacije i granična policija pokušavaju

iznači rješenje da se iz tog pravila izuzme Ukrajina i da ne moraju ostati samo 30 dana nego onoliko koliko to uvjeti na terenu dopuštaju. Prihvatanje statusa izbjeglice znači isto tako da bi oni trebali biti poslati u prihvatne centre kojih je u BiH samo 2 sa otprilike 300 ležaja i koji su puno manje uvjetni nego naši smještajni kapaciteti ovdje u Međugorju. Zbog svega toga mi trenutno ne očekujemo da će BiH biti za Ukrajince trajna destinacija, nego da će biti tranzitna točka na kojoj će oni moći ostati ne više od mjesec dana za vrijeme kojeg će si tražiti stalniji smještaj u zemljama EU u kojima je status izbjeglica riješen.

Mi bi se ovdje u Međugorju trebali spremiti za ovaj tranzit koji u sebi krije mnoge organizacijske poteškoće. U ovoj grupi npr. imaju i neke žene koje su trudne. Za njih će se trebati dakle osigurati ginekološka pomoć. Sad to sve treba organizirati sa Domom zdravlja u Čitluku i iznači kako pokriti te troškove. Crveni križ je došao na teren i sve je popisao. Bogu hvala pa smo se mi već prije spremili u zalihama hrane i raznih potrepština. Tu moram istaći pomoć koju su nam pružile „Mame Brotinja“. One su se preko svoje facebook stra-

nice organizirale i prikupile pomoć te je dostavile u pansione i obitelji koji su primili izbjeglice za narednih 20 dana. Ne želimo sada gomilati namirnice, ali uvijek su potrebni lijekovi, hrana, higijenske potrepštine...

Jedan veliki problem je i što mi ne znamo što se događa u njihovim glavama... Te osobe su zatvorene i preplašene. Osim psihološke pomoći koja im je potrebna, mislim da im je još potrebnija duhovna pomoć svećenika. Zato sam od našeg župnika fra Marinka zatražio da se preko naše Provincije ili Biskupije zatraži od Ukrajinske biskupske konferencije, bilo grkokatoličke ili rimokatoličke, da se ovdje u Međugorju trajno postavi jedan dušobrižnik koji će imati status isповједnika u Međugorju kakvog imaju ovdje i druga jezična područja.

Treba se puno toga u hodu rješavati, ali svjedočim tome kako su svi spremni pomagati. Sve je trenutno u nekoj fazi formiranja, popisivanja potreba... i sigurno je da će im još puno toga trebati. Najbolje je da se to radi preko Crvenog križa ili direktno sa obiteljima ili vlasnicima pansiona gdje su ti ljudi smješteni da oni kažu što im točno treba. Do sada smo na-

išli na veliku otvorenost srca i nadam se da ljudima neće dosaditi pomagati drugima.

■ Što nadahnjuje ljudе koji pomažu?

Ljudi su nadahnuti istinskim Duhom Svetim i zbilja svi koji su uključeni u pomaganje nemaju nikakve niske pobude niti razmišljaju o nekoj zaradi. Svatko tko tako razmišlja, nije dobrodošao. Ovo je definitivno nešto što nas vraća na temelje naše vjere, a to je da je pomoć bližnjem u nevolji najvažnija stvar.

■ Za sve ovo mediji su pokazali veliki interes jer im je naravno u cilju donijeti svijetu nešto senzacionalno.

Mediji su za sada o svemu izvještavali vrlo korektno. Tek su poneki su bili prilično ofenzivni u nastojanju da dođu do izjava. To naravno osuđujem jer nitko od nas nema pravo silom ulagati u tragedije i patnje koje oni trenutno žive. Posebno kad tek stignu ovdje. Oni koji su došli prije par dana i koji su se već malo udomaćili mogu se vidjeti kako šalju poruke podrške i mira svojoj domovini i svijetu.

Mi ovdje u Međugorju došli smo do stava da ne želimo govoriti tko je gdje smješten. Vjerujemo kako Onaj odozgo sve vidi i da nam je to plaća. Tako bih i svim medijima poručio: ako netko od nas župljana ne želi stati pred kamere i reći da je primio toliko i toliko izbjeglica, to je njegovo privatno pravo. I molim sve njih da to poštuju.

To što je netko od nas isturen, poput mene koji moram sa svima njima komunicirati, to je moja svjesna žrtva jer moram predstavljati Udrugu UHTIS i istovremeno predstavljati i župu Međugorje. Moja poruka u ovoj situaciji je poziv svim ljudima bilo gdje da se nalaze na svijetu da nastave pomagati ljudima oko sebe koji su u potrebi, jer prijatelj je onaj koji ostane s tobom u nevolji!

Razgovarala: Paula Tomić

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“



Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvremenici Informativnog centra MIR Međugorje.

KOLIKA JE CIJENA MIRA?

„Mir, mir, mir...“ – odjekuje posljednjih tjedana diljem svijeta, otkako je Rusija započela s agresijom na suverenu Ukrajinu i time prekinula desetljeća mira, suradnje i stabilnosti u Europi. Želja za mirem odjekuje kako među vjernicima, tako i nevjernicima, kako među običnim pukom, tako i među političkim elitama, jer je čovječanstvo uplašeno za vlastitu sudbinu i sudbinu svijeta. Više se ne zvecka oružjem, ono je u punom pogonu. Razaraju se sela i gradovi, ubijaju vojnici, ali i civilni.

Djeca ostaju bez očeva, majke bez sinova, a supruge bez muževa. Rake se kopaju, kako na ukrajinskoj, tako i na ruskoj strani. Mržnja se širi kontinentom, a Europa strahuje od eskalacije ruske agresije. Prijetnja nuklearnim bombama, čija razorna moć danas nadilazi i nekoliko desetaka puta one dvije koje su uništile japanske Hirošimu i Nagasaki 1945. godine, traumatično usporava cijeli svijet i tamom obavija naše misli i djelovanja. Zlo se ponovno nadvilo nad svijet i opasno prijeti svjetskom miru.



MIR, MIR, MIR – I SAMO MIR! MIR MORA ZAVLADATI IZMEĐU ČOVJEKA I BOGA, A I IZMEĐU LJUDI! – kroz plač nam je poručila Gospa još trećeg dana međugorskih ukazanja, 26. lipnja 1981. Bila je to jedna od njezinih prvih poruka. Prema svjedočanstvu vidjelaca dok je to govorila, iza nje je stajao križ, nagovješćujući kako mir dolazi od Boga i kako nam jedino Bog može dati i ostaviti svoj mir, a ne svijet kojeg je općinilo i zatrovalo zlo. Uostalom, u Međugorju se Gospa predstavila kao Kraljica Mira, kako bi potaknula suvremenim svijet da se vrati svome Izvoru, te da shvati kako je mir najveće i najpotrebitije dobro. U to vrijeme bipolarnog svijeta i prividnog mira nismo mogli ni nagovijestiti dugoročnu važnost i snagu tih riječi...

A čini se da važnost tog beskompromisnog poziva na mir s Bogom i ljudima, ili bolje rečeno upozorenja, nismo sasvim razumjeli ni deset godina kasnije kad smo svjedočili i na vlastitoj koži osjetili rat na prostoru bivše Jugoslavije, odnosno velikosrpsku agresiju na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, a potom i građanski rat na našim bosansko-hercegovačkim prostorima. Krunica u ruci i molitva na koljenima spasili su nas od većeg zla i darovali nam toliko žuđenu slobodu i vlastitu državu. Nažalost brzo smo zaboravili taj neprocjenjiv dar, pa je snaga molitve utihnula u mnogim našim domovima.

A od tada do danas diljem svijeta nizali su se ratovi, tako da gotovo ni jednu godinu (izuzemimo li vrijeme globalne pandemije Covid-19) nismo svjedočili potpunom miru. Ruanda, Čečenija, Kosovo, Afganistan, Irak, Pakistan, Libanon, Čad, Gaza, Libija, Sirija... – samo su neka od svjetskih ratnih žarišta. No, kako je opasnost bila prostorno udaljenja od nas, tako smo zaboravljali na važnost mira i cijenu koju je potrebno platiti. Uljuljkani u vlastita zadovoljstva i benefite koje nam život pruža, pomalo smo zaboravljali prave vrijednosti. Tek druge nedače poput pandemije i potresa redovito su nas vraćale Bogu kad bismo shvatili koliko smo krhkii. Kako netko u šali reče – kad zrakoplov počne padati i ateisti postaju vjernici. Tek u nevoljama kad shvatimo kako gubimo tlo pod nogama i kako čovjek baš ništa ne kontrolira, pouzdajemo se u Boga i tražimo njegovu pomoć.

Tako se i ovih dana vjernici u Ukrajini vraćaju molitvi kao jedinom istinskom oružju, koje može zaustaviti daleko nadmoćniju armiju i njezinu municiju. Okupljaju se molitvene zajednice i diljem svijeta kako bi svojim molitvama zaustavile zlo i poštedjele Ukrajinu od dalnjih stradanja i razaranja te kako bi obratile ruskog vođu Putina na njegovom destruktivnom putu... Jedino Isus i Kraljica Mira mogu okončati ovu kruz, kao i sve do sada! Zato je papa Franjo na redovitoj općoj audijenciji u srijedu, 23. veljače 2022. zazvao Kraljicu Mira da sačuva svijet od bezumlja rata, pozvaviš vjernike da se na Čistu srijedu uključe u Dan molitve i posta za mir u Ukrajini. Nekako u isto vrijeme u Međugorju u pohode Kraljici Mira došlo je gotovo pedesetak ukrajinskih hodočasnika – grkokatoličkih svećenika iz Mukachevske grkokatoličke eparhije u zapadnoj Ukrajini. Ujedinjeni u molitvama s ostatkom svijeta, upravo iz svetišta Kraljice Mira uputili su svoj vapaj Majci Mariji i Bogu.



BOŽO SKOKO

Koliko god nam se vremena u kojima živimo činila izazovnima, jedini lijek i spasenje nam mogu doći jedino od Isusa. Ako se Bog utjelovio, sišao na zemlju i postao čovjekom, jer mu je stalo do svakoga od nas, čemu bojasan od zla koje nas okružuje? Ako bez Božjeg znanja i dopuštenja ne pada nam ni dlaka s glave, čemu strah od prijetnji kojima svakodnevno svjedočimo? Može li tko od vas sebi brigama produžiti život barem i za jedan dan? (Mt 6,27)

Postoje vremena kad se događaju stvari koje često ne razumijemo. Ali, bez obzira na sve, znamo da smo djeca Božja i da nas On neizmjerno voli. Znamo da za sve nas ima jasan i siguran plan koji nas vodi prema spasenju. A ako smo njegovi svjedoci i ako smo istinski kršćani, onda smo ljudi nade, koji se ne boje, ne okljevaju i ne predaju... Uostalom nije li nam poručio: „Ta ja ču vam dati usta i mudrost kojoj se ne će moći suprotstaviti niti oduprijeti nijedan vaš protivnik.“ (Lk 21,15).

Koliko god apokaliptično djelovale prijetnje koje nam dolaze iz Moskve ili drugih središta moći, među kršćanima ne bi smjelo biti mjesta tjeskobi i malodušju. Treba nam samo više molitve i predanja Božjoj volji. Muke, trpljenja i odricanja onima koji ostanu vjerni ionako su najavljeni još u Svetom pismu. Nema razloga tražiti priručnike za preživljavanje ili pokušavati dešifrirati pravu opasnost kako bismo se sakrili od nje. Jer „Tko god bude nastojao svoj život sačuvati, izgubit će ga; a tko ga izgubi, živa će ga sačuvati“ (Lk, 17,32-33) ozbiljno nam je poručio Isus najavljujući svoj drugi dolazak. A imajući u vidu stvarnost u kojoj živimo, prisjetimo se riječi pape Benedikta XVI., koje je izgovorio u svibnju 2005., komentirajući riječi „Otkrivenja“: „Povijest nikako nije isključivo u rukama mračnih sila, slučajnosti ili pak ljudskih izbora. Ponad razbjegnjelih zlih sila, za koje se čini kako su se otele svakom nadzoru, nesmiljenoj provali Sotone i pojavi tolikih nevolja i zala, uzdiže se Gospodin, vrhovni sudac svih povijesnih događaja. On mudro upravlja povijest ka zori novog neba i nove zemlje, opjevanju u zadnjem dijelu knjige, u slici novoga Jeruzalema.“

Iako je zlo „pušteno s lanca“ u svijetu i iako se u ovom trenutku gospodarima naše sudbine čine ljudi koji se očito ne boje ni Boga ni ljudi – kako voli reći naš narod – nemojmo im pridavati nadljudske sposobnosti. I veće, i moćnije, i zločestije od njih povijest je pokopala i prašinom prekrila njihovo ime. Nadživjeli su ih mirotvorci, koje papa Franjo u svojoj katehezi izrečenoj 15. travnja 2020. naziva „djecom Božjom“ jer su syladali vještina mirotvorstva i provode mir u djelo. „Oni znaju da nema pomirenja bez dara vlastitoga života i da mir treba tražiti uvijek i na sve načine. (...) To nije autonomno djelo koje je plod vlastitih sposobnosti, nego je to očitovanje milosti primljene od Krista, koji je naš mir i koji nas je učinio Božjom djecom“ – zaključuje Papa te dodaje kako su istinski *shalom* i istinski unutarnji sklad plod Kristova mira, koji dolazi od njegova Križa i rađa novo čovjekoljublje uosobljeno u beskonačnom mnoštvu svetaca i svetica, domišljatih, kreativnih, koji su osmišljavali uvijek nove načine za iskazati ljubav. Blaženi oni koji idu tim putem u ovom pogubljenom svijetu.



13. HODOČAŠĆE OBITELJI KRALJICI MIRA U MEĐUGORJE



**ROBERT RUKAVINA, PRED-
SJEDNIK KRŠĆANSKE UDRUZE
„KUP-KARMEL“ IZ ZAGREBA
KOJA ORGANIZIRA HODOČA-
ŠĆE OBITELJI,** na njihovoj stranici podijelio je najavu za ovogodišnje, 13. hodočašće obitelji Kraljici Mira u Međugorje koje je planirano od 16. do 19. lipnja 2022.

Ove godine hodočašće će započeti dan ranije, odnosno u četvrtak, a ne u petak kako je inače običavano, zbog toga što je četvrtak uslijed svetkovine TIJELOVA službeno neradni dan. Tako će hodočasnici imati priliku sudjelovati na večernjem molitvenom programu i tijelovskoj procesiji ovdje u Međugorju.

Zbog poskupljenja prijevoza i jednog dodatnog dana i cijena hodočašća se podignula, pa tako uz donacije koje udruga prikuplja, iznosi 290,00 KM po osobi. U cijenu je uključen prijevoz autobusom, tri

noćenja, ručak i doručak. Broj mjesta je ograničen, pa organizator moli da se svi zainteresirani jave što prije.

Podsjetimo kako je Robert prvo Hodočašće obitelji organizirao 2010. godine sa nakanom da nešto učini za obitelji – moliti za mir u obiteljima, za mir između supružnika te roditelja i djece, za očuvanje braka itd. Tog prvog puta imao je jedan autobus hodočasnika i zbog nje ga je bio osobito ponosan jer je hodočašće uspio organizirati na način da je tražio donacije pa je cijena hodočašća za sve sudionike bila minimalna – što je vrlo važno za obitelji koje imaju puno članova (djece) jer su za njih najčešće neki odlašci „svi skupa negdje“ vrlo skupi. Uspio je i stoga jer su mu smanjivanjem cijena izašli ususret i prijevoznici autobusa i vlasnici pansiona u Međugorju. Nije tada niti znao kako će ovo hodočašće izazvati veliko oduševljenje hodočasnika, pa su se već sljedeće godine napunila dva autobrašta, a zatim su hodočašća bivala sve brojnija i brojnija.

Program hodočašća je prilagođen roditeljima i djeci i to je ono na čemu voditelji autobusa vode računa od samog početka. Autobusi kreću iz Zagreba i okolice Zagreba i voditelji u autobusima ih pripremaju za sve ono što se u Međugorju duhovno može naći i primiti. O iskustvima sa hodočašća Robert je posvjedočio: „Na ovim hodoča-

šćima svjedočim brojnim obnovama i obraćanjima koja se događaju u obiteljima koje sudjeluju. Nekima je Hodočašće obitelji u Međugorju bilo zadnja opcija prije razvoda, a nakon njega su se pomirili i ostali zajedno, drugi su se nakon Hodočašća odlučili za dijete više, također između obitelji su se rodila nova poznanstva i ljudi su se povezali. Puno ljudi mi svjedoči da su nakon Hodočašća obitelji započeli obiteljsku svakodnevnu molitvu!“

Ukoliko netko želi donacijom omogućiti veći broj sudionika to može učiniti donacijom na:

KUP-KARMEL
KORDUNSKA 3,
10 000 ZAGREB
HR 6424840081103871710
Opis plaćanja:
DONACIJA ZA HODOČAŠĆE OBITELJI
Kršćanska Udruga Kup-Karmel
Robert Rukavina



MARIJANSKI ZAVJET ZA DOMOVINU

Domovinska duhovna obnova u Međugorju

Bratovština „Marijanski zavjet za Domovinu“ organizira DOMOVINSKU DUHOVNU OBNOVU U MEĐUGORJU od 7. do 10. travnja 2022. Program započinje u četvrtak, u poslijepodnevnim satima, a završava na Cvjetnu nedjelju sudjelovanjem u procesiji i zajedničkom svetom misom s narodom. Voditelji duhovne obnove su fra Ante Vučković, p. Ike Mandurić i don Damir Stojić. Sastojat će se od nagovora, svetih misa, pohoda svetim mjestima te prigoda za osobne razgovore sa svećenikom i isповijed. Tema ovogodišnje planirane duhovne obnove je: „I ti ćeš graditi na starim razvalinama, dići ćeš temelje budućih koljena!“ (Iz 58,12) Obnovom u ovom svetom mjestu tražimo da Bog iscijeli stare razvaline o kojima Prorok Izajai govor – sva lutanja i nevjernost našega naroda, ona povijesna i ova danas – kako bi na buduća koljena prenijeli polog vjere, ljubavi i nade.

Krenimo zajedno Gospu Međugorskoj tražiti ispunjenje čežnji srca i po njezinu zagovoru moliti s blaženim Alojzijem Stepincom:

**Zdravo, Presveta Djevice i Majko Božja Marijo,
močna zaštitnice naše domovine Hrvatske!**

Premda nevrijedni da Ti služimo,
ipak, uzdajući se u ljubav i divnu blagost Tvoju,
izabiremo Te danas pred cijelim dvorom nebeskim
za Gospodaricu, Odvjetnicu i Majku svoju i cijelog našeg naroda
te čvrsto odlučujemo da ćemo Ti drage volje i vjerno služiti.
Molimo Te usrdno, da nam svima uz prijestolje božanskoga Sina
isprišiš milost i milosrđe, spasenje i blagoslov,
pomoći i zaštititi u svim pogibeljima i nevoljama.
Ti si Kraljica i Majka Milosrđa, Pomoćnica kršćana i Tješiteljica žalosnih.
Zato Ti iskazujemo svoje djetinje pouzdanje
kako Ti je naš narod vazda kroz vjekove iskazivao.
Tvojoj majčinskoj zaštiti prepričujemo
svoje duhovne i svjetovne poglavare,
cijelu našu domovinu i cijeli naš narod u ovim teškim vremenima kušnja.
Izmoli nam svima vjernost u katoličkoj vjeri, da u krilu svete Crkve
provodimo dane u miru i bez straha, u blagostanju i poštenju
i tako zavrijedimo doći jednom do vječnog života
da slavimo onđe Trojedino Boga uvijek.
Amen.

(bl. Alojzije Stepinac)

Cilj obnove je pripraviti naš narod za budućnost na novim, Božjim temeljima. Prijavnica za Domovinsku duhovnu obnovu može se naći na mrežnim stranicama: www.marijanskizavjet.hr Za sve dodatne informacije obratite nam se na info@marijanskizavjet.hr ili telefonom 0957413334 U nastavku donosimo PROGRAM duhovne obnove:

Program

Četvrtak, 7. 4. 2022.
12.00 - 17.00 Prijava dolaska i smještaj sudionika
17.00 - 17.40 Rana večera
18.00 - 19.00 Sv. misa
19.00 - 20.00 Euharistijsko klanjanje
20.15 Početak i predstavljanje programa
Prvi nagovor (don Damir Stojić)

Petak, 8. 4. 2022.
07.30 - 08.00 Doručak
08.30 - 10.00 Drugi nagovor (don Damir Stojić)
10.00 - 10.30 Pauza
10.30 - 12.00 Treći nagovor (fra Ante Vučković)
12.30 - 13.30 Ručak
13.30 Polazak prema Križevcu (autobusima po izboru)
14.00 - 17.00 Križni put na Križevcu
16.00 - 17.00 Križni put u dvoru ni (za one koji ne idu na Križevac)
17.00 - 20.00 Isповijed
17.00 - 18.00 Molitva krunice (po izboru)
18.00 - 19.00 Sv. misa
19.00 - 20.00 Čašćenje Križa (po izboru)

Večera u vlastitom aranžmanu.

Subota, 9. 4. 2022.
07.30 - 08.00 Doručak
08.30 - 10.00 Četvrti nagovor (fra Ante Vučković)
10.00 - 10.30 Pauza
10.30 - 12.00 Peti nagovor (p. Ike Mandurić)
12.30 - 13.30 Ručak
15.00 - 16.30 Šesti nagovor (p. Ike Mandurić)
17.00 - 20.00 Isповijed
17.00 - 18.00 Molitva krunice (po izboru)
18.00 - 19.00 Sv. misa
19.00 - 20.00 Euharistijsko klanjanje

Večera u vlastitom aranžmanu

Nedjelja, 10. 4. 2022.
07.30 - 8.00 Doručak
08.15 - 10.15 Uspon u molitvi na Podbrdo
10.45 - 11.00 Blagoslov grančica i procesija
11.00 - 12.00 Sv. misa
12.30 Ručak i povratak

Stoljeće od stoljetnog iskoraka Edith Stein

U prošlom izdanju našega glasila govorili smo o mističnim iskustvima dvojice velikana, Tome Akvinskoga te Blaisea Pascala zatim o obraćenju francuskoga akademika Andre Frossarda. Iskustva su to neizreciva, apofatična, onkraj riječi i govora. Kako izreći neizrecivo, kako prikazati našim bojama nebeske? Nema ih u ovoj stvorenoj stvarnosti. Tako ni neizrecive zbiljnosti s kojima su se pojedinci, ozbiljni i razložni, suočili te o njima svojim riječima svjedočili ili pak zanijemili. I danas se nerijetko čuje, čak i u crkvenim krugovima, sa samog vrha, kako čovjek nije sposoban iskusiti Boga, doživjeti Transcendentno. S područja filozofije, teologije te psihologije mnogi govorile kako je to neznanstveno područje. Ipak vjerodostojna svjedočanstva mnogih muževa i žena i našega doba opovrgavaju takva mišljenja.

FRA TOMISLAV
PERVAN

Stalno se promiče mantra, odnosno predrasuda kako su vjera i razum nespojivi, poput vatre i vode, pa prema tome poimanju čovjek koji racionalno misli ne može vjerovati. Danas imamo također veoma bojovne bezbožnike koji predbacuju

vjernicima zaslijepljenošću, netolerantnost ili fundamentalizam. Vele kako pred crkvenim vratima treba ostaviti i zaboraviti na razum. A zapravo su oni u svojim zasadama netolerantni i fundamentalisti. Njihovu poimanju totalna je oprjeka život i sudbina filozofkinje Edith Stein, židovskoga

podrijetla, koju je filozofija dovela u krilo kršćanske vjere. Prije stotinu godina, na Novu godinu 1922., krštena je i stupila u Katoličku Crkvu Dr. Edith Stein. Svetkovina Svetе Bogorodice bijaše tada blagdan Gospodnjega obrezanja, izrazita poveznica sa židovstvom.

Drugi sakrament kršćanske inicijacije, potvrdu, primila je na blagdan Marijina očišćenja (*Purificatio*), 2. veljače, u Speyeru, danas je to blagdan Gospodnjega prikazanja. Oba su blagdana do liturgijske reforme bila tjesna poveznica sa židovstvom. Ona je svjesno izabrala te nadnevke za svoju kršćansku inicijaciju budući da dolazi iz židovstva.

Životni put velike žene prošloga stoljeća primjer je kako su vrhunski mislioci i u naše doba kadri iskusiti Onoga koji nam čini srce nemirnim kako bi se u Njemu smirilo i otpočinulo. Njezine životne etape zorno govore o duhovnom i duševnom rastu, sazrijevanju te stasavanju toga suvremenog bogotražitelja. Židovka, ateistkinja, studentica, u ratu u službi Crvenog križa, filozofkinja, obraćenica, učiteljica, profesorica, znanstvenica, predavačica, spisateljica i prevoditeljica, na kraju karmeličanka i mučenica u plinskim komorama Auschwitza. Životni je to put osobe koja nije bježala od izazova suvremenoga svijeta, kročila je kroz život otvorenih očiju, tražila smisao za sebe i druge kako bi društvo bilo ljudske i budućnost smislenija.

ŽIVOTNI PUT FILOZOFKINJE

Edith Stein rodila se u židovskoj obitelji, na najveći židovski blagdan *Jom Kippur* – Dan pomirenja, 12. 10. 1891. u Breslau - Wrocław. Majka bijaše krajnje pravovjerna Židovka, Edith je rano ostala bez oca, završila gimnaziju izvrsnim uspjehom. Upisala studij psihologije i germanistike u rodnom gradu, ali to bijaše psihologija bez duha i duše. Seli u Göttingen gdje je upisala studij filozofije kod E. Husserla, tada vjerojatno najpoznatijeg filozofa. Da bi kod njega mogla promovirati u filozofiji, Husserl joj nalaže da položi državni ispit što je učinila s izvrsnim uspjehom u ratnoj, 1915. Potom služi neko vrijeme kao bolničarka u Crvenom križu da bi se ujesen te godine posvetila pisanju doktorskoga rada.

Štajliva, u sebe povučena, uvijek zamišljena, posvetila se akademskom životu. U školi svoga učitelja naučila je promatrati stvari i fenomene bez predrasuda, a poznanstvo s filozofom Maxom Schelerom, koji je u to doba bio blizak Katoličkoj Crkvi, spoznaje da je i vjera fenomen svoje vrste, jer je osobno slovila kao ateistkinja.

prepun predrasuda. Doktorski rad bio je gotov o Božiću 1916. Nije promovirala u Göttingenu s razloga što je njezin mentor preuzeo profesorsku katedru u Freiburgu. S njim se seli u Freiburg. Polaze stroge ispite, *rigoze*, najizvrsnijom ocjenom. Profesor joj nudi suradnju jer zbog rata nije imao svojih asistenata. Usred Prvog svjetskog rata doktorira „summa cum laude“, prva žena s doktoratom iz filozofije na njemačkom području. Družila se s filozofima Maxom Schelerom, Adolfom Reinachom koji je poginuo na fronti 1917. Do njezina krštenja nije bilo filozofa koji ne bijaše oduševljen talentom te mlade Židovke, koja je u međuvremenu odbacila svoju vjeru te se očitovala kao ateistkinja. Njezin trijezni, jasni, objektivni duh, njezin prodorni pogled, njezina apsolutna stručnost i objektivnost doslovce su je predodredili za filozofsku granu fenomenologije.

PRIJELOMNO VRIJEME - NAKON RATA

Kad bismo je pitali, koji je njezin temeljni duhovni stav za tako bogat životni program sve do mučeničke smrti, zacijelo bi odgovorila da je to neumoljivo traganje za istinu.

Štajliva, u sebe povučena, uvijek zamišljena, posvetila se akademskom životu. U školi svoga učitelja naučila je promatrati stvari i fenomene bez predrasuda, a poznanstvo s filozofom Maxom Schelerom, koji je u to doba bio blizak Katoličkoj Crkvi, spoznaje da je i vjera fenomen svoje vrste, jer je osobno slovila kao ateistkinja.

nom, za smisom života. Kao studentica bila je nevjernik, ali je osjećala kako joj bitno nedostaje. Bila je prijazna, učitiva, spremna pomoći, darežljiva. Iznutra usamljena, gladovala je za životnim smislim. Očekivala je od Husserlove metode odgovor na svoja pitanja. Bila mu je najizvrsnija učenica, ali ni njegova filozofija nije joj dala konačni odgovor u traganju za istinom. I filozofija je samo fragment, isječak istine, ne puna istina.

U studenom 1918. napušta Freiburg da bi se posvetila analizi i proučavanju ljudske osobe, tematika koja ju nije narušala do kraja njezina života. Njezino duhovno odraštanje te obraćenje odvija se u vrijeme Prvoga svjetskog rata, goleme duhovnih potresa koji su uzdrmali svijet, rata u kome je nestajao jedan svijet, a rado se novi, bez jasnih ideja i vizija. Vrijeme je to kad katolicizam bijaše privlačan te su mnogi otvoreni duhovi između 1910. – 1930. nesvesno težili prihvati katolički nauk. Vrijeme loma u europskoj povijesti s prošlim stoljećem i romanikom, a nakon rata uslijedile su katastrofalne posljedice. U ratu izgubljena i slomljena generacija tražila je novi poredak na ruševinama Europe. Politički je na pozornici još neuvježbana demokracija, krajem rata objavljuje O.

Spengler svoju dvosvećanu *Propast Zapada*.

Edith Stein dio je toga duhovnoga kretanja i raspoloženja. U svojoj zapisima opisuje svoje depresivno stanje napose nakon smrti na bojničini kolege A. Reinacha u studenom 1917. te drugih bliskih prijatelja koji su pali na frontama. Kao preživjela osjeća se osobom koja je slučajno izbjegla smrt.

SUSRET S KRISTOM U OTAJSTVU KRIŽA

Udovica poginulog kolege A. Reinacha pozvala ju je u svoj dom u Göttingenu da pomogne srediti pismenu ostavštinu supruga Adolfa. Osobno se plašila toga susreta s osobom koja je izgubila predivnu muža. Iznutra potresena, smušena. Što reći ožalošćenoj udovici? Kako je utješiti? Osobno ne vjeruje u vječni život. Na njezino iznenadjenje udovica nije nimalo slomljena ni potištena. Susret je bio dirljiv, za Edith šokantan. Namjesto slomljene osobe imala je pred sobom osobu punu vjere i nade, predanu u Božju volju, s pogledom na križ. Namjesto da tješi slomljenu udovicu, ona je tješila Edith. Žena bijaše ispunjena nadom i tu su se u Edith urušili racionalni dokazi i predrasude – po prvi put je zasjala u njoj zraka vjere u tajni križa. Bilo joj je jasno kako čovjeka ne mijenja znanstvena spoznaja nego zahvaćenost istinom i svjedočanstvo života.

To iskustvo Božje blizine duboko se utisnulo u njezinu dušu tako da je kratko prije smrti mogla reći: „Bijaše to moj prvi susret s križem i božanskom snagom koju križ daje onima što ga nose. Prvi put vidjela sam na dohvat ruke Crkvu rođenu iz otkupiteljske patnje u njezinoj pobradi nad žalcem smrti. Bijaše to trenutak kad se moja nevjera urušila, kad je Krist zasjao. Krist u tajni Križa.“

U njoj počinje duhovni boj. Bog je sam dirnuo nutrinu te nevjernice. Od 1917.- 1921. u njoj su trajne sumnje, depresivna stanja, stalno traženje. Počinje čitati Novi zavjet, u dvoumici je postati katolikinja ili protestantkinja. I njezin je profesor Husserl prešao sa židovstva na protestantizam, jednako i Max Scheler koji je bio blizak katolici. Dospjela je u stanovitu životnu kruz, a na nju joj odgovor nije mogla pružiti filozofija. Fenomeno-

loški se pitala, što je smisao života? I ima li život uopće smisla? Susret s filozofima-vjernicima uzdrmao je njezin ateizam te se počela približavati kršćanstvu. Čitala je Novi zavjet te se dvoumila kojoj bi konfesiji pristupila, protestantizmu kao neki prijatelji ili katolicizmu.

Ali njezina je volja paralizirana. U takvu stanju događa se nešto neobično.

Gospodin ju je, čini se, sam vodio prema istini. Naime, u svibnju 1921. zaputila se kod prijatelja, bračnog para Conrada i Hedwig Conrad-Martius u Bad Bergzaubern. Prijateljica je uvela gošću u svoju bogatu knjižnicu da si izabere lektiru za čitanje. Edith Stein nasumce uzima knjigu „Život svete Terezije Avilske“ iz pera svetice. Počela je s čitanjem uvečer i je nije ispuštaла из ruku do rane zore. Završila je čitanje u osvijetljena i na kraju rekla: „To je istina“. Novi dan sviče, njoj je u srcu zasjalo Božje Sunce – Isus Krist. Odlučila se

ličkoj Crkvi te je odredila nadnevak, 1. siječnja 1922.

DOB OSOBNOGA „DAMASKA“

Neki časni stariji svećenik slavio je u Bergzabernu svetu žrtvu s nutarnjim predanjem i dostojanstvom. Nakon svete Mise slijedila ga je u župni dvor te ga zamolila za sveto krštenje. Promatrao ju je začuđeno te je rekao kako pristupu u svetu Crkvu treba prethoditi temeljita priprava. Pitao je, koliko je dugo imala poduku. Ona mu je kratko odgovorila: „Pa velečasni, pitajte me!“

Na svako mu je pitanje odgovarala tako da se svećenik i sam čudio. Dekan je priznao kako je za razgovora od *examinatora*, ispitivača, na kraju postao *examinandus*, ispitnik. Edith je na krštenju uzela ime Edith Theresia Hedwig. Prijateljica joj je kuma na krštenju. Deset godina nakon toga stupit će u karmelski red te imenu dodati *Benedicta a Cruce, Križem Blagoslovljena*. Nakon krštenja

Šutljiva, u sebe povučena, uvijek zamišljena, posvetila se akademskom životu. U školi svoga učitelja naučila je promatrati stvari i fenomene bez predrasuda, a poznanstvo s filozofom Maxom Schelerom, koji je u to doba bio blizak Katoličkoj Crkvi, spoznaje da je i vjera fenomen svoje vrste, jer je osobno slovila kao ateistkinja.

za katoličku vjeroispovijed s razloga što je za nju katolicizam, za razliku od protestantizma, vjera koja zahvaća i čovjekova osjetila, katolicizam je radosniji. Latinski jezik u misi, gregorijanski koral, sjaj bogoslužja. U katolicizmu je nebo otvoreno, dok je u protestantizmu zatvoreno.

Istoga dana, nakon čitanja Terezije Avilske, kupuje Katedikizam te svakodnevni njemački Schottov misal. Proučava katolički nauk temeljito, prvi je put na svetoj Misi. Vremenom je shvatila svaku pa i najmanju ceremoniju, svaki obred. Ništa joj više ne bijaše strano. Sa svojim prijateljima sljedećih dana i tijedana intenzivno razgovara o vjeri, o kršćanskim zajednicama i Crkvama. Odlučila se krstiti u Katol-

ci, nego da je katolkinja. Pred majkom je kleknula i priopćila joj za nju potresnu vijest. Bolan bijaše susret, ostale su povezane, ali su se zauvijek razišle, svaka je kročila svojim putem.

Edith Stein je primjer kako i dubokoumni filozof može pristati na čin vjere a da ne izda svoje intelektualno poštenje kao misilac. Primjeri su za jedan Augustin, Bonaventura, Toma Akvinski, Blaise Pascal, Søren Kierkegaard, Gabriel Marcel, Jacques Maritain, da nabrojimo samo neke. Bog je u konačnici „Smisao smisla“, kako se izrazio jedan suvremeni filozof. Naime, znanje je moguće samo u poveznici s vjerom, a vjera gubi svoj smisao ako nema poveznice sa znanjem. I vjera treba svoj razumski temelj, kako stalno ističe papa u miru Benedikt te kako nam savjetuje i Prva Petrova (3,15), ponuditi svakomu razlog nade koja je u nama.

ČOVJEK - BIĆE „OSUĐENO“ NA ŽIVOT

Slijedilo je nakon krštenja i ulaska u Crkvu dvadeset godina plodna rada. Deset godina kao predavačica i profesorica, deset godina u strogom karmelu, najprije u Kölnu a potom u Nizozemskoj, kamo se sklonila od nacista. Dvadesete godine bijahu vrijeme kad su na duhovnom obzoru bljesnuli K. Barth, R. Guardini, Heidegger sa svojim „Bitak i vrijeme“, Husserl sa svojim „Kartezijskim meditacijama“. Mnogi su se istaknuti duhovi nakon rata obratili na katolicizam, npr. D. Von Hildebrand, G. K. Chesterton, nobelovka S. Undset, protestantkinja Gertrud von le Fort, koja je spjevala „psalme, himne i pohvale Crkvi“, profesor patristike E. Peterson, Th. Haecker, prevoditelj djela obraćenika H. Newmana. Desetljeće je to snažnih stvaralačkih umjetničkih, literarnih, teoloških i filozofskih zamašnjaka.

E. Stein ulazi u prijepor s Heideggerovim „bitkom na smrt“. Ne, čovjek nije biće osuđeno na smrt, nego na život. Ovaj bitak nije samo vremenski ograničen, čovjek teži za snažnjom obdarenošću bitkom, kako bi mogao crpiti ono što mu trenutak istodobno i pruža i uzima. Htio bi puninu, ne isputiti je iz ruku, htio bi radost bez kraja i granica, i na kraju je posjedovati. Radost bez kraja, sreću bez sjene, ljubav bez granica, puninu života bez mlohatosti, istodobno savršeni mir i opuštenost od svih napetosti. Htio bi vječno blaženstvo. To je bitak do koga je čovjeku stalo za njegova zemaljskog bivovanja.

PREDAVAČICA I POZIV U KARMEL

Htjela bi odmah nakon sakramenata inicijacije stupiti u samostan, ali je odvraća generalni vikar biskupije Speyer. Nalazi joj posao profesorice u gimnaziji sestara dominikanki gdje je ona predavač do 1931., osobno je uvodi u dublji duhovni život. Ona se prije ulaska u samostan treba udomititi u novoj vjeri te svoje talente upotrijebiti najprije u svijetu, radeći za Gospodina.

Kao predavačica ona je stroga, nepristupačna, ali zrači povjerenjem i otvorenosću. Postupno je naučila kako je i znanost te predavačka aktivnost vrst bogoslužja. U slobodnom vremenu prevodi Tomu Akvinskoga, kuša napraviti most između skolastike i fenomenologije. To je iscrpljuje ali snagu nalazi u euharistiji, molitvi, klanjanju. „Sve je u tome da čovjek pronađe tihi, mirni kutak gdje je moguće s Bogom komunicirati, kao da ništa drugo ne postoji. I to svakodnevno“. Radosna je što može biti s dominikankama s kojima dijeli gotovo

Nakon krštenja najteže joj bijaše pohod roditeljskoj kući, susret s majkom pravovjernom

Židovkom te vijest da više ne pripada židovskoj zajednici, nego da je katolkinja.

Pred majkom je kleknula i priopćila joj za nju potresnu vijest. Bolan bijaše susret, ostale su povezane, ali su se zauvijek razišle, svaka je kročila svojim putem.

redovnički život, dnevni raspored, molitvu Časoslova. „Otvara se svijet beskraja kad čovjek započne živjeti namjesto prema izvana prema unutra“.

S namještenjem kod sestara prestaje 1931., a zatim preuzima predavačku djelatnost u Münsteru u Institutu za znanstvenu pedagogiju. Predaje filozofsku antropologiju. Ne uspijeva joj dobiti profesorsku katedru na sveučilištu, a nakon dolaska Hitlera na vlast Židovi se osjećaju nesigurno. Piše pismo papi Piju XI. o položaju Židova te prijetnjama koje se nadvijaju nad njezin narod. Moli ga da jednom enciklikom zaštiti Židove. Enciklika je uslijedila tek 1937.

SAZNALA JE ZA SMRT TROJE BRAĆE I SESTARA U KONCENTRACIJSKOM LOGORU I BILA JE SVJESNA DA I NJU ĆEKA KAD-TAD ISTA SUDBINA. SVJESNA ŠTO JE ĆEKA, NE GAJEĆI NIKAKVE ILUZIJE SPRAV GENOCIDNOSTI NACISTA U ODNOŠU NA NJEZIN NAROD, PIŠE SVOJU OPORUKU U KOJOJ STOJI: „NEKA BOG PRIMI MOJ ŽIVOT I MOJU SMRT... NA NJEGOVU ČAST I PROSLAVU... ZA SPAS NJEMAČKE TE MIR U SVIJETU“.

U njoj nastaje nutarnja borba. Što učiniti u novonastalim okolnostima? Iseliti se? Emigrirati? Ima ponuda iz Južne Amerike. Stupiti u neki red? Već su joj 42 godine i upitnik je hoće li je u toj dobi primiti. Od vremena čitanja djela Svetе Terezije Avilske ona se identificirala s karmelskom duhovnošću, makar se u međuvremenu upoznala u Beuronu s benediktinskom duhovnošću. Nema nikakve dvoumice, osjeća da je Bog poziva u karmel. Temelj karmelske duhovnosti jest kao u proroka Ilike: Stajati pred Gospodinom, pred licem Gospodnjim. Cijeloga svoga vijeka. Moliti za druge te s Gospodinom prijateljevati. Život u klauzuri kao u svjedočanstvu izabranoj pustinji i samoći, gdje čovjek može Bogu služiti životom molitve i predanja.

„SESTRO, IDEMO MRIJETI ZA SVOJ NAROD!“

S takvim raspolaženjem i zanosom stupa u samostan bosonogih karmeličanki u Kölnu u godini kad Hitler preuzima vlast u Njemačkoj. Uzela je ime S. Theresia Benedicta a Cruce (S. Terezija Benedikta od Križa). Deset plodnih godina jest iza nje, aktivnoga i predanog rada. Iskusila je što znači reći Bogu ‚da‘, ali je osjećala da nešto manjka. Stoga ulazi u samostan. U travnju 1935., na sami Uskrs, polaze u karmelu prve zavjetne. Od rodbine ili prijatelja nitko nije bio nazočan za toga čina predanja Gospodinu. Godinu u pol dana nakon njezinih prvih zavjetnih preminula joj je majka, na blagdan Uzvišenja svetoga Križa, u trenutku kad njezina kćerka obnavlja svoje zavjetne. Unatoč velikoj boli koju kćerka osjeća, tješi je misao kako će majka u tome trenutku sve shvatiti i razumjeti kod Gospodina.

Nakon toga i njezina sestra pridružuje joj se u samostanu, prima krštenje, postaje karmelska trećoredica te će zajedno poći i u smrt. Svečane i vječne zavjetne položila je 21. travnja 1938. te se do kraja i doživotno vezala uz Gospodina. Nekako u to doba umire i njezin učitelj E. Husserl i velika joj je utjeha što joj je jedna prijateljica javila kako je učitelj preminuo Bogu posveta predan i u miru.

Godine u samostanu svjedoče o njezinu prijateljevanju s Bogom, u davanju i primanju. Tu je iskusila što znači živjeti na dlanu Božje ruke, u bezazlenosti srca i djeteta, u poniznosti carinika. U samostanu suočiće se sa svojim narodom. Imala je mogućnost emigrirati, ali je svjesna ostala do kritične 1938. Nije htjela biti kao Židovka ugroza svomu samostanu, stoga seli u karmel u Echtu, Nizozemska.

Bavi se u samostanu mistikom križa, svetim Ivanom od Križa. Piše: „Zaručničko sjedinjenje duše s Bogom cilj je za koji je stvorena duša, otkupljena cijenom križa, dovršena na križu i za svu vječnost zapečaćena križem“. Jednoj prijateljici piše: „Svijet je u plamenu, gori. Tjera li te nešto da trneš tu vatru? Pogledaj na križ... Povezana s Njime ti si kao i On posvudašnja. Na svim frontama, na svim mjestima tuge i jada, možeš biti s Njim u snazi Križa“. Sve je to ona živjela do vlastitoga duhovnoga i telesnoga razapinjanja.

Njezino je posljednje pisano djelo „Znanost križa“, pri čemu tu znanost nije u svagdanjem smislu riječi, nego u značenju iškustvenog znanja o križu. Nastavila je pisati i svoj habilitacijski rad O vremenitom i vječnom bitku. Tu kuša povezati traženje istine suvremenoga čovjeka u surječju s traženjem istine u kršćanskoj i židovskoj

duhovnosti. Smisao bitka za kim tragaju i drugi filozofi otkriva se njoj u beskonačnom Božjem bitku koji čovjek nosi i održava. Bog je „posljednje uporište i temelj moga bića“. U susretu s Bogom čovjek može pronaći trajni zavičaj, životni smisao.

Saznala je za smrt troje braće i sestara u koncentracijskom logoru i bila je svjesna da i nju čeka kad-tad ista sudbina. Svjesna što je čeka, ne gajeći nikakve iluzije spram genocidnosti nacista u odnosu na njezin narod, piše svoju oporuku u kojoj stoji: „Neka Bog primi moj život i moju smrt... na njegovu čast i proslavu... za spas Njemačke te mir u svijetu“.

Kad su po nju i sestraru joj Roru 2. kolovoza 1942. došli krvnici njemačke tajne policije, oprostila se sa sestrama te smireno kazala svojoj sestri: „Sestro, idemo mrijjeti za svoj narod!“ Prilikom uzimanja „generaliča“ kod uhićenja na pitanje glede vjeroispovijedi, ona odgovara: „Katolkinja“. Službenik joj ljtito odgovara: „Ne, nisi ti katolkinja, ti si prokleta Židovka!“

U zadnjoj svjetu misi, kojoj je nazočila prije ulaska u vlak bez povratka, s cijelom Crkvom molila je pričesni pripjev koji je u tadanjem misalu glasio: "Tada će ti biti mile žrtve pravedne – prinosi i paljenice (holocaust) – tad će se prinositi teoci na žrtveniku tvojem" (Ps 51,21). Postala je dijelom holokausta svoga naroda, među milijunima žrtava paljenica. Trag joj se gubi 9. kolovoza 1942. Riječ karmel znači vinograd Gospodnj. Tko jednom dopadne u Božje ruke, mora biti spreman na tjesak, na pretvorbu iz sazrela grožđa u savrelo, pitko i ukusno vino. Sveti Ivan Pavao II. proglasio ju je sveticom i suzaštitnicom Europe. Životni poučak: Tko traži istinu, nači će Boga. Vrijedi to za svaku dobu, svaku vrijeme. Boga kao puninu istine – u Isusu Kristu.

Edith Stein/S. Terezija Benedikta od Križa živi i dalje u svojim djelima (dosada 24. sveska) te u Crkvi i svijesti vjernika. Ona je prva Židovka upisana u službeni popis svetaca Katoličke Crkve. Ivan Pavao II. rekao je o njezinu mučeništvu: „Njezin krik stapa se s krikom svih žrtava one strašne tragedije. Prije toga on se pak sjedinio s krikom Kristovim koji obecaje ljudskoj patnji tajanstvenu, vječnu plodonosnost“.



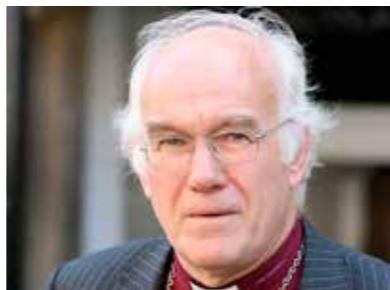
Novi prijelaz anglikanskog biskupa u Katoličku Crkvu

Umirovljeni anglikanski biskup Chester Peter Forster primljen je u puno zajedništvo s Katoličkom Crkvom.

Umirovljeni biskup Engleske Crkve Peter Forster (71) primljen je u puno zajedništvo s Katoličkom Crkvom svećanim obredom održanim u privatnosti. Iako, nadnevak obreda nije poznat jer je dr. Forster to želio zadržati u tajnosti, predmijeva se da je održan krajem 2021. godine.

Primljen je u nadbiskupiju St Andrews i Edinburgh na čijem području živi sa svojom suprugom. Do umirovljenja 2019. godine, biskupijom Chester upravljao je 22 godine.

Dr. Forster je četvrti anglikanski biskup koji je u posljednjih godinu dana primljen u puno zajedniš-



tvo s Katoličkom Crkvom, a peti u posljednje dvije godine. Nakon bivšeg anglikanskog biskupa Rochestera Michaela Nazir-Alija drugi je biskup iz evangeličkog krila Engleske Crkve koji je to učinio. Inače, anglikanci koji su postali katolici većinom su dolazili iz anglokatoličkog krila Engleske Crkve. ■

Papa Franjo novim motuproprijem dao veće ovlasti mjesnim biskupima

Papa Franjo je u utorak 15. veljače 2022. objavio novo apostolsko pismo u obliku motuproprija kojim uvodi izmjene u Zakonik kanonskoga prava (CIC) te Zakonik kanona istočnih Crkava (CCCEO), u korist veće decentralizacije.

Novim motuproprijem „Assegnare alcune composenze“ (Dodata određenih ovlasti), papa Franjo uvodi izmjene u kanonsko pravo kako za Rimokatoličku, tako i za istočne crkve, čime mijenja područja nadležnosti različitih tijela unutar opće Crkve. Riječ je o prenošenju nekih odgovornosti koje su do sada pripadale Vatikanu, na mjesne biskupe.

Nove norme odnose se na različita područja života Crkve, te se, za svaki slučaj, precizira koja je vlast nadležna za donošenje odluka o tim pitanjima. Namjera ovih promjena, objašnjava Sveti Otac u pismu, jest, prije svega, potaknuti osjećaj kolegjalnosti i pastoralne odgovornosti kod biskupa kao i kod poglavara, te podrška načela racionalnosti, djelotvornosti i učinkovitosti.

Davanje izravne ovlasti za donošenje odluka izvršnoj vlasti mjesnih crkava ili crkvenih institucija odgovara crkvenoj dinamici zajedništva i povećava blizinu, navodi papa Franjo. Također napominje da zdrava decentralizacija ne može ne pogodovati toj dinamici, a pritom ne ugrožava hijerarhijsku dimenziju Crkve.

Promjene odražavaju zajedničku i pluralističku univerzalnost Crkve, nastavlja Papa, koja dopušta razlike bez pokušaja da sve uniformira. Ujedno, služba rimskog biskupa jamči jedinstvo usred različitosti. Izmjene u Zakoniku kanonskoga prava isto tako imaju za cilj pomoći mjesnim crkvenim vlastima da brže i učinkovitije odgovore na pastoralna pitanja, upravo kroz bliskost s ljudima i okolnostima o kojima je riječ.

Među ostalim, promjene se dotiču pitanja poput uspostavljanja međubiskupijskih sjemeništa, plana svećeničke formacije koje su izradile biskupske konferencije, redova posvećenih djevica, ovlašćivanja redovnika da iz ozbiljnih i opravdanih razloga žive na neko vrijeme izvan vlastite ustanove, izdavanja regionalnih katekizama te smanjenja misnih obveza naznačenih prema članku 1308. Zakoniku kanonskoga prava ili pak 1052. u Zakoniku kanona istočnih crkava. ■

Nova Uprava ŠFKK Provincije Svete Obitelji u Hercegovini

- U ponedjeljak, 7. ožujka 2022. godine, na Redovitom provincijskom kapitulu u Bijelom Polju, pod predsjedanjem vrhovne predstojnice Družbe s. Klare Šimunović, izabrana je nova provincijska uprava Školskih sestara franjevaka Krista Kralja Provincije Svete Obitelji u Hercegovini:
- s. M. Vinka Bešlić, zamjenica provincijske predstojnice i prva savjetnica
 - s. M. Kata Ostojić, druga savjetnica
 - s. M. Dominika Anić, treća savjetnica
 - s. M. Zdravka Grgić, četvrta savjetnica.
 - s. M. Franka Bagarić, provincijska predstojnica



Crkve i dalje prve na udaru usred oružanog sukoba u Mjanmaru

Crkve u većinskim kršćanskim državama u Mjanmaru i dalje su prve mete vojne hunte usred oružanog sukoba koji eskalira od državnog udara prije godinu dana, unatoč apelima biskupa i pape Franje. Mjesec dana nakon što je stradala katedrala u Loikawu iz te biskupije dolaze vijesti da je escalacijom sukoba ozbiljno pogodeno najmanje 15 župa, pri čemu je najmanje sedam crkvi stradalo u topničkim i zračnim napadima. Iz biskupije Loikaw javljaju da se svakodnevno nalaze usred granatiranja, ali unatoč pogoršanju situacije ostaju u tom gradu sa stotinama interna raseljenih osoba, posebice staraca, žena i djece. Dana 15. veljače pogodena je zgrada u sklopu crkve Blažene Djevice Marije Kraljice Mira u Doungankharu u općini Demoso. Razmjeri štete još nisu poznati jer crkveni službenici zbog borbi nisu mogli doći do crkve. Crkva Kraljice Mira već je bila granatirana u lipnju 2021. godine. U župi Doukhu u Loikawu u državi Kayah vojnici

utaboreni u crkvi Presvetoga Srca Isusova prije nekoliko su dana uništili prozore i slike križnog puta. Podsjemo, zvonik crkve uništen je prije nešto više od mjesec dana. Na udaru su osim katoličkih i bogomolje drugih kršćanskih denominacija. Prema Godišnjem izještaju organizacije Open Doors (World Watch List 2022) Mjanmar se nalazi na 12. mjestu zemalja u kojima su kršćani najprogonjeniji. Mjanmarski biskupi uporno pozivaju na mir, na što je apelirao i papa Franjo na općoj audienciji u srijedu, 2. veljače 2022. „Već godinu dana s bolom svjedočimo krvavom nasilju u Mjanmaru. Ponavljam zajedno s burmanskim biskupima apel da međunarodna zajednica radi na pomirenju između zainteresiranih strana. Ne možemo okretati glavu na drugu stranu pred patnjama tolike braće i sestara. Molimo Boga, u molitvi, da donese utjehu tom izmučenom narodu; njemu povjeravamo napore za mir“, poručio je tom prilikom Sveti Otac. ■



Crkva uskoro dobiva troje novih svetaca

U Vatikanu je u petak 4. ožujka odobreno proglašenje svetim jednoga blaženika i dviju blaženica. Kako je 22. veljače objavio Tiskovni ured Svete Stolice, u Dvorani konzistorija Apostolske palače u Vatikanu u petak 4. ožujka održat će se javni redovni konzistorij za glasovanje o tri kauze kanonizacije. Svetima će biti proglašeni svećenik karmelićanin blaže-

ni Titus Brandsma, mučenik, zatim blažena Maria Rivier, utemeljiteljica Družbe Sestara Prikazanja Marijina te blažena Marija od Isusa (svjetovnog imena Carolina Santocanale) utemeljiteljica Družbe Kapucinskih Sestara Bezgrešne Djevice Marije iz Lurda. Konzistorijem će predsjediti papa Franjo, a svećenom činu pretodi molitva Trećega časa. ■



Počelo suđenje džihadistima koji su 2016. ubili francuskog svećenika

Na sudu u Parizu u ponedjeljak 14. veljače započelo je suđenje optuženima za terorizam i ubojstvo o. Jacquesa Hamela 2016. godine.

Pred sud su izšla trojica osumnjičenika Jean-Philippe Jean Louis, Farid Khelil i Yassine Sebahia. Tužiteljstvo ih tereti da su bili upoznati s planom napada i podržavali ga. Optuženici su negirali optužbe, a njihovi su ih odvjetnici pak opisali kao „žrtvane jarce“.

Za poticanje na napad optužen je i Rachid Kassim, francuski regrut organizacije Islamske države. Njemu se sudi u odsutnosti iako je prema nekim informacijama ubijen u koalicijском zračnom napadu u Iraku, međutim, njegova smrt nije službeno potvrđena.

Podsjemo, 85-godišnjeg svećenika Jacquesa Hamela ubili su Adel Kermiche i Abdel-Malik Petitjean, obojica francuski državljanini, prerezavši mu vrat za oltarom. Napad se dogodio Saint-Etienne-du-Rouvray, u blizini Rouen 26. srpnja 2016. tijekom jutarnje mise. Napadači su ušli u crkvu neposredno nakon pričesti te ubili svećenika i teško ozlijedili još jednog taoca, a policija ih je ubila dok su pokušavali napustiti crkvu.

BEATIFIKACIJA O. HAMELA

Ubrzo nakon ubojstva o. Jacquesa Hamela, papa Franjo ovlasio je Crkvu u Francuskoj da otvori proces beatifikacije, rekavši da je on „mučenik“.

Na misi koju je slavio u Domu sv. Marte 14. rujna 2016. Papa je rekao da je o. Hamelu prerezan vrat na križu, upravo dok je slavio Kristovu žrtvu na križu. „To je sotonska karakteristika progona“, rekao je. „Dao je svoj život za nas, dao je svoj život da ne bi zanijkao Isusa. Dao je svoj život u istoj Isusovoj žrtvi na oltaru, i odatle optužio začetnika progona: „Odlazi, Sotono!“, doda je Sveti Otac.

Biskupijska faza procesa za beatifikaciju završena je u ožujku 2019. godine, a prikupljene dokumente trenutno pregledava Kongregacija za proglašenje blaženih i svetih koja treba utvrditi je li o. Hamel ubijen „in odium fidei“ – iz mržnje prema vjeri. ■

RIJEČ POST U HRVATSKOJ TRADICIJI I DANAS

Riječ *post*, koliko god bila odvratna modernom čovjeku jer „Današnji zapadnjaci, pa ni kršćani, ne cijene mnogo takav post koji se sastoji u lišavanju svake hrane i svakog pića kroz jedan ili čak više dana od jednoga sunčeva zalaza do drugoga“ (Rječnik biblijske teologije pod riječi POST), ona je ovih dana postala vrlo popularna. Nakon ruske agresije na Ukrajinu, a i malo prije, papa Franjo je pozvao sve ljudе, a osobito kršćane na molitvu i post za mir (prestanak rata) u Ukrajini i drugdje na Čistu srijedu. Želio je da taj dan bude dan molitve i posta za Ukrajinu. Papa je još i otiašao u Rusko veleposlanstvo osuditi agresiju i pozvati na mir, prestanak rata i dijalog. „Isus nas je učio da se na đavolsku ludost nasilja odgovara Božjim oružjem, molitvom i postom“ – rekao je Papa. Čini se da je cijela Europa, kao u stara vremena, jednodušno prihvatile Papin poziv i njegov duh. Duh Papina poziva je bio trajna i ustrajna molitva, post i svesrdna pomoć napadnutom ukrajinskom narodu. I gotovo cijeli svijet svesrdno se odazvao Papinu pozivu i proširio na više dana, koliko god to bude potrebno.

Zato ćemo, poštovani čitatelji, malo više govoriti o pojmu post i o riječima kojima se taj pojam izražava.

Pojam post bila je Židovima važna sastavnica duhovnosti, odnosa čovjeka prema sebi, prema Bogu i bližnjemu. Taj je pojam važan i u kršćanstvu, što pokazuje Biblijska konkordancija, koja donosi obilje potvrda iz Staroga i Novoga zavjeta za riječ *post* u raznim oblicima. Krist je branio svoje učenike, koji za razliku od farizeja i Ivanovih učenika ne poste „dok je Zaručnik s njima“, ali je i sam postio i dao postu istaknuto mjesto u kršćanskoj duhovnosti, uz molitvu i dobra djela (milostinju). Dao mu je osmijeh, radost i duboki smisao. On je slovu zakona o postu dao duh: Otkrio nam je kakav se post. Ocu svida. Stavio je post u kontekst odnosa prema bogatstvu, prema materijalnim dobrima i pravednosti.

Kako smo mi taj pojam nazvali? Otkud nam taj naziv, ti nazivi?

U latinskom jeziku postojala je riječ *ieiunium*. Od nje su u romanskim jezicima nastale slične riječi. U južnim hrvatskim krajevima postojala je riječ *žežin* i glagol *žežinati*, u mojem selu, a vjerojatno i šire govorilo se *žežinj* i *žežinjati*. To je vjerojatno došlo preko mletačkoga narječja i prilagodilo se duhu hrvatskoga jezika.

Zanimljivo je spomenuti da je riječ *post* davno nastala kao germanska posuđenica iz starovisokonjemackog *fasta*. U njemačkom je Faste „post“, a *Fastenzeit* je „korizma“. Cijelo je dakle korizmeno vrijeme bilo obilježeno postom, pa je po odgovarajućoj njemačkoj riječi za pojam post i nazvano. Staronjemačka riječ *fasta* davno je prilagođena slavenskim jezicima i sačuvala se do danas. Ona je postojala u staroslavenskom, a postoji i u svim slavenskim jezicima. Budući da se glasovno udaljila od njemačkog izvora, i ne smatra se više posuđenicom iz njemačkoga ili germanizmom. I mi je potpuno osjećamo svojom i od nje stvaramo druge riječi: postiti, pošćenje, posni, posnica, posnik, isposnik.

Koje je roda riječ *post*?

Riječ *post* mogla bi po svojoj strukturi biti muškoga ili ženskoga roda. Odavno se ustalila kao imenica muškoga roda: *post*, genitiv jednine *posta*, nom. mn. *postovi*, gen. mn. *postova*. U starijem hrvatskom jeziku imala je i kratku množinu *posti*, kao i u čakavskom i kajkavskom narječju, koji duge množine nemaju. Akademijin Rječnik bilježi imenicu *post* i kao imenicu ženskoga roda (*post*, *posti*) s nekoliko uglavnom srpskih potvrda. Da je imenica *post* muškoga roda, osim sklonidbe jasno pokazuju i sveze: *propisani post*, *strog post*, *euharistijski post*, *suhi post*, *višednevni post* itd.

Riječ *post* opći rječnici hrvatskoga jezika bilježe oznakom *vjer.* (= vjerski) ili *rel.* (= religijski). Ona to i jest, ali kad je Europa bila prožeta kršćanskim duhom, i pojam posta postao je opći pojam i dobio općepoznat naziv.

Post znači: 1. „uzdržavanje od hrane (jela i pića)“ = pošćenje i 2. „vrijeme kad se posti“. Odricanje od jela i pića u sklopu posta uključivalo je nekad



MILE MAMIĆ

i odricanje od mesa. Danas su to dvije različite prakse: **post** i **nemrs**. **Post** za katolika znači uzeti samo jedan puni obrok u danu, a **nemrs** – ne jesti meso/mrs. Imamo i dva glagola: **postiti** i **ne mrsiti**.

Crkveni propisi o postu i nemrsu mijenjali su se tijekom vremena. Sada su samo dva dana post i nemrs: Čista srijeda ili Pepelnica i Veliki petak. Na ta dva dana vjernik uzima samo jedan puni obrok (do sita) jer je post, a ne jede meso jer je nemrs. U ostale petke uzima redovite obroke, ali ne jede meso jer je nemrs.

Post ima duboki smisao u korizmenom hodu kroz pustinju na Kristovu i našem križnom putu do uskrsne pobjede. On nas sigurno vodi iz ropstva grijehu u obećanu zemlju, u slobodu djece Božje. To je pravi hod za život. **Život ima konačnu riječ. Život pobjeđuje smrt.**

U tom hodu post ima duboki smisao:

Stvara ozračje za bolje razumijevanje i djelovanje Božje Riječi. Otvara nas Božjem Duhu.

I u Gospinoj školi u Međugorju post je važna sastavnica međugorske duhovnosti. Znao je to dobro fra Slavko Barbarić. Zdušno su to prihvatali i njegovi nasljednici. Fra Marinko Šakota je živi svjedok uspješnosti te škole. Tu se organiziraju međunarodni seminari posta i molitve. U postu i molitvi učenici otvorena srca izlažu se zračenju Božje Riječi. U takvu ozračju ljudi dobivaju ideje, poticaje za dobra djela. **Siguran sam da su u takvu ozračju nikli i Marijini obroci i mnogi humanitarni i drugi pothvati u svijetu.**

O svemu tome puno zna Tereza Gažiova, fra Ante Vučković i mnogi drugi učenici i profesori međugorske duhovnosti u Gospinoj školi. Fra Ante je postao najveći postolog. Iako ne živi u Međugorju, živi u međugorskem ozračju. On kaže: „Post je tjelesni način odnosa s Bogom preko kojega nam se otvaraju oči za nevidljivo.“

Molitva i post su važne sastavnice u životu i odgoju. To je moćno oružje u borbi protiv zloduha. Time ga možemo pobijediti, istjerati. Prihvativimo Papin poziv na (us)trajnu molitvu za mir u Ukrajini, u svakom ljudskom srcu, pa i Putinovu. Bogu je sve moguće.

Tjedni molitveni program zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h	Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h	Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

SUBOTA

7.30 h, 11 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8,11 i 18 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed	Prije svake sv. Mise
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
9 h	Molitva za ozdravljenje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj čete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu dje-lovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

ČETVRTAK, 31. 3. 2022.

Iz 1,10.16-20; Ps 50,8-9.16b-17.21.23; Mt 23,1-12

Srijeda, 16. 3. 2022.

Jr 18,18-20; Ps 31,5-6.14-16; Mt 20,17-28

ČETVRTAK, 17. 3. 2022.

Jr

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program



Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju



ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**
Zagreb, Lika,
Sr. Hrvatska **107,8 MHz**
SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM
INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne
podatke na podupiratelji@medjugorje.hr
i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR,
za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše
radijske obitelji. Hvala vam od srca!



Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com



Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine.
Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim
domovima u domovini i inozemstvu, na radnim
mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke
iz Međugorja. Putokaz je hodočasnicima iz cijelog svijeta.



**RADIO
KOJI IMA DUŠU**

